

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

Financování vybrané příspěvkové organizace

Gabriela Brandnerová

© 2023 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Gabriela Brandnerová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Financování vybrané příspěvkové organizace

Název anglicky

Financing of a selected contributory organization

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je identifikace příspěvkových organizací a jejich fungování. Hlavní cíl práce bude konkrétně zohlednění cílů dílčích.

Metodika

Základem pro naplnění stanoveného cíle bakalářské práce bude především odborná literatura a interní dokumenty vybrané organizace, přesněji účetní výkazy a hodnocení zprávy za příslušná časová období. Pro jejich zpracování budou využity metody finanční analýzy. Poslední část bude představovat syntézu zjištěných výsledků a závěrečné vyhodnocení.

Doporučený rozsah práce

30 – 40 stran

Klíčová slova

finance, finanční analýza, příspěvková organizace, rozpočet

Doporučené zdroje informací

GRUBER, Jonathan. *Public finance and public policy*. New York: Worth Publishers, 2016.
ISBN 978-1-4641-4333-5.

PEKOVÁ, Jitka; PILNÝ, Jaroslav; JETMAR, Marek. *Veřejný sektor – řízení a financování*. Praha:
Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-936-4.

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza : metody, ukazatele, využí v praxi*. Praha: Grada Publishing, 2015.
ISBN 978-80-247-5534-2.

Předběžný termín obhajoby

2022/23 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Tomáš Vacek, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 15. 6. 2022

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 24. 11. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 27. 11. 2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Financování vybrané příspěvkové organizace" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 30. 11. 2023

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala panu Ing. Tomáši Vackovi, Ph.D. za jeho vstřícnost, ochotu a pevné nervy při vedení mé bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat své rodině a partnerovi za oporu a trpělivost.

Financování vybrané příspěvkové organizace

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá financováním vybrané příspěvkové organizace zřizované územně samosprávným celkem, přesněji se jedná o zařízení pro zájmové vzdělávání. Základem rozboru financování organizace je použití metod finanční analýzy. Tato práce se skládá ze dvou částí.

Teoretická část je zaměřena na literární rešerši, skrze kterou je podrobně popsán právní rámec a zařazení příspěvkových organizací v mezích neziskového sektoru České republiky. Tato část práce pokračuje zpracováním kapitol, jež se týkají charakteristiky těchto organizací, jejich typologií a detailnějším rozdělením příspěvkových organizací podle zřizovatele. Na konci teoretické části jsou shrnuty zdroje financování příspěvkových organizací spolu s účetními výkazy.

Praktická část této bakalářské práce na úvod stručně představuje zvolenou příspěvkovou organizaci, následně přechází k aplikaci metod finanční analýzy na účetní výkazy, tedy na rozvahu a výkaz zisků a ztrát vybrané příspěvkové organizace, a to v časovém období od roku 2012 do roku 2022. Informace získané z těchto výkazů jsou doplněny o informace dostupné z hodnoticích zpráv organizace. Za pomoci této analýzy je rozebrána majetková a finanční struktura s následným zpracováním skrze vertikální a horizontální analýzu levé i pravé strany rozvahy. Stejný postup byl aplikován také na výkaz zisků a ztrát. I v tomto případě došlo k provedení vertikální a horizontální analýzy. Poslední částí finanční analýzy vybrané organizace je analýza poměrových ukazatelů. S ohledem na charakter organizace byly použity ukazatele likvidity, autarkie, rentability, zadluženosti, aktivity a produktivity práce.

Bylo provedeno celkové zhodnocení výsledků této analýzy v porovnání s organizací podobného charakteru. Posledním krokem této práce bylo zhotovení návrhů a doporučení pro zlepšení financování vybrané příspěvkové organizace.

Klíčová slova: příspěvková organizace, neziskový sektor, financování, finanční analýza, poměrové ukazatele, účetní výkazy.

Financing of a selected contributory organisation

Abstract

The bachelor thesis deals with the financing of a selected contributory organization established by a local government unit, more precisely it is a facility for leisure education. The foundation of the analysis of the organization's financing is the use of financial analysis methods. This thesis consists of two parts.

The theoretical part focuses on literature research, through which the legal framework and the classification of contributory organisations within the limits of the non-profit sector of the Czech Republic are described in detail. This part of the thesis continues with the elaboration of chapters concerning the characteristics of these organizations, their typologies, and a more detailed division of contributory organizations by founder. At the end of the theoretical part, the sources of financing of the contributory organisations are summarised together with the accounting statements.

The practical part of this bachelor thesis starts with a brief introduction of the selected contributory organisation and then proceeds to the application of financial analysis methods to the financial statements, meaning the balance sheet and profit and loss account of the selected contributory organisation, for the time period from 2012 to 2022. The information obtained from these statements is supplemented by information available from the organisation's evaluation reports. The asset and financial structure are analyzed, followed by a vertical and horizontal analysis of the left and right sides of the balance sheet. The same procedure was also applied to the profit and loss account, in which case a vertical and horizontal analysis was also carried out. The last part of the financial analysis of the selected organisation is the ratio analysis. With regard to the nature of the organisation, the ratios used were liquidity, autarky, profitability, indebtedness, activity, and labour productivity.

An overall assessment of the results of this analysis was made in comparison with an organization of a similar nature. The last step of this work was to make suggestions and recommendations for improving the financing of the selected contributory organisation.

Keywords: contributory organization, non-profit sector, financing, financial analysis, ratios, financial statements.

Obsah

1	Úvod	11
2	Cíl práce a metodika.....	12
2.1	Cíl práce	12
2.2	Metodika.....	12
2.2.1	Teoretická východiska finanční analýzy	12
2.2.2	Zdroje informací finanční analýzy	13
2.2.3	Metody finanční analýzy	13
2.2.4	Finanční analýza příspěvkových organizací	14
2.2.5	Vybrané ukazatele finanční analýzy příspěvkových organizací	14
3	Teoretická východiska.....	20
3.1	Neziskové organizace.....	20
3.1.1	Typologie neziskových organizací.....	21
3.2	Charakteristika příspěvkových organizací	22
3.3	Členění příspěvkových organizací	22
3.3.1	Státní příspěvkové organizace.....	22
3.3.2	Zřízení příspěvkové organizace státu.....	23
3.3.3	Příspěvkové organizace územně samosprávných celků.....	23
3.3.4	Zřízení příspěvkové organizace územně samosprávných celků	23
3.3.5	Legislativní úprava/právní rámec.....	24
3.4	Zdroje financování příspěvkových organizací	25
3.4.1	Organizace organizačních složek státu	25
3.4.2	Organizace územně samosprávných celků.....	27
3.5	Majetek příspěvkových organizací.....	29
3.5.1	Majetek příspěvkových organizací organizačních složek státu	29
3.5.2	Majetek příspěvkových organizací územně samosprávných celků	30

3.6	Předmět účetnictví.....	30
3.7	Rozvaha.....	31
3.7.1	Aktiva.....	32
3.7.2	Pasiva	33
3.8	Výkaz zisků a ztrát	34
3.8.1	Náklady	35
3.8.2	Výnosy	35
3.8.3	Cash flow	36
4	Vlastní práce.....	37
4.1	Vybraná příspěvková organizace	37
4.2	Finanční analýza vybrané příspěvkové organizace	37
4.2.1	Majetková struktura	37
4.2.2	Vertikální analýza aktiv	40
4.2.3	Horizontální analýza aktiv	42
4.2.4	Finanční struktura.....	45
4.2.5	Vertikální analýza pasiv	47
4.2.6	Horizontální analýza pasiv	49
4.2.7	Vertikální analýza nákladů hlavní činnosti běžného období.....	51
4.2.8	Horizontální analýza nákladů hlavní činnosti běžného období.....	53
4.2.9	Vertikální analýza výnosů hlavní činnosti běžného období.....	56
4.2.10	Horizontální analýza výnosů hlavní činnosti běžného období.....	57
4.3	Poměrové ukazatele.....	59
4.3.1	Ukazatele Likvidity	59
4.3.2	Ukazatele autarkie	60
4.3.3	Ukazatele rentability	60
4.3.4	Ukazatele zadluženosti.....	61
4.3.5	Ukazatele aktivity.....	61

4.3.6	Ukazatele produktivity	62
5	Výsledky a diskuse.....	64
6	Závěr	66
7	Seznam použitých zdrojů	67
8	Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk	71
9	Přílohy.....	73

1 Úvod

Neziskový sektor České republiky se rok od roku stále více rozrůstá a spolu s tím i jeho vliv ve společnosti. Neziskové organizace vyplňují mezery v oblastech veřejných služeb a společenské koexistence. Příkladem tohoto počínání jsou právě příspěvkové organizace specializující se v oborech sociální a zdravotní péče, školství, sportu nebo kultury. Poskytují pomoc, vzdělání a společenské vyžití napříč všemi generacemi. Velkou rolí v tomto fungování hraje i fakt, že nejsou zřizovány za účelem finančního zisku a jejich hlavní činnost je určena zřizovatelem skrze zřizovací listinu.

Na základě těchto podnětů a osobní zkušenosti autorky s prací na pozici externisty v příspěvkové organizaci vybrané pro zpracování praktické části práce bylo zvoleno téma této bakalářské práce jakožto „Financování vybrané příspěvkové organizace“.

Práce podrobně vysvětluje teoretické aspekty související s neziskovým sektorem, konkrétně všechna specifika, práva a povinnosti, jež náleží příspěvkovým organizacím. Nejsou opomenuta ani teoretická východiska pro zpracování praktické části práce, neboť jsou důležitá pro získání hlubšího porozumění z výsledků a závěrů práce.

Finanční analýza zprostředkovává podstatné informace, jež se týkají finančního zdraví a stability organizace. Z tohoto důvodu byla zvolena pro praktickou část bakalářské práce. Analýza je založena na odborném výkladu a shromažďování dat z účetních výkazů a hodnotící zprávy organizace. Rozvaha i výkaz zisků a ztrát budou vyhodnoceny za časové období od roku 2012 do roku 2022.

Data získaná prostřednictvím finanční analýzy budou následně vyhodnocena a díky poměrovým ukazatelům, jako je likvidita rentabilita nebo autarkie je možné poskytnout návrhy a doporučení pro případné zlepšení finančního zdraví vybrané organizace. Schopnost vybrané organizace dostát svým závazkům nebude v této části opomenuta.

V konečné fázi budou výsledky provedené analýzy porovnané s příspěvkovou organizací podobného typu.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Primárním cílem této bakalářské práce je zhodnocení meziročního vývoje financování vybrané příspěvkové organizace od roku 2012 do roku 2022 v souladu s poznatky získanými finanční analýzou. Na základě vyhodnocení získaných dat budou v případě potřeby definovány varianty optimalizace financování vybrané organizace.

Za dílčí cíle, které napomáhají k dosažení cíle hlavního, můžeme označit charakterizaci teoretických východisek zkoumaného odvětví, implementaci metod finanční analýzy včetně poměrových ukazatelů či popis vybrané organizace.

2.2 Metodika

Zhotovení teoretické části bakalářské práce bylo uskutečněno na základě odborné literatury a legislativních dokumentů skrze metodu literární rešerše. Základem pro naplnění stanoveného cíle praktické části této práce je finanční analýza účetních výkazů za sledovaná období, tedy rozvahy spolu s výkazem zisků a ztrát a interních dokumentů organizace v podobě hodnotící zprávy. Konečná část práce stojí na syntéze výstupů z provedené finanční analýzy spolu s návrhy na zlepšení a se závěrečným hodnocením.

2.2.1 Teoretická východiska finanční analýzy

Finanční analýza slouží jako nástroj pro rozbor finanční situace společnosti. Jedním z možných vymezení finanční analýzy je její označení jakožto uspořádané analýzy dat, která se nacházejí primárně v účetních výkazech. Klíčovou funkcí finanční analýzy je rozbor finančního stavu společnosti, na základě kterého dochází k závěrům ohledně efektivity podniku s ohledem na její ekonomický stav a rezoluce spojené s chodem společnosti (Růčková, 2021).

Finanční analýza dále napomáhá s vyhodnotit výdělečnost podniku, jestli jsou účelně využita aktiva a disponuje vyhovující kapitálovou strukturou. Mimo jiné i zda dochází k úhradě závazků firmy v termínu.

Vědomí o vývoji a stavu ekonomické situace v průběhu let vedení společnosti napomáhá s předpovědí budoucího vývoje pro efektivní řízení firmy, ale také s výběrem

vhodných řešení ohledně financování, včetně přerozdělování a akumulace zisku, složení peněžních zdrojů i v rámci zprostředkování obchodních úvěrů (Knápková a kol., 2017).

Máče (2012) říká, že analyzováním dat z finančního účetnictví a účetních výkazů máme možnost utvořit si ucelenou představu o důchodovém, finančním a majetkovém stavu společnosti. Shoduje se s Knápkovou (a kol., 2017), že finanční analýza poskytuje pevné základy pro finanční řízení a rozhodování firmy.

2.2.2 Zdroje informací finanční analýzy

Efektivita finanční analýzy je úzce vázána na všestrannost a kvalitu počátečních dat. Důvodem toho je zabránění integrace dat, na základě kterých by mohly vzniknout zavádějící výsledky ohledně finanční situace podniku (Růčková, 2021). Mezi základní zdroje informací řadíme účetní výkazy, jako je výkaz zisků a ztrát, příloha účetní závěrky, rozvaha, přehled o peněžních tocích, přehled o změnách vlastního kapitálu, výroční zpráva a další (Knápková a kol., 2017).

2.2.3 Metody finanční analýzy

Existuje několik metod, které jsou užívány pro zhotovení finanční analýzy, jež byly unifikovány. K hlavním, pravidelně užívaným, řadíme:

- Analýzu stavových ukazatelů. Můžeme ji dohledat i jako analýzu absolutních ukazatelů. Pracuje především s horizontální a vertikální analýzou. Je užívána jakožto analýza finanční a majetkové struktury.
- Analýza tokových ukazatelů, tedy primárně analýza cash flow, nákladů, výnosů a zisku. Rovněž je žádoucí využít horizontální i vertikální analýzu.
- Analýza rozdílových ukazatelů považuje čistý pracovní kapitál za nejmarkantnější indikátor (Knápková a kol., 2017).
- Analýza poměrových ukazatelů, která je jinak nazývána jako přímá analýza intenzivních ukazatelů. Jedná se o jednu z nejvíce užívaných metod finanční analýzy. Pracuje především s ukazateli zadluženosti, rentability, likvidity, aktivity, cash flow, produktivity a ukazateli kapitálového trhu.
- Analýza soustav ukazatelů. Během této analýzy dochází k syntéze jednotlivých procesů již zmíněných analýz. Základním principem této analýzy je uspořádat prostý model dílčích aspektů vyššího řádu (Růčková, 2021).

- Dále je možné zahrnout i souhrnné ukazatele hospodaření, jež aplikují rozličné bonitní a bankrotní modely pro celkové posouzení finanční situace společnosti (Knápková, 2017).

2.2.4 Finanční analýza příspěvkových organizací

V případě finanční analýzy organizací z neziskového sektoru je nutné zohlednit specifika a záměr, se kterým byly založeny, tedy dosáhnout kýžených výsledků s minimálními náklady. Při hodnocení indikátorů finanční analýzy těchto organizací je nutné přihlídnout k cílům, povaze a poslání organizace. Výše zmíněná specifika musejí být prostředky analýzy dodržena. V důsledku tohoto je nezbytné kupříkladu posuzovat ztrátovost u hlavní činnosti a rentabilitu u doplňkové činnosti, jinými slovy adaptovat jisté ukazatele finanční analýzy příspěvkovým organizacím.

Je zásadní, aby si finanční analýza zachovala účelnost, aplikovatelnost a informační efektivnost. Organizace má povinnost rozhodnout o ukazatelích, jenž pro ni mají vypovídající hodnotu a odpovídají jejím potřebám (Otrusínová, Kubíčková, 2011).

2.2.5 Vybrané ukazatele finanční analýzy příspěvkových organizací

Horizontální analýza

Horizontální analýzu je možné označovat také jako analýzu trendů. Je užívána k pozorování změn hodnot rozličných účetních výkazů v čase. Funguje na principu porovnání dvou a více dat vybrané položky. Aby byla metoda opravdu efektivní, je nutné mít delší časovou osu (Vodáková, 2013).

Výpočet horizontální analýzy může být proveden dvěma způsoby:

- Absolutní změna – vyjadřuje, jak se změnilo hodnoty ve dvou po sobě jdoucích obdobích neboli rozdíl mezi hodnotami v běžném a v předchozím období:

$$\text{absolutní změna} = \text{ukazatel}_t - \text{Ukazatel}_{t-1} \quad (1)$$

Kde t je označení pro období.

- Změna v procentech – stejně jako absolutní změna vyjadřuje změnu hodnot v po sobě jdoucích obdobích, ovšem v procentech:

$$\% \text{ změna} = (\text{absolutní změna} * 100) / \text{ukazatel}_{t-1} \quad (2)$$

Kde:

t je označení pro období (Knápková a kol., 2017).

Vertikální analýza

Tato metoda vyjadřuje výši procentního podílu položek účetních výkazů vůči vybrané základně určené jako 100 %. Velikost celkových výnosů či nákladů je učena jakožto základna pro rozbor výkazů zisků a ztrát, pro rozbor rozvahy volíme ve většině případů na pozici základny výši aktiv nebo pasiv (Knápková a kol., 2017).

Podíl položky:

$$P_i = \frac{B_i}{\sum B_i} \times 100 \quad (3)$$

Kde:

P_i je podíl i -té položky v %,

B_i je velikost i -té položky,

$\sum B_i$ je souhrn položek,

i je pořadové číslo položky v intervalu 0 – n, kde n je počtem položek (Otrusinová, Kubíčková, 2011).

Ukazatele autarkie

Jedná se o ukazatel, jenž posuzuje míru soběstačnosti organizace. Měření probíhá na základě nákladů a výnosů nebo příjmů a výdajů. Schopnost organizace zastřešit vlastní náklady z hlavní činnosti získanými výnosy popisuje autarkie hlavní činnosti na základě výnosů a nákladů. Hodnota 100 % a více je považována jakožto kladný výsledek, avšak závisí na požadavcích a dané činnosti organizace.

$$A_{HV-H\check{C}} = \frac{V_{H\check{C}}}{N_{H\check{C}}} \cdot 100 \quad (4)$$

Kde:

$A_{HV-H\check{C}}$ označuje autarkii hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů,

$V_{H\check{C}}$ značí výnosy z hlavní činnosti,

$N_{H\check{C}}$ znázorňuje náklady hlavní činnosti (Krechovská a kol., 2018).

Ukazatele rentability nákladů doplňkové činnosti

Mluvíme-li o rentabilitě nákladů doplňkové činnosti, mluvíme taktéž o výnosnosti doplňkové činnosti. Pokud tento ukazatel vykazuje v průběhu let klesající tendenci až do záporných hodnot, mělo by dojít k přehodnocení jejího výkonu či ukončení.

$$r_{ND\check{c}} = \frac{VH_{D\check{c}}}{N_{D\check{c}}} * 100 \quad (5)$$

Kde:

$r_{ND\check{c}}$ značí rentabilitu nákladů doplňkové činnosti,

$VH_{D\check{c}}$ znázorňuje výsledek hospodaření doplňkové činnosti,

$N_{D\check{c}}$ označuje náklady doplňkové činnosti (Krechovská a kol., 2018).

Ukazatele likvidity

Likviditu lze definovat jakožto míru schopnosti organizace naplňovat své splatné závazky. Dělíme ji na tři typy:

Okamžitá likvidita srovnává krátkodobé okamžité splatné závazky, peněžní prostředky a jejich ekvivalenty. Ideální hodnota této likvidity je větší než 0,2 (Krechovská a kol., 2018). Dle Kraftové (2002) by hodnota tohoto ukazatele měla být v neziskovém sektoru vyšší.

$$L_I = \frac{P_e}{KZ_V} \quad (6)$$

Kde:

L_I představuje okamžitou likviditu,

P_e znázorňuje peněžní prostředky a jejich ekvivalenty,

KZ_V značí krátkodobé závazky.

Pohotovná likvidita, jinak označována jako rychlá likvidita, má ideální hodnotu 1. S ohledem na klasifikaci pohledávek do čitatele tohoto ukazatele je nutné adekvátně zařadit pohledávky na základě pravděpodobnosti jejich splacení (Krechovská a kol., 2018).

$$L_{II} = \frac{OA-Z}{KZ_V} \quad (7)$$

Kde:

L_{II} značí pohotovou likviditu,

OA oběžná aktiva,

Z označuje zásoby,

KZ_V představuje krátkodobé závazky (Pevná, 2021).

Běžná likvidita znázorňuje frekvenci, v jaké oběžná aktiva pokrývají krátkodobé cizí zdroje. Vyjadřuje, jaká je schopnost organizace splnit očekávání věřitele v souvislosti

splacení závazků při přeměně oběžných aktiv na likvidní prostředky. Ideální hodnota běžné likvidity se pohybuje v rozmezí 1,5–2,5.

$$L_{III} = \frac{OA}{KZ_V} \quad (8)$$

Kde:

L_{III} znázorňuje běžnou likviditu,

OA představuje oběžná aktiva,

KZ_V označuje krátkodobé závazky (Růčková, 2021).

Ukazatele zadluženosti

Zadluženost je považována za ukazatel výše rizika společnosti, kterou představuje poměr a uspořádání mezi cizími zdroji a vlastním kapitálem (Knápková a kol., 2017).

Máče (2012) označuje ukazatel zadluženosti za vyobrazení rozsahu financování aktiv z cizího a vlastního kapitálu.

Neboť úroky z cizích zdrojů redukuje daňové zatížení společnosti, je jistá míra zadlužení společnosti prospěšná. Zároveň však s rostoucí mírou zadluženosti rostou i rizika, poněvadž závazky je nutné uhradit nezávisle na ekonomické situaci podniku.

$$\text{celková zadluženost} = \frac{CK}{A} \quad (9)$$

Kde:

CK značí cizí kapitál,

A označuje celková aktiva (Knápková a kol., 2017).

Ukazatel vlastnického rizika vyjadřuje poměr vlastního kapitál a celkových aktiv, někdy také nazývaný jako koeficient samofinancování nebo equity ratio. Jedná se o doplňkový ukazatel věřitelského rizika. Ideální výsledek součtu hodnot těchto dvou ukazatelů je 1. Slouží k posouzení finančního zdraví.

$$\text{vlastnické riziko} = \frac{VK}{A} \quad (10)$$

Kde:

VK představuje vlastní kapitál,

A značí celková aktiva (Růčková, 2021).

Ukazatele produktivity

Ukazatel produktivity slouží k posouzení pracovní síly. Produktivita práce se nejčastěji zakládá na přidané hodnotě. Udává množství peněžních jednotek vyprodukovaných podnikem určených pro konkrétního pracovníka. Dynamika vývoje průměrných osobních nákladů, počtu pracovníků a přidané hodnoty modifikuje konečný výsledek.

$$PP = \frac{PH}{\bar{L}} \quad (11)$$

Kde:

PP označuje produktivitu práce,

PH představuje přidanou hodnotu,

\bar{L} znázorňuje průměrný počet pracovníků (Krechovská a kol., 2018).

Ukazatele aktivity

Krechovská a kol. (2018) tento ukazatel označuje jakožto nástroj posuzující schopnost vedení organizace maximálně využít prostředky, kterými disponuje. Mezi ukazatele aktivity dále řadíme ukazatele rychlosti obratu a doby obratu, které dle Růčkové (2021) souvisejí s ukazateli rentability, a také lze sledovat obrat kapitálu, zásob, závazků a další.

Obrat kapitálu vyjadřuje schopnost podniku efektivně využívat svých zdrojů. Záměrem je dosažení nejvyšší možné míry.

$$\text{obrat kapitálu} = \frac{V}{K} \quad (12)$$

Kde:

V představuje celkové výnosy (tržby)

K značí kapitál (pasiva celkem) (Krechovská a kol., 2018).

Doba obratu pohledávek – vyjadřuje jak dlouho trvá uhrazení pohledávek ve dnech. Cílem tohoto ukazatele je jeho minimalizace.

$$\text{obrat pohledávek} = \frac{P_o}{\frac{V}{360}} \quad (13)$$

Kde:

P_o značí pohledávky,

V znázorňuje celkové výnosy (Máče, 2006).

Rychlost obratu zásob vyjadřuje, kolikrát náklady převyšují zásoby neboli jaké množství nákladů je podmíněno objemu zásob. Ideální je maximalizace tohoto ukazatele.

$$\text{rychlost obratu zásob} = \frac{N}{\emptyset Z} \quad (14)$$

Kde:

N představuje celkové náklady za sledované období,

$\emptyset Z$ označuje průměrnou hodnotu zásob (Krechovská a kol., 2018).

3 Teoretická východiska

3.1 Neziskové organizace

Právní předpisy České republiky nespécifikují definici neziskové organizace. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů v § 17a odst. 1 implicitně definuje organizace jako veřejně prospěšného poplatníka: „*Veřejně prospěšným poplatníkem je poplatník, který v souladu se svým zakladatelským právním jednáním, statutem, stanovami, zákonem nebo rozhodnutím orgánu veřejné moci jako svou hlavní činnost vykonává činnost, která není podnikáním.*“

Z pohledu Víta (2015) není označení nezisková organizace zcela správné, neboť nepřítomnost zisku není rysem organizací, jak by z pojmenování mohlo vyplývat, avšak výdělečnost nelze považovat za prvotní cíl organizace. Dosažené výdělinky mají být použity ve prospěch společnosti, nikoli ve prospěch zakladatelů či členů.

Hejduková (2015) dále tvrdí, že generaci zisku nemůžeme označit jakožto primární zájem těchto organizací. Nelze ji vyloučit, ovšem není prvotním záměrem. Ačkoli těmto subjektům není upřena možnost vykonávat jisté výdělečné činnosti, byly zřízeny či založeny na jiných principech než dosažení zisku. Neziskové organizace stojí na neprofitní koncepci s cílem veřejného prospěchu a vidinou kolektivního prospěchu nebo dobra konkrétního celku.

Civitillo (2021) ve své knize „*Management in the Non-Profit Sector: A Necessary Balance between Values, Responsibility and Accountability*“ neziskový sektor označuje také jako „třetí sektor“, pro zdůraznění jeho pozice mezi vládou a veřejnou správou na straně jedné a soukromou výdělečnou sférou na straně druhé. V angličtině můžeme neziskový sektor nalézt pod pojmem „*voluntary sector*“, tedy jako sektor dobrovolný a neziskové organizace pod označením „*Non-Profit Institutions*“ jakožto organizace nevýdělečné.

Zřízení těchto organizací přispívá k tvorbě nových pracovních pozic. Výsledkem je snížení nezaměstnanosti a zároveň zlepšení ekonomiky státní, neboť neziskové organizace přispívají k hrubému domácímu produktu, i ekonomiky místní v oblasti, ve které byla organizace zřízena. Podpora těchto organizací je tedy i v zájmu vlády (Peková a kol., 2012). Například ve Spojených státech amerických jsou neziskové organizace odměňovány vládou například při spolupráci se školami (Gruber, 2016).

3.1.1 Typologie neziskových organizací

Neziskové organizace lze členit vícero způsoby. Jedním z nich je rozdělení na:

- Korporace, pod které spadají spolky, sociální družstva a zájmová sdružení právnických osob.
- Fundace obsahují nadace a nadační fondy.
- Ústavy zahrnují obecně prospěšné společnosti a ústavy (Vít, 2015).

Další možností dělení neziskových organizací je na základě nadcházejících kritérií:

- **Dle kritéria zakladatele** dělíme neziskové organizace na organizace založené státní správou nebo samosprávou, označované jako veřejnoprávní nebo vládní (příspěvkové organizace, organizační složky). Dále je dělíme na organizace založené soukromou právnickou nebo fyzickou osobou, označované jako soukromoprávní či nevládní organizace (nadace, ústavy, spolky). Posledním typem jsou veřejnoprávní instituce, jež mají zákonem stanovenou povinnost výkonu veřejné služby (veřejná vysoká škola).
- **Na základě kritéria financování** rozdělujeme organizace na financované z veřejných rozpočtů (organizační složky státu a územních samosprávných celků). Další druh je označován jako organizace financované z veřejných rozpočtů jen zčásti (vybrané spolky, církve a náboženské společnosti, příspěvkové organizace). Příspěvek organizacím náleží dle zákona. Dále členíme na organizace financované z různých zdrojů (sponzoring, dary, granty, vlastní činnost, sbírky). Poslední formou jsou organizace financované předně z činností souvisejících s jejich účelem.
- **Kritérium globálního charakteru poslání** rozděluje organizace do dvou skupin. Prvními jsou veřejně prospěšné, které mají za cíl uspokojení potřeb společnosti skrze produkci veřejných a smíšených (zdravotnictví, vzdělávání, charita). Druhou skupinou jsou vzájemně prospěšné organizace, jejichž záměrem je kolektivní výpomoc celků se sdíleným posláním. Hlavním účelem těchto společností je satisfakce vlastních zájmů. Avšak nesmějí být v rozporu s obecnými zájmy veřejnosti, což monitoruje veřejná správa (Rektořík, 2010).

3.2 Charakteristika příspěvkových organizací

Jak již bylo zmíněno výše v textu, příspěvkové organizace jsou součástí neziskového sektoru, a tvorba zisku tedy není hlavním záměrem ani údělem jejich zřízení.

Jako takové jsou jedním z prostředků, skrze které stát a státní orgány zajišťují vykonávání svých povinností (Svobodová, 2021).

Organizace mají více způsobů pojetí. Disponují samostatnou právní subjektivitou a lze je tedy identifikovat jako právnické osoby (Krechovská a kol., 2018). Zároveň využívají charakteristický způsob financování, kdy je ze státního rozpočtu, z rozpočtu územního samosprávného celku či dobrovolného svazku obcí zajištěna alokace pro kompenzaci rozdílu mezi náklady a výnosy, jež označujeme příspěvkem. Na základě těchto informací vnímáme příspěvkové organizace také jako účetní jednotky. S příspěvkovými organizacemi se můžeme setkat kupříkladu v odvětví školství, sociální péče, obrany a bezpečnosti, zdravotnictví, vědy a výzkumu, kultury (Svobodová, 2021).

3.3 Členění příspěvkových organizací

V České republice mohou příspěvkové organizace založit organizační složky státu i územně samosprávné celky. Provoz organizací v rámci těchto oblastí je znatelně náročnější oproti fungování organizačních složek. Z tohoto důvodu řadíme příspěvkové organizace mezi právnické osoby a účetní jednotky (Krechovská a kol., 2018).

3.3.1 Státní příspěvkové organizace

Příspěvkové organizace zřizované státem zajišťují fundamentální úlohy státu. Fungují jako zprostředkovatel služeb veřejnosti, a to zcela bezplatně, za ceny pod tržním průměrem či za symbolický poplatek. Zmíněné služby jsou kupříkladu v rámci zdravotní péče, vzdělávání, bezpečnosti a obrany (Rylková, 2019).

Zákon č. 218/2000 Sb. § 53 od. 1 definuje hospodaření příspěvkových organizací organizačních složek státu. Za primární zdroje hospodaření označuje finanční prostředky ze státního rozpočtu a nabyté prostřednictvím hlavní činnosti. Mezi další možnosti hospodaření řadí například peněžité dary, fondy vlastní i státní, vlastní činnost či finanční prostředky ze zahraničí.

Krechovská a kol. (2018) říká: „*Jelikož se jedná o účetní jednotku, hospodaření vychází z rozpočtu dané organizace. Rozpočet se sestavuje jako vyrovnaný a vedlejší činnost musí být sledována odděleně od hlavní činnosti.*“

3.3.2 Zřízení příspěvkové organizace státu

Založení příspěvkových organizací organizačních složek státu je ošetřeno zákonem č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

Pro zřízení organizace je zřizovatel povinen uveřejnit zřizovací listinu. Tato listina musí zahrnovat ustanovené náležitosti: název příspěvkové organizace, její sídlo, dobu existence, bude-li vykonávat jen hlavní činnost nebo má pravomoci vykonávat i činnost doplňkovou. Dále také vymezení hlavní činnosti, zákonné orgány organizace a sdělení o svěřeném majetku (Rylková, 2019).

3.3.3 Příspěvkové organizace územně samosprávných celků

Organizace jejichž zřizovatelem jsou územně samosprávné celky vymezuje primárně zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Jsou zde v § 23 odst. 1 b definovány: „*jako právnické osoby, které zpravidla ve své činnosti nevytvářejí zisk*“. Dále je zde odůvodněna právní subjektivita těchto organizací, jež je potřeba kvůli jejich složitosti struktury a rozsahu (§ 27, odst. 1).

Základními zdroji hospodaření příspěvkové organizace územně samosprávných celků označujeme peněžní prostředky z rozpočtu zakladatele a získané vlastní činností. Stejně jako státní příspěvkové organizace dále hospodaří s peněžními dary, s vlastními fondy, s financemi ze zahraničí, ale také s Národním fondem (§ 28 odst. 4 zákona č. 250/2000 Sb., v plném znění).

V případě, že dojde ke vzniku zisku z vedlejší činnosti, je možné tento výtěžek využít pouze k užítku hlavní činnosti (Krechovská a kol., 2018).

3.3.4 Zřízení příspěvkové organizace územně samosprávných celků

Územně samosprávné celky, tedy kraje a obce, zřizují příspěvkové organizace na základě zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (§ 27, odst. 1) „*pro takové činnosti ve své působnosti, které jsou zpravidla neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu*“. Pro vznik této organizace musí být zřizovatelem stejně jako příspěvkových organizací státu

publikována zřizovací listina, jež obsahuje v případě obce její okres a celý název, jinak jen celý název zřizovatele. Dále je třeba identifikační číslo, název a sídlo organizace, definovanou hlavní a doplňkovou činnost, zvolené osoby oprávněné vystupovat jménem organizace, stanovení svěřeného majetku od zřizovatele včetně pravomocí organizace pro užívání svěřeného majetku pro dané účely, doba existence organizace, jaké příjmy a výdaje z rozpočtu zřizovatele se vztahují k činnosti organizace, definovaná účetní metoda spolu s vymezením zřízení a užívání autonomního bankovního účtu (§ 27, odst. 2 a–h).

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (§ 84, odst. 2 d) stanovuje pravomoci zastupitelstva obce na zřízení a zrušení příspěvkových organizací spolu s odsouhlasením zakladatelské listiny organizace.

Územně samosprávné celky musejí příspěvkové organizace zavést do evidence obchodního rejstříku, rejstříku škol, veřejných výzkumných institucí či církví. Učinit podání s návrhem do rejstříku je nezbytné do 15 dnů ode dne vzniku příspěvkové organizace (Rylková, 2019). Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (250/2000 Sb.) neuvádí za pozdní nebo nepředložený zápis do příslušného rejstříku žádné sankce.

3.3.5 Legislativní úprava/právní rámec

Legislativa České republiky pojednává o příspěvkových organizacích v rámci několika předpisu. Příspěvkové organizace státních organizačních složek, přesněji jejich hospodaření a finanční vztahy, jsou upraveny zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech státu. Zrušení, změněna nebo zřízení při splnění kritérií daných speciálním právním předpisem ošetřuje zákon č. 219/2000 Sb. o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

Příspěvkové organizace územně samosprávných celků jsou upraveny pomocí zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve kterém jsou uvedeny podmínky zřízení, změny a zrušení těchto organizací. Dále také finanční hospodaření, sdělení týkající se peněžních fondů, informace spojené s možnostmi financování organizace a další. Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení) rovněž pojednává o způsobilosti krajů k zřízení dané organizace, zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) taktéž ustanovuje tuto možnost obcím.

3.4 Zdroje financování příspěvkových organizací

S ohledem na charakter příspěvkové organizace vybrané pro praktickou část této bakalářské práce, bude tato kapitola zaměřena primárně na financování příspěvkových organizací územně samosprávných celků, financování státních organizací bude stručně shrnuto.

3.4.1 Organizace organizačních složek státu

Financování příspěvkových organizací státu je ošetřeno zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, jež byl aktualizován zákonem č. 26/2008 Sb.

Financování státních příspěvkových organizací stojí především na financích získaných skrze státní rozpočet v mezích stanovených zřizovatelem a na příjmech z hlavní činnosti. Dalšími zdroji financování těchto organizací jsou peněžní dary od právnických a fyzických osob, vlastní fondy, Národní fond, kapitál nabytý doplňkovou činností, finanční prostředky z rozpočtů územních samosprávných celků, státních fondů, udělené ze zahraničí. Mimo jiné zdroje přidělené České republice z rozpočtu Evropské unie.

Zřizovatel organizace definuje její hlavní činnosti za pomoci je činnost vymezená zřizovateli příspěvkové organizace mimořádným zákonem. „*V případě příspěvkové organizace zřízené zvláštním zákonem je hlavní činností činnost vymezená zvláštním zákonem.*“ (218/2000 Sb., § 53, odst. 1)

Mezi pravomoci zřizovatele spadá určení finančních vztahů, které dělíme na odvod z provozu do státního rozpočtu či příspěvek na provoz ze státního rozpočtu. Dále na návratnou finanční výpomoc, odvod z odpisů, dotace na úhradu výdajů podle mezinárodních smluv, dotace na úhradu výdajů, individuální a systémové dotace na financování dotačních investičních akcí.

Příspěvek na provoz je určen za předpokladu, že rozpočtované náklady neobsahující příspěvek ze státního rozpočtu přesahují rozpočtované výnosy (§ 54).

Příspěvkové organizace vytvářejí v souladu se zákonem následující peněžní fondy:

- **Rezervní fond** státních příspěvkových organizací je formován na základě zlepšeného hospodářského výsledku, a to skrze finanční prostředky poskytnuté ze zahraničí, z přijatých peněžních darů a z prostředků převedených podle § 54 odst. 7. Finance nabyté v rámci tohoto fondu může organizace využít například k zaplacení nepříznivých finančních výsledků a sankcí. V případě

povolení od zřizovatele lze rezervní fond použít k doplnění fondu reprodukce majetku (§ 57).

- **Fond reprodukce majetku** se skládá kupříkladu z přidělu ze zlepšeného hospodářského výsledku, z odpisů a výnosů z prodeje dlouhodobého movitého hmotného a nehmotného majetku. Dále tento fond tvoří zdroje ze zahraničí se specifickým určením k nabytí a ke zvýšení hodnoty dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku.
- Tento fond je organizacemi užíván k úhradě úvěrů, akvizici a investování do dlouhodobého majetku, jak hmotného, tak i nehmotného. Mimo jiné mohou být tyto zdroje zužitkovány na správu hmotného a nehmotného dlouhodobého i krátkodobého majetku a nabytí hmotného a nehmotného krátkodobého majetku (§ 58).
- **Fond odměn** je stejně jako fond reprodukce majetku a rezervní fond postaven na alokaci zdrojů ze zlepšeného hospodářského výsledku. Organizacemi je primárně užíván k dorovnání finančních deficitů týkajících se platů zaměstnanců (§ 59).
- **Fond kulturních a sociálních potřeb** „je tvořen základním přidělem na vrub nákladů příspěvkové organizace z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů, popřípadě na mzdy a náhrady mzdy a odměny za pracovní pohotovost, na odměny a ostatní plnění za práci vykonávanou v rámci odborného výcviku na produktivních činnostech žákům učilišť a na stipendia zaměstnancům na studijních pobytech.“ (218/2000 Sb., § 60)

Fond kulturních a sociálních potřeb je zřízen k zajištění kulturních, sociálních a jiných potřeb. Byl zřízen například pro státní zaměstnance dle zákona o státní službě, pro soudce, příslušníky ve služebním poměru, žákům učilišť a středních odborných učilišť. Dále tento fond slouží důchodcům, jež pracovali u zaměstnavatele v době odchodu do starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně a dalším. Ostatní zisky, zacházení s fondem a množství produkce udává ministerstvo vyhláškou (§ 60).

Doplňková činnost příspěvkových organizací organizačních složek je monitorována separátně od činnosti hlavní. Do zřizovací listiny musí být náplň a škála této činnosti zanesena dříve, než je zahájena (§ 63).

3.4.2 Organizace územně samosprávných celků

Financování organizací zřízených územně samosprávným celkem je upraveno zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. § 28 odst. 4 stanovuje finanční prostředky, se kterými organizace nakládá. Jedná se primárně o prostředky obdržené z rozpočtu zřizovatele a nabyté vlastní činností. Vlastní fondy, Národní fond, peněžní prostředky poskytnuté ze zahraničí a peněžité dary od fyzických a právnických osob jsou dalšími zdroji hospodaření těchto organizací.

Dotace na úhradu provozních výdajů a dotace na úhradu provozních výdajů podle mezinárodních smluv řadíme mezi další finanční prostředky, které příspěvkové organizace užívají (odst. 5 a–b). V případě, že by nedošlo k vyčerpání těchto zdrojů do konce kalendářního roku, dojde k jejich převedení na rezervní fond v podobě zdroje financování v následujících letech, ovšem jejich užití je omezeno jen na konkrétní účel (odst. 6).

Příspěvek na provoz od zřizovatele je organizaci poskytnut pouze v případě splnění jistých podmínek či podání výkonů (odst. 7).

V případě, že se z doplňkové činnosti stane činnost zisková, je tento zisk možné použít zcela výhradně jen ve prospěch činnosti hlavní, pokud zřizovatel neudělí svolení k alternativnímu užití (odst. 8).

Paragrafy 29–33 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, pojednávají o jednotlivých peněžních fondech organizací územně samosprávných celků následovně:

- **Rezervní fond**

Mluvíme-li o fondu rezervním, mluvíme o fondu, jež vychází ze zlepšeného výsledku hospodaření příspěvkové organizace. Výše finančního obnosu tohoto fondu musí být odsouhlasena zřizovatelem po uplynutí roku a zároveň musí dojít k odečtení možných převodů do fondu odměn. V případě, že reálné výnosy hospodaření příspěvkové organizace souběžně s přijatým provozním příspěvkem převyšují provozní náklady, dochází ke vzniku zlepšeného výsledku hospodaření. Ten je dále rozčleněn na základě souhlasu zřizovatele do fondu odměn a rezervního fondu.

Tento fond příspěvkové organizaci slouží na peněžní dary se specifickým přiděleným záměrem, k pokrytí nákladů v časovém období, kdy dochází k rozdílu mezi výnosy a náklady. Dále je užíván k rozšíření činnosti organizace, k vyrovnání deficitu za předchozí období, k pokrytí možných odvodů a penále vyměřených za porušení rozpočtové kázně

a v případě svolení od zřizovatele může být část financí z tohoto fondu převedena na fond investiční (§ 30).

- **Investiční fond**

Fond investic slouží příspěvkové organizaci k pokrytí investičních nákladů. organizace ho dále užívá na úhradu investičních půjček a úvěrů, v případě rozhodnutí zřizovatele se uplatňuje k učinění odvodu do jeho rozpočtu. Dále se z tohoto fondu čerpají doplňující zdroje na správu majetku užívaného ve prospěch organizace a také na akvizici a technickou analýzu dlouhodobého hmotného a nehmotného o majetku, kromě drobného hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku

Za zdroje investičního fondu považujeme investiční příspěvek z rozpočtu zřizovatele, na základě povolení od zřizovatele výtěžek z prodeje svěřeného dlouhodobého hmotného majetku. Dále sem patří transakce z fondu rezervního v hodnotě zřizovatelem schválené, finanční prostředky v rozsahu odpisů dlouhodobého majetku nehmotného a hmotného uskutečněné na základě odpisového plánu, výtěžky z dlouhodobého hmotného majetku v držení organizace, investiční dotace nabyté skrze veřejné rozpočty a státní fondy. Za zdroje považujeme i finanční dary a podporu poskytnuté jinými subjekty zamýšlené a aplikované s investičními cíli. V případě povolení zřizovatele je možné čerpat také z investičních půjček nebo úvěrů (§ 31).

- **Fond odměn**

Fond odměn, stejně jako rezervní fond, vzniká ze zlepšeného výsledku hospodaření příspěvkové organizace, „*a to do výše jeho 80 %, nejvýše však do výše 80 % objemu prostředků na platy stanoveného zřizovatelem nebo zvláštním právním předpisem*“ (250/2000 Sb., § 32, odst. 1). Tento fond může být zároveň tvořen za pomoci finančních darů specificky vyhrazených na mzdy.

Pokud by došlo k přesažení množství financí na mzdy, vezmou se chybějící zdroje právě z fondu odměn. Fond také slouží k vyplacení prémie pracovníkům. Transakce financí na tento fond taktéž potvrzuje zakladatel organizace (§ 32).

- **Fond kulturních a sociálních potřeb**

Tento fond je ošetřen skrze zákon č. 250/2000 Sb., a dále také vyhláškami ministerstva financí. Účelem fondu kulturních a sociálních potřeb je zajištění kulturních, sociálních a jiných potřeb zaměstnanců příspěvkových organizací, žákům učilišť a středních odborných učilišť. Mimo jiné důchodcům, kteří byli zaměstnanci příspěvkové organizace při odchodu do starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, interním

vědeckým aspirantům a dalším právníckým či fyzickým osobám, potažmo členům rodiny zaměstnanců.

„Fond kulturních a sociálních potřeb je tvořen základním přídělem na vrub nákladů příspěvkové organizace z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů, popřípadě na mzdy a náhrady mzdy a odměny za pracovní pohotovost, na odměny a ostatní plnění za vykonávanou práci.“ (250/2000 Sb., § 33, odst. 1)

Fond je realizován skrze odsouhlasený rozpočet, a to zálohově z roční plánované výše. Účetní závěrka slouží k zúčtování reálného základního přídělů.

- **Úvěry, půjčky a ručení příspěvkové organizace**

V případě, kdy situace vyžaduje, aby příspěvková organizace uzavřela kontrakt ohledně úvěru či půjčky, může tak učinit pouze pokud byl zřizovatelem uložen predikativní písemný souhlas. V situaci, kdy o půjčku žádá zaměstnanec z fondu kulturních a sociálních potřeb, není výše zmíněný souhlas nutný. *„K dočasnému krytí svých potřeb může získat od svého zřizovatele návratnou finanční výpomoc, jestliže je její vrácení zabezpečeno jejími výnosy běžného roku, nejpozději však do 31. března následujícího roku, nestanoví-li zřizovatel lhůtu delší.“ (250/2000 Sb., § 34, odst. 1)*

Zajišťovat a ručit za závazky třetích osob nepatří mezi pravomoci příspěvkových organizací (250/2000 Sb, § 34).

3.5 Majetek příspěvkových organizací

3.5.1 Majetek příspěvkových organizací organizačních složek státu

Dle zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích tyto příspěvkové organizace nedisponují svým majetkem, avšak mají právo jakožto právnické osoby hospodařit s majetkem svěřeným od zřizovatele *„a potřebuje jej k plnění funkcí státu nebo jiných úkolů v rámci své působnosti nebo stanoveného předmětu činnosti, popřípadě přísluší zřizovateli organizační složky“.* (219/2000 Sb., § 9, odst. 1) Výjimkou je nakládání s majetkem způsobem vyhrazeným čistě ministerstvům. V případě nabytí majetku je tento majetek nabyt pro stát, ne pro organizaci jako takovou.

Na základě § 62 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech je omezeno nakládání s peněžními prostředky, kterými státní příspěvková organizace disponuje. Poskytování úvěrů, zápůjček a vystavování směnek není součástí pravomocí organizace. Omezení se nevztahuje na zvláštní případy, kterými jsou dodavatelské úvěry na financování

výdajových investičních akcí, ovšem pouze s povolením ministerstva. Dále také zápůjčky z fondu kulturních a sociálních potřeb a úvěry pro zdravotnická zařízení v případě deficitu finančních prostředků, z důvodu pozdního plnění zdravotních pojišťoven.

3.5.2 Majetek příspěvkových organizací územně samosprávných celků

Příspěvková organizace územně samosprávných celků nakládá s majetkem svého zřizovatele, označovaným jakožto svěřený majetek, rozsahu stanoveném zřizovací listinou. Tento majetek slouží k naplnění účelu založení této organizace, nevyjímaje správy tohoto majetku. Mezi oprávnění a závazky spojené se svěřeným majetkem, včetně účelného využití, spadá vylepšení a rozvoj, zaručení bezpečnosti, směrnice prodeje a produkce artiklů, naplnění kritérií pro možnou investiční výstavbu. V případě, že je smluvně ošetřeno, spadá do pravomocí organizace mimo jiné i případný pronájem svěřeného majetku dalším subjektům (250/2000 Sb., § 27, odst. 2).

Organizace územně samosprávných celků mohou na rozdíl od státních příspěvkových organizací nabýt vlastní majetek, ovšem musí být nezbytný k realizaci činnosti. Organizace tento majetek získá jakožto dar, avšak pouze s predikativním písemným svolením od zřizovatele. Dále bezplatným převodem od zřizovatele organizace nebo skrze dědictví, pokud měla písemné svolení od zřizovatele, v opačném případě je její obligací dědictví nepřijmout. Organizace může získat majetek i jinými způsoby, a to na základě usnesení zřizovatele (250/2000 Sb., § 27, odst. 7).

3.6 Předmět účetnictví

Za předmět účetnictví považujeme takzvanou účetní jednotku, kterou je v kontextu této práce příspěvková organizace. V kontextu účetnictví můžeme tuto část organizace označit také jakožto objekt, na němž jsou zkoumány jisté atributy a charakteristiky na základě potřeb společnosti. Aktiva, například dlouhodobý majetek a zásoby, spolu s pasivy, mezi něž řadíme vlastní kapitál, a s výnosy a náklady řadíme mezi výše zmíněné pozorované atributy (Máče, 2012).

S povolením zřizovatele tvoří příspěvkové organizace výjimku a mohou vést účetnictví pouze ve zjednodušeném rozsahu. Účetní závěrka může být taktéž ve zkráceném rozsahu. Organizace musí ovšem v tomto případě dodržovat jisté normy, například zkompletovat účetní rozvrh s uvedením výhradně účtové skupiny, pokud není zákonem dáno

jinak nebo sjednotit účtování v hlavní knize a v deníku (§ 13 a 563/1991 Sb. zákon o účetnictví).

3.7 Rozvaha

Rozvaha je považována za model účetní jednotky. Jedná se o systematickou sestavu statků objektu interpretovanou skrze finance. Tento majetek je rozdělován mezi dvě účetní veličiny, jimiž jsou aktiva a pasiva (Máče, 2018).

Skrze rozvahu, jinak označovanou jako bilanci, získáme data ohledně uspořádání statků a peněžních prostředků, jež dělíme na vlastní kapitál a závazky. Dále získáváme také informace o kompetenci společnosti uhradit své závazky i údaje týkající se změny položek mezi účetními závěrkami (Králová, 2020).

Na základě časové osy organizace je nutné sestavit různé druhy rozvah. Kupříkladu ke dni vzniku organizace či vstupu do likvidace je nutné sestavit zahajovací rozvahu (§ 17 ZÚ). Počáteční rozvaha je sestavována na počátku každého účetního období, konečná rozvaha je naopak sestavena na konci tohoto období. Počáteční a konečnou rozvahu můžeme v literatuře nalézt také pod pojmem řádná rozvaha, neboť jsou obě sestavovány periodicky. Je nutné, aby byly tyto dvě rozvahy provázané a přetrvala bilanční kontinuita. Shoda těchto rozvah není podmínkou, ačkoli jsou sestaveny ke stejnému datu. Posledním typem je rozvaha mimořádná, která je sestavována pro detailní posudek rozvahy organizace vstupující do likvidace (Dvořáková, 2021).

Schéma 1 Obecná struktura rozvahy

ROZVAHA	
AKTIVA	
I. STÁLÁ (FIXNÍ) AKTIVA	I. VLASTNÍ ZDROJE (VLASTNÍ KAPITÁL)
II. BĚŽNÁ (OBĚŽNÁ) AKTIVA	II. CIZÍ ZDROJE (CIZÍ KAPITÁL)
III. PŘECHODNÁ AKTIVA	III. PŘECHODNÁ PASIVA

Zdroj: Máče 2018, finanční účetnictví veřejného sektoru

Důležitým atributem účetnictví a rozvahy jako takové je zhodnocení majetku v rámci formy majetkových položek, tedy se zohledněním jejich podoby jakožto majetku či peněz a dalších. Nebo majetek posoudíme na základě jeho původu čili zdrojů, ten dále dělíme na zdroje vlastní a cizí.

Tyto dvě struktury rozdělujeme na aktiva a pasiva, v literatuře také rozdělované na levou a pravou stranu rozvahy. Hodnoty těchto rozvahových položek se vždy musejí rovnat, tento vztah je také definován jakožto bilanční princip (Máče, 2012).

3.7.1 Aktiva

Účetní jednotky ke svému fungování potřebují majetkovou strukturu, která je označována jakožto aktiva. Tento majetek je možné na základě podoby a účelu rozdělit na stála a oběžná aktiva (Novotný, 2019).

Stálá aktiva je možné v literatuře také najít pod pojmem dlouhodobá aktiva, neboť se jedná o majetek opatřený se záměrem dlouhodobého vlastnictví. Typickým rysem těchto aktiv je pozvolna nabývaný zisk napříč několika účetními obdobími. Stálá aktiva dále členíme na:

- a) hmotná dlouhodobá aktiva, pod které spadají například stavby, pozemky, dopravní prostředky a další majetek užívaný k ekonomické aktivitě kupříkladu při poskytování služeb či obchodu označujeme primárně dlouhodobý majetek a pohledávky
- b) nehmotná dlouhodobá aktiva mají svá specifika. Patrným je jejich nemateriální povaha, tím méně zřejmým může být poměrně vysoké tempo ztráty aktuálnosti u technických položek, jako je software, ochranné známky, výrobní postupy či patenty a licence. Toto riziko je zapříčiněno technologickým rozvojem, který lze jen těžko odhadnout a přináší sebou i další hrozby v podobě zneužívání těchto položek třetími stranami (Dvořáková, 2021).
- c) dlouhodobý finanční majetek, někdy označovaný také jako finanční investice neslouží účetní jednotce přímo při výkonu svých aktivit, avšak přinášejí užitek, neboť se jedná například o cenné papíry, dlouhodobé půjčky či finanční účasti (Máče, 2018).

Krátkodobá neboli oběžná aktiva mají jako svůj charakteristický rys přínos zisku v krátkém časovém rozmezí. Základní členění položek oběžných aktiv je následovné:

- a) zásoby zahrnují několik dalších účetních položek, jako je například nedokončená výroba, zboží, materiál nebo výrobky
- b) krátkodobé pohledávky slouží k vytvoření zisku společnosti po splacení dluhu neboli pohledávky. Můžeme je dále rozdělit mimo jiné na pohledávky za odběratele nebo za poskytnuté zálohy (Dvořáková, 2021).
- c) krátkodobá finanční aktiva či krátkodobý finanční majetek zahrnuje aktiva, která slouží společnosti k uschování finančních zdrojů na omezený čas. Lze mezi ně zařadit například termínované vklady, cenné papíry, alele i peněžní prostředky pod které řadíme kupříkladu ceniny, hotovost v pokladně nebo vklady na běžných účtech (Máče, 2018).

3.7.2 Pasiva

Nejjednodušší způsob, jakým lze pasiva definovat, je jejich označení jakožto zdroje krytí majetku. Pasiva je taktéž možné označit jakožto zdroje pořízení majetku, a jako takové jsou dále rozdělovány na:

- a) Vlastní zdroje, které znázorňují prostředky ve vlastnictví účetní jednotky. Vznikají ekonomickou činností společnosti nebo byly poskytnuty při vzniku

organizace. Pod vlastní kapitál řadíme například nerozdělený zisk a fondy (Skálová, Suková, 2022).

- b) Cizí zdroje, někdy označované jako závazky, dělíme na krátkodobé, se splatností jeden rok a dlouhodobé, jejichž doba splatnosti přesahuje hranici jednoho roku. Dlouhodobé závazky je taktéž možné uhradit skrze dílčí splátky. Jedná se například o úvěry nebo dluhopisy. Mezi krátkodobé závazky můžeme zařadit závazky za zaměstnance či dodavatele (Dvořáková, 2021).

3.8 Výkaz zisků a ztrát

Výkaz zisků a ztrát slouží k podrobnému rozvinutí a vysvětlení rozvahy, přesněji výsledek hospodaření. Účelem tohoto výkazu je popis výnosnosti a efektivnosti podniku.

Schéma 2 Výkaz zisku a ztráty – základní obecný výkaz a obsahové vymezení položek

Označení	NÁKLADY	Běžné období		Minulé období	
		Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
A.I.	Náklady z činnosti				
A.II.	Finanční náklady				
A.III.	Náklady na transfery				
A.IV.	Náklady ze sdílených daní a poplatků				
A.V.	Daň z příjmů				
	VÝNOSY				
B.I.	Výnosy z činnosti				
B.II.	Finanční výnosy				
B.III.	Výnosy z daní a poplatků				
B.IV.	Výnosy z transferů				
B.V.	Výnosy ze sdílených daní a poplatků				
VI.	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ				

Zdroj: Máče 2012, Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu

Činnost, za účelem, které byl účetní subjekt na základě daného dokumentu zřízen, je nazývána činností hlavní. Činností hospodářskou se rozumí činnost určena zakladatelem účetní jednotky skrze zřizovací listinu, jedná se například o činnost vedlejší či doplňkovou (Máče, 2012).

3.8.1 Náklady

Náklady představují alokaci ekonomických zdrojů a pracovní činnosti účetní jednotky. Jsou tedy přirozeným výsledkem výkonu aktivit daného podniku (Skálová, Suková, 2022).

Do této skupiny řadíme například:

- náklady z činnosti, pod které spadají odpisy, rezervy, opravné položky, služby nebo také daně a poplatky,
- náklady na transfery zajišťují přehled o peněžních tocích mezi účetními subjekty,
- finanční náklady zahrnují kurzové ztráty, náklady z přecenění reálnou hodnotou nebo náklady z prodeje cenných papírů,
- náklady ze sdílených daní a poplatků slouží k distribuci daně mezi účetní subjekty, neboť tímto účtem dochází ke snížení daňových zisků správce daně,
- posledním účtem jsou daň z příjmů (Máče, 2012).

3.8.2 Výnosy

Skrze výnosy účetní jednotky je možné posoudit její konkurenční schopnost na základě finančních příjmů (Skálová, Suková, 2022).

Výnosy je možné rozdělit na:

- výnosy z činnosti zahrnují například aktivaci majetku, změnu stavu zásob vlastní výroby, výnosy z vlastních výkonů a zboží nebo účet ostatní výnosy.
- výnosy z daní a poplatků jsou z důvodu jejich důležitosti pro ekonomiku státu monitorovány jako autonomní uskupení,
- výnosy z transferů zahrnují peněžní zdroje určené pro operační a investiční aktivity. Jejich účel je stejný jako u nákladů na transfery,
- výsledek hospodaření před zdaněním vyjadřuje účetní přínos či deficit před snížením o daň z příjmů,
- výnosy ze sdílených daní jsou určeny pro zajištění práv státu na alokované zisky z daní (Máče, 2012).

3.8.3 Cash flow

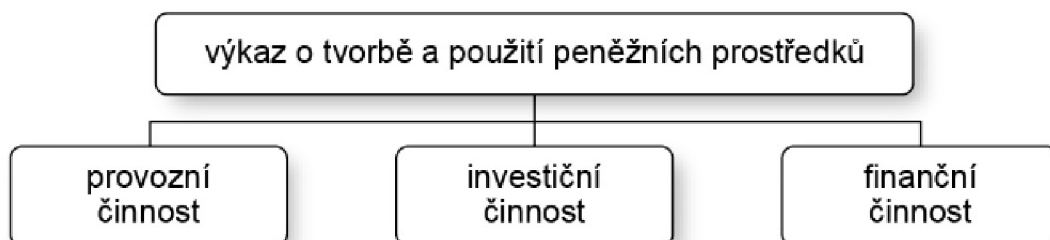
Cash flow představuje účetní výkaz o peněžních tocích. Za pomoci tohoto výkazu dochází k porovnání příjmů a výdajů skrze daný časový horizont (Růčková, 2021).

Máče (2012) dělí pozorování zisků a ztrát účetních subjektů do dvou skupin. Zkoumáme-li tyto ukazatele na základě rozdílu výnosů a nákladů, hovoříme o aplikaci akruální báze. Tato metoda nerozlišuje finanční výnosy a náklady od ostatních výnosů a nákladů. V případě aplikace metody stojící na peněžních tocích jsou tyto položky vyselektovány a získáme optimální výstup, jež se týká kompetence účetního subjektu produkovat finanční prostředky skrze své aktivity.

Výkaz cash flow byl do účetnictví tohoto státu zaveden v roce 1993, můžeme ho označit jako novodobý postup finanční analýzy. Dle zákona mají střední a velké společnosti povinnost tento výkaz publikovat. Skládá se ze tří segmentů:

- a) provozní činnost,
- b) investiční činnost,
- c) finanční činnost (Růčková, 2021).

Schéma 3 Struktura výkazu o tvorbě a použití peněžních prostředků

Zdroj: Růčková 2021, Finanční analýza – 7. aktualizované vydání

4 Vlastní práce

4.1 Vybraná příspěvková organizace

Příspěvková organizace zvolena pro tuto bakalářskou práci vznikla 1. 1. 1992 a byla zřízena územně samosprávným celkem. Zřizovatelem vybrané organizace je hlavní město Praha (mfcr.cz, cit. online 17. 11. 2023). Jedná se o orgán veřejné moci. Specificky je tato organizace zařazena do kategorie školy a školská zařízení, dále zařízení pro zájmové vzdělávání (portal.gov.cz, cit. online 18. 11. 2023).

Tato organizace poskytuje volnočasové aktivity a vzdělávání pro dospělé, mládež i děti, a to v oblasti výtvarné, technické, přírodovědecké, či v oblasti sportu. Konkrétně tato příspěvková organizace zprostředkovává:

- mateřské centrum,
- centrum pro předškolní děti,
- různorodé akce dostupné i široké veřejnosti,
- kurzy a kroužky,
- otevřené dílny a kluby,
- pobytové i příměstské tábory a akce napříč celým rokem a další (ddm-ph2.cz, cit. online 20.11. 2023).

4.2 Finanční analýza vybrané příspěvkové organizace

Všechna data pro zpracování finanční analýzy byla čerpána z rozvahy, výkazu zisků a ztrát a hodnotící zprávy vybrané organizace dostupných na jejích webových stránkách v sekci dokumenty (ddm-ph2.cz, cit. online 20. 11. 2023).

4.2.1 Majetková struktura

Při bližší analýze majetkové struktury je patrné, že celková hodnota majetku podniku má v průběhu let rostoucí tendenci. Struktura je primárně tvořena z oběžných aktiv. Nejvyšší zastoupení mají krátkodobé pohledávky, v průběhu let v průměru 59,54 % z výše celkových aktiv, nadprůměrné zastoupení tvořily v roce 2021. Při podrobnější analýze krátkodobých pohledávek lze dohadné účty aktivní označit za položku s nejvyšším zastoupením, průměrně v rozsahu 52,2 % z celkové bilanční sumy. Krátkodobý finanční majetek se na majetkové

strukturu organizace podílí po krátkodobých pohledávkách v největším poměru, a to průměrně 25,4 %. Jeho největší část tvoří běžný účet, u něhož je možné zaznamenat během let nárůst.

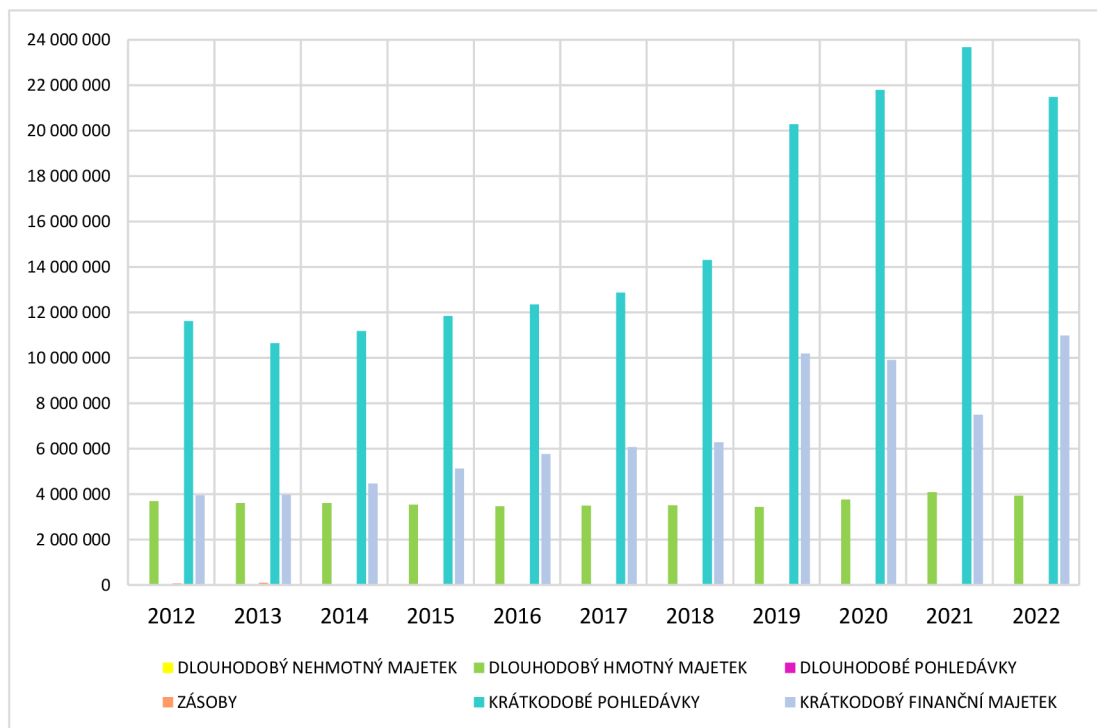
Stálá aktiva představují průměrně pouhých 14,9 % z celkové majetkové struktury a mají klesající tendenci. Ostatní položky rozvahy se na strukturu majetku podílejí v nepatrném množství.

Tabulka 1 Majetková struktura (v Kč)

Majetková struktura	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
AKTIVA CELKEM	19 305 440,84	18 309 772,65	19 266 900,66	20 530 566,59	21 618 151,45	22 474 372,68	24 131 678,43	33 943 802,37	35 492 666,25	35 295 443,99	36 438 115,17
STÁLÁ AKTIVA	3 688 114,00	3 599 712,00	3 597 721,90	3 533 570,90	3 469 419,90	3 490 274,82	3 510 234,82	3 446 790,82	3 771 543,82	4 083 703,82	3 935 982,82
DLOUHODOBÝ NEHMOTNÝ MAJETEK	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
DLOUHODOBÝ HMOTNÝ MAJETEK	3 688 114,00	3 599 712,00	3 597 721,90	3 533 570,90	3 469 419,90	3 490 274,82	3 510 234,82	3 439 290,82	3 765 543,82	4 077 703,82	3 932 982,82
POZEMKY	634 100,00	634 100,00	634 100,00	634 100,00	634 100,00	634 100,00	634 100,00	634 100,00	634 100,00	634 100,00	634 100,00
STAVBY	2 995 821,90	2 939 962,90	2 886 897,90	2 833 832,90	2 780 767,90	2 727 735,90	2 762 515,90	2 706 391,90	2 650 267,90	2 594 143,90	2 538 019,90
Samost. Mov. věci a soubory mov. věcí	58 192,10	25 649,10	76 724,00	65 638,00	54 552,00	128 438,92	113 618,92	98 798,92	481 175,92	509 459,92	760 862,92
Drobný DHM	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poskytnuté zálohy na DHM	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	340 000,00	0,00
DLOUHODOBÉ POHLEDÁVKY	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7 500,00	6 000,00	6 000,00	3 000,00
Dlouhodobé poskytnuté zálohy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7 500,00	6 000,00	6 000,00	3 000,00
OBĚŽNÁ AKTIVA	15 617 326,84	14 710 060,65	15 669 178,76	16 996 995,69	18 148 731,55	18 984 097,86	20 621 443,61	30 497 011,55	31 721 122,43	31 211 740,17	32 502 132,35
ZÁSoby	62 944,40	92 860,65	18 315,00	21 665,00	26 783,00	33 838,38	41 783,38	38 460,50	43 883,00	41 640,00	43 810,00
Materiál na skladě	46 389,40	70 855,65	0,00	0,00	428,00	1 643,38	1 643,38	2 550,50	2 093,00	4 409,00	5 289,00
Ostatní zásoby	16 555,00	22 005,00	18 315,00	21 665,00	26 355,00	32 195,00	40 140,00	35 910,00	41 790,00	37 231,00	38 521,00
KRÁTKODOBÉ POHLEDÁVKY	11 618 785,40	10 641 670,47	11 185 216,16	11 845 435,90	12 356 966,47	12 874 970,21	14 302 071,07	20 276 761,22	21 783 561,20	23 678 239,33	21 477 278,40
Odeběratelé	118 470,00	3 600,00	104 438,00	31 350,00	82 635,00	22 200,00	102 530,00	115 512,00	125 955,91	102 113,18	176 190,51
Krátkodobé poskytnuté zálohy	1 163 347,50	862 432,50	965 574,25	927 027,60	858 714,00	815 435,00	828 915,00	802 832,72	859 146,30	1 261 021,72	1 945 243,72
Jiné pohledávky z hlavní činnosti	536 606,00	483 320,00	596 911,00	528 590,00	425 035,00	417 735,00	398 280,00	283 995,00	1 326 602,00	731 243,00	660 458,00
Pohledávky za zaměstnanci	0,00	37 000,00	2 000,00	0,00	0,00	0,00	6 500,00	0,00	3 076,00	77 500,00	47 500,00
Náklady příštích období	94 956,90	31 539,90	128 737,91	84 280,30	121 553,09	105 200,21	104 865,07	118 629,50	135 227,89	111 607,43	107 977,68
Příjmy příštích období	83 205,00	0,00	0,00	87 711,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dohadné účty aktivní	9 611 000,00	9 206 774,07	9 387 555,00	10 159 168,00	10 865 716,00	11 423 434,00	12 860 981,00	18 955 792,00	19 328 904,10	21 394 754,00	18 539 908,49
Ostatní krátkodobé pohledávky	11 200,00	17 004,00	0,00	27 309,00	3 313,38	90 966,00	0,00	0,00	4 649,00	0,00	0,00
KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK	3 935 597,04	3 975 529,53	4 465 647,60	5 129 894,79	5 764 982,08	6 075 289,27	6 277 589,16	10 181 789,83	9 893 678,23	7 491 860,84	10 981 043,95
Běžný účet	3 787 875,88	3 861 904,95	4 335 575,25	4 965 017,38	5 592 152,15	5 832 380,93	6 097 998,04	9 958 017,45	9 538 314,69	7 235 342,55	10 657 608,76
Běžný účet FKSP	85 248,16	88 047,58	107 656,35	139 542,41	145 010,93	181 398,34	143 112,12	201 926,38	322 139,54	239 191,29	284 962,19
Ceniny	23 380,00	11 900,00	11 410,00	13 860,00	10 080,00	52 240,00	5 922,00	12 352,00	0,00	0,00	0,00
Pokladna	39 093,00	13 677,00	11 006,00	11 475,00	17 739,00	9 270,00	30 557,00	9 494,00	33 224,00	17 327,00	38 473,00

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 1 Zjednodušená majetková struktura (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování

4.2.2 Vertikální analýza aktiv

Struktura aktiv je primárně tvořena z aktiv oběžných, jak již bylo výše v textu zmíněno. Jejich zastoupení v průběhu sledovaných let začínalo na 80,9 % a v roce 2022 tvořilo již 89,2 % z celkových aktiv. Největší podíl tvoří krátkodobé pohledávky, pohybující se v průběhu 10 let okolo 60 % v rozmezí 2% odchylky, avšak v roce 2021 představovaly 67,09 % celkových aktiv. Z krátkodobých pohledávek představují největší část specificky dohadné účty aktivní, které vždy tvořili 48,72 % až 55,84 % z bilanční sumy aktiv, ovšem v roce 2021 dosáhly na 60,62 %. Krátkodobý finanční majetek zastupuje po krátkodobých pohledávkách největší část aktiv vybrané organizace, avšak v nižším poměru, a to od 20,39 % do 30,14 %. Zde má primární zastoupení běžný účet, u kterého pozorujeme rostoucí tendenci. V roce 2012 zastupoval pouhých 19,62 % z celkových aktiv, v posledním sledovaném roce, tedy v roce 2022, představuje již 29,25 %. Jedná se o signifikantní nárůst ve výši 9,63 %.

K poklesu podílu na celkové bilanci dochází u stálých aktiv. Situace je zde opačná od běžného účtu. Stála aktiva začínají v roce 2012 na 19,10 %, v roce 2013 byla tato hodnota mírně vyšší, avšak v roce 2022 tvoří markantně nižší část, a to jen 10,8 %. Jedná se o rozdíl v rozsahu 8,3 %.

Tabulka 2 Vertikální analýza aktiv (v %)

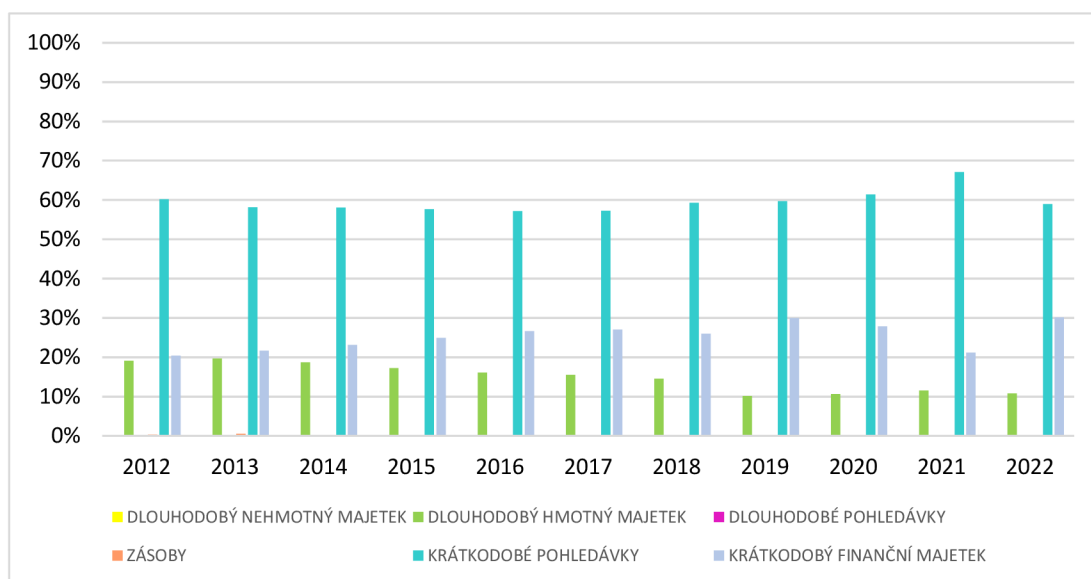
Vertikální analýza	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
AKTIVA CELKEM	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
STÁLÁ AKTIVA	19,10%	19,66%	18,67%	17,21%	16,05%	15,53%	14,55%	10,15%	10,63%	11,57%	10,80%
DLOUHODOBÝ NEHMOTNÝ MAJETEK	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
DLOUHODOBÝ HMOTNÝ MAJETEK	19,10%	19,66%	18,67%	17,21%	16,05%	15,53%	14,55%	10,13%	10,61%	11,55%	10,79%
POZEMKY	3,28%	3,46%	3,29%	3,09%	2,93%	2,82%	2,63%	1,87%	1,79%	1,80%	1,74%
STAVBY	15,52%	16,06%	14,98%	13,80%	12,86%	12,14%	11,45%	7,97%	7,47%	7,35%	6,97%
Samost. Mov. věci a soubory mov. věci	0,30%	0,14%	0,40%	0,32%	0,25%	0,57%	0,47%	0,29%	1,36%	1,44%	2,09%
Drobný DHM	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Poskytnuté zálohy na DHM	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,96%	0,00%
DLOUHODOBÉ POHLEDÁVKY	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,02%	0,02%	0,02%	0,01%
Dlouhodobé poskytnuté zálohy	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,02%	0,02%	0,02%	0,01%
OBĚŽNÁ AKTIVA	80,90%	80,34%	81,33%	82,79%	83,95%	84,47%	85,45%	89,85%	89,37%	88,43%	89,20%
ZÁSoby	0,33%	0,51%	0,10%	0,11%	0,12%	0,15%	0,17%	0,11%	0,12%	0,12%	0,12%
Materiál na skladě	0,24%	0,39%	0,00%	0,00%	0,00%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%
Ostatní zásoby	0,09%	0,12%	0,10%	0,11%	0,12%	0,14%	0,17%	0,11%	0,12%	0,11%	0,11%
KRÁTKODOBÉ POHLEDÁVKY	60,18%	58,12%	58,05%	57,70%	57,16%	57,29%	59,27%	59,74%	61,37%	67,09%	58,94%
Odběratelé	0,61%	0,02%	0,54%	0,15%	0,38%	0,10%	0,42%	0,34%	0,35%	0,29%	0,48%
Krátkodobé poskytnuté zálohy	6,03%	4,71%	5,01%	4,52%	3,97%	3,63%	3,43%	2,37%	2,42%	3,57%	5,34%
Jiné pohledávky z hlavní činnosti	2,78%	2,64%	3,10%	2,57%	1,97%	1,86%	1,65%	0,84%	3,74%	2,07%	1,81%
Pohledávky za zaměstnanci	0,00%	0,20%	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%	0,03%	0,00%	0,01%	0,22%	0,13%
Náklady příštích období	0,49%	0,17%	0,67%	0,41%	0,56%	0,47%	0,43%	0,35%	0,38%	0,32%	0,30%
Příjmy příštích období	0,43%	0,00%	0,00%	0,43%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Dohadné účty aktivní	49,78%	50,28%	48,72%	49,48%	50,26%	50,83%	53,30%	55,84%	54,46%	60,62%	50,88%
Ostatní krátkodobé pohledávky	0,06%	0,09%	0,00%	0,13%	0,02%	0,40%	0,00%	0,00%	0,01%	0,00%	0,00%
KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK	20,39%	21,71%	23,18%	24,99%	26,67%	27,03%	26,01%	30,00%	27,88%	21,23%	30,14%
Běžný účet	19,62%	21,09%	22,50%	24,18%	25,87%	25,95%	25,27%	29,34%	26,87%	20,50%	29,25%
Běžný účet FKSP	0,44%	0,48%	0,56%	0,68%	0,67%	0,81%	0,59%	0,59%	0,91%	0,68%	0,78%
Ceniny	0,12%	0,06%	0,06%	0,07%	0,05%	0,23%	0,02%	0,04%	0,00%	0,00%	0,00%
Pokladna	0,20%	0,07%	0,06%	0,06%	0,08%	0,04%	0,13%	0,03%	0,09%	0,05%	0,11%

Zdroj: vlastní zpracování

Ostatní položky se podílejí na celku aktiv ve sledovaném období někdy jen v setinách procenta, jako je tomu například u dlouhodobých poskytnutých záloh nebo cenin. Výraznější zastoupení má dlouhodobý hmotný majetek, primárně pak položka stavby, jež v roce 2012 zastupovala 15,52 % aktiv. Tento podíl v průběhu let klesl na 6,97 % a spolu s ním i hodnoty dlouhodobého hmotného majetku z 19,10 % na 10,79 %.

Nulové zastoupení má v rozvaze příspěvkové organizace dlouhodobý nehmotný majetek spolu s drobným dlouhodobým hmotným majetkem.

Graf 2 Vertikální analýza aktiv (v %)

Zdroj: vlastní zpracování

4.2.3 Horizontální analýza aktiv

Skrze tuto analýzu je sledován vývoj hospodaření vybrané organizace v průběhu deseti let, tedy od roku 2012 do roku 2022. Horizontální analýza byla provedena na základě rozvah za sledované období. Na základě vertikální analýzy aktiv byly z tabulek pro horizontální analýzu vyřazeny položky s nulovými hodnotami.

Tabulka 3 Horizontální analýza aktiv – absolutní rozdíl (v Kč)

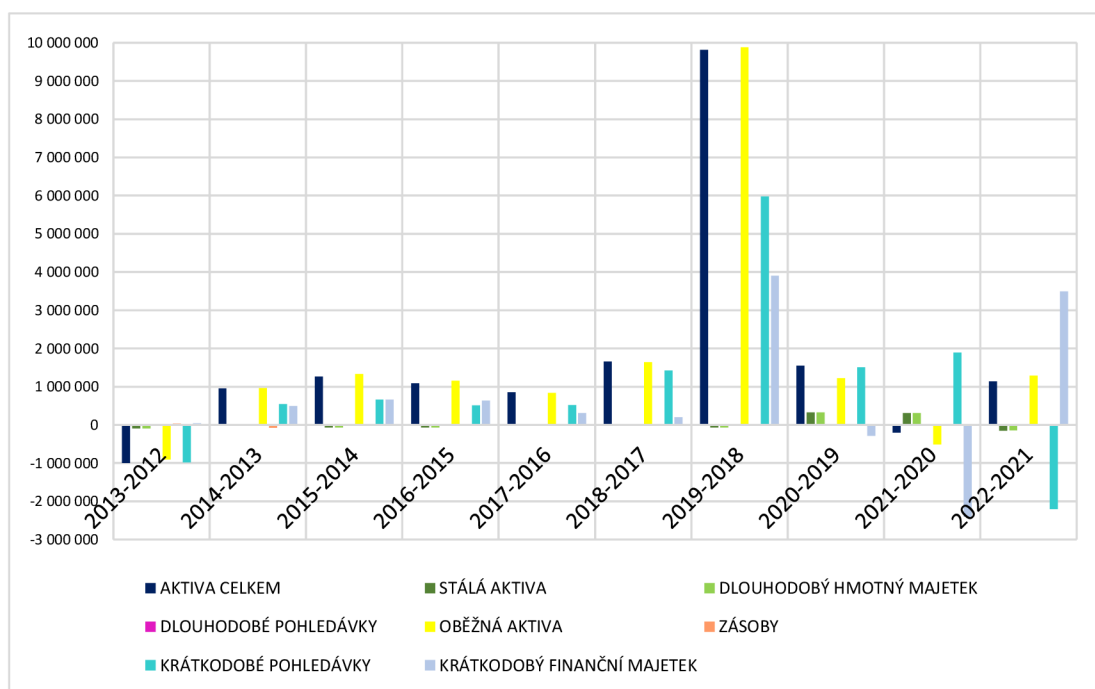
Horizontální analýza aktiv - absolutní rozdíl	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
AKTIVA CELKEM	- 995 668,19 Kč	957 128,01 Kč	1 263 665,93 Kč	1 087 584,86 Kč	856 221,23 Kč
STÁLÁ AKTIVA	- 88 402,00 Kč	- 1 990,10 Kč	- 64 151,00 Kč	- 64 151,00 Kč	20 854,92 Kč
DLOUHODOBÝ HMOTNÝ MAJETEK	- 88 402,00 Kč	- 1 990,10 Kč	- 64 151,00 Kč	- 64 151,00 Kč	20 854,92 Kč
Pozemky	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč
Stavby	- 55 859,00 Kč	- 53 065,00 Kč	- 53 065,00 Kč	- 53 065,00 Kč	- 53 032,00 Kč
Samost. Mov. věci a soubory mov. věcí	- 32 543,00 Kč	51 074,90 Kč	- 11 086,00 Kč	- 11 086,00 Kč	73 886,92 Kč
Poskytnuté zálohy na DHM	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč
DLOUHODOBÉ POHLEDÁVKY	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč
Dlouhodobé poskytnuté zálohy	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč
OBĚŽNÁ AKTIVA	- 907 266,19 Kč	959 118,11 Kč	1 327 816,93 Kč	1 151 735,86 Kč	835 366,31 Kč
ZÁSoby	29 916,25 Kč	- 74 545,65 Kč	3 350,00 Kč	5 118,00 Kč	7 055,38 Kč
Materiál na skladě	24 466,25 Kč	- 70 855,65 Kč	- Kč	428,00 Kč	1 215,38 Kč
Ostatní zásoby	5 450,00 Kč	- 3 690,00 Kč	3 350,00 Kč	4 690,00 Kč	5 840,00 Kč
KRÁTKODOBÉ POHLEDÁVKY	- 977 114,93 Kč	543 545,69 Kč	660 219,74 Kč	511 530,57 Kč	518 003,74 Kč
Odebíratelé	- 114 870,00 Kč	100 838,00 Kč	- 73 088,00 Kč	51 285,00 Kč	- 60 435,00 Kč
Krátkodobé poskytnuté zálohy	- 300 915,00 Kč	103 141,75 Kč	- 38 546,65 Kč	- 68 313,60 Kč	- 43 279,00 Kč
Jiné pohledávky z hlavní činnosti	- 53 286,00 Kč	113 591,00 Kč	- 68 321,00 Kč	- 103 555,00 Kč	- 7 300,00 Kč
Pohledávky za zaměstnanci	37 000,00 Kč	- 35 000,00 Kč	- 2 000,00 Kč	- Kč	- Kč
Náklady příštích období	- 63 417,00 Kč	97 198,01 Kč	- 44 457,61 Kč	37 272,79 Kč	- 16 352,88 Kč
Příjmy příštích období	- 83 205,00 Kč	- Kč	87 711,00 Kč	- 87 711,00 Kč	- Kč
Dohadné účty aktivní	- 404 225,93 Kč	180 780,93 Kč	771 613,00 Kč	706 548,00 Kč	557 718,00 Kč
Ostatní krátkodobé pohledávky	5 804,00 Kč	- 17 004,00 Kč	27 309,00 Kč	- 23 995,62 Kč	87 652,62 Kč
KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK	39 932,49 Kč	490 118,07 Kč	664 247,19 Kč	635 087,29 Kč	310 307,19 Kč
Běžný účet	74 029,07 Kč	473 670,30 Kč	629 442,13 Kč	627 134,77 Kč	240 228,78 Kč
Běžný účet FKSP	2 799,42 Kč	19 608,77 Kč	31 886,06 Kč	5 468,52 Kč	36 387,41 Kč
Ceniny	- 11 480,00 Kč	- 490,00 Kč	2 450,00 Kč	- 3 780,00 Kč	42 160,00 Kč
Pokladna	- 25 416,00 Kč	- 2 671,00 Kč	469,00 Kč	6 264,00 Kč	- 8 469,00 Kč
Horizontální analýza aktiv - absolutní rozdíl	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
AKTIVA CELKEM	1 657 305,75 Kč	9 812 123,94 Kč	1 548 863,88 Kč	- 197 222,26 Kč	1 142 671,18 Kč
STÁLÁ AKTIVA	19 960,00 Kč	- 63 444,00 Kč	324 753,00 Kč	312 160,00 Kč	- 147 721,00 Kč
DLOUHODOBÝ HMOTNÝ MAJETEK	19 960,00 Kč	- 63 444,00 Kč	324 753,00 Kč	312 160,00 Kč	- 147 721,00 Kč
Pozemky	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč
Stavby	34 780,00 Kč	- 56 124,00 Kč	- 56 124,00 Kč	- 56 124,00 Kč	- 56 124,00 Kč
Samost. Mov. věci a soubory mov. věcí	- 14 820,00 Kč	- 14 820,00 Kč	382 377,00 Kč	28 284,00 Kč	251 403,00 Kč
Poskytnuté zálohy na DHM	- Kč	- Kč	- Kč	340 000,00 Kč	- 340 000,00 Kč
DLOUHODOBÉ POHLEDÁVKY	- Kč	7 500,00 Kč	- 1 500,00 Kč	- Kč	- 3 000,00 Kč
Dlouhodobé poskytnuté zálohy	- Kč	7 500,00 Kč	- 1 500,00 Kč	- Kč	- 3 000,00 Kč
OBĚŽNÁ AKTIVA	1 637 345,75 Kč	9 875 567,94 Kč	1 224 110,88 Kč	- 509 382,26 Kč	1 290 392,18 Kč
ZÁSoby	7 945,00 Kč	- 3 322,88 Kč	5 422,50 Kč	- 2 243,00 Kč	2 170,00 Kč
Materiál na skladě	- Kč	907,12 Kč	457,50 Kč	2 316,00 Kč	880,00 Kč
Ostatní zásoby	7 945,00 Kč	- 4 230,00 Kč	5 880,00 Kč	- 4 559,00 Kč	1 290,00 Kč
KRÁTKODOBÉ POHLEDÁVKY	1 427 100,86 Kč	5 974 690,15 Kč	1 506 799,98 Kč	1 894 678,13 Kč	- 2 200 960,93 Kč
Odebíratelé	80 330,00 Kč	12 982,00 Kč	10 443,91 Kč	- 23 842,73 Kč	74 077,33 Kč
Krátkodobé poskytnuté zálohy	13 480,00 Kč	- 26 082,28 Kč	56 313,58 Kč	401 875,42 Kč	684 222,00 Kč
Jiné pohledávky z hlavní činnosti	- 19 455,00 Kč	- 114 285,00 Kč	1 042 607,00 Kč	- 595 359,00 Kč	- 70 785,00 Kč
Pohledávky za zaměstnanci	6 500,00 Kč	- 6 500,00 Kč	3 076,00 Kč	74 424,00 Kč	- 30 000,00 Kč
Náklady příštích období	- 335,14 Kč	13 764,43 Kč	16 598,39 Kč	- 23 620,46 Kč	- 3 629,75 Kč
Příjmy příštích období	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč
Dohadné účty aktivní	1 437 547,00 Kč	6 094 811,00 Kč	373 112,10 Kč	2 065 849,90 Kč	- 2 854 845,51 Kč
Ostatní krátkodobé pohledávky	- 90 966,00 Kč	- Kč	4 649,00 Kč	- 4 649,00 Kč	- Kč
KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK	202 299,89 Kč	3 904 200,67 Kč	- 288 111,60 Kč	- 2 401 817,39 Kč	3 489 183,11 Kč
Běžný účet	265 617,11 Kč	3 860 019,41 Kč	- 419 702,76 Kč	- 2 302 972,14 Kč	3 422 266,21 Kč
Běžný účet FKSP	- 38 286,22 Kč	58 814,26 Kč	120 213,16 Kč	- 82 948,25 Kč	45 770,90 Kč
Ceniny	- 46 318,00 Kč	6 430,00 Kč	- 12 352,00 Kč	- Kč	- Kč
Pokladna	21 287,00 Kč	- 21 063,00 Kč	23 730,00 Kč	- 15 897,00 Kč	21 146,00 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Na základě provedené horizontální analýzy je patrné snížení hodnot celkových aktiv díky poklesu hodnot oběžných aktiv, primárně krátkodobých pohledávek mezi lety 2012 a 2013 o necelý milion korun. Při pohledu na graf číslo 3 je patrný výrazný procentuální výkyv hodnot zásob v období od roku 2012 do roku 2014. V prvním období došlo k nárůstu této položky o 47,53 %, v následujícím přišel signifikantní propad o 80,28 %.

V následujícím období se hodnoty pohybovaly v kladných číslech. V nadcházejících letech nastal poměrně stabilní nárůst hodnot položek. Prominentní změna nastala v období mezi rokem 2018 a 2019, kdy došlo k výraznému navýšení celkových aktiv, a to o 40,66 %, primárně díky krátkodobým pohledávkám, jejichž nárůst činil 41,77 % a krátkodobému finančnímu majetku, jež vzrostl o 62,19 %. Největší podíl na nárůstu krátkodobého finančního majetku tvořily ceniny, u kterých došlo ke zvýšení o 108,58 %, a položka běžný účet, jejíž nárůst činil 63,3 %.

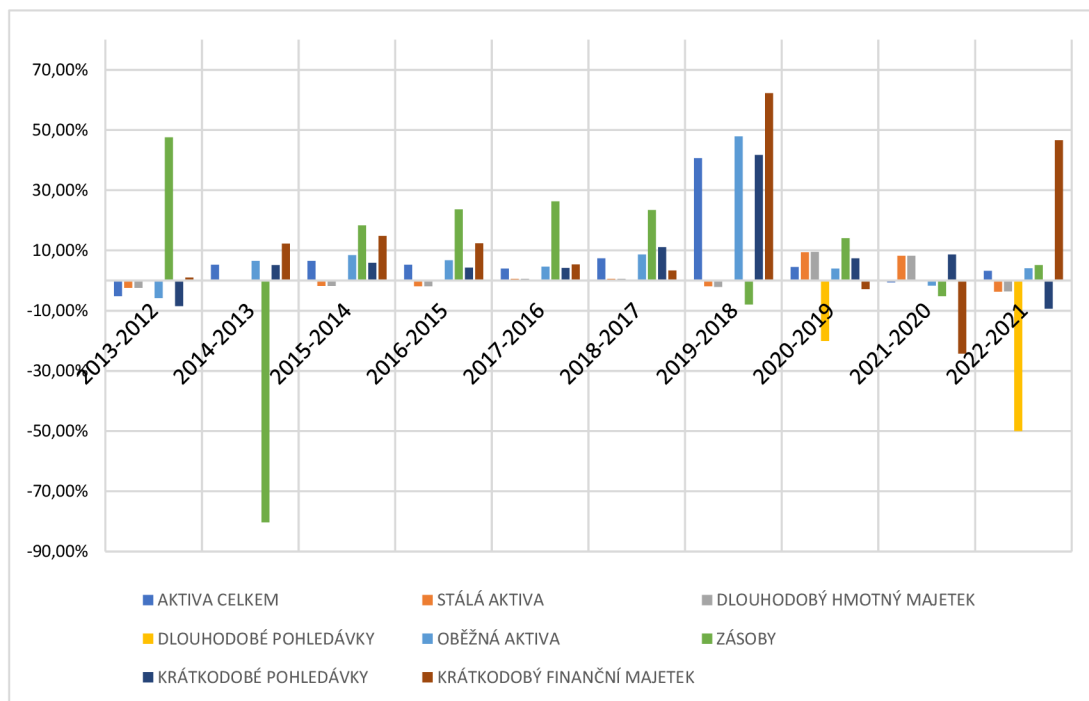
Graf 3 Horizontální analýza aktiv – absolutní rozdíl (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování

Mezi lety 2019 až 2021 je znovu zaznamenán stabilní růst hodnot. K výraznějšímu nárůstu došlo u dlouhodobého hmotného majetku o necelých 10 %. V období 2020/2021 je možné pozorovat poprvé od roku 2012 pokles celkových aktiv oproti předchozím obdobím o 0,56 %, do této doby byla jeho bilance kladná. U krátkodobého finančního majetku rovněž sledujeme snížení hodnot o 24,28 % a naopak nárůst krátkodobých pohledávek mírný nárůst. V posledním ze sledovaných období je bilance těchto položek rozvahy zcela opačná. Krátkodobý finanční majetek zaznamenal nárůst o 46,57 % především díky nárůstu hodnot pokladny a dlouhodobé pohledávky 50 % pokles.

Graf 4 Horizontální analýza aktiv – relativní rozdíl (v %)

Zdroj: vlastní zpracování

4.2.4 Finanční struktura

Finanční struktura vybrané příspěvkové organizace je v průběhu celého sledovaného období tvořena zejména z cizích zdrojů, primárně skrze krátkodobé přijaté zálohy na transfery a výnosy příštích období. Cizí zdroje mají stabilně rostoucí tendenci, k propadu došlo pouze v roce 2019, a to o 15,61 %. Vlastní kapitál zaštiťuje v průměru pouhých 20,8 % z celkové bilanční sumy pasiv. Nejvyšší podíl těchto zdrojů organizace tvoří jmění účetní jednotky.

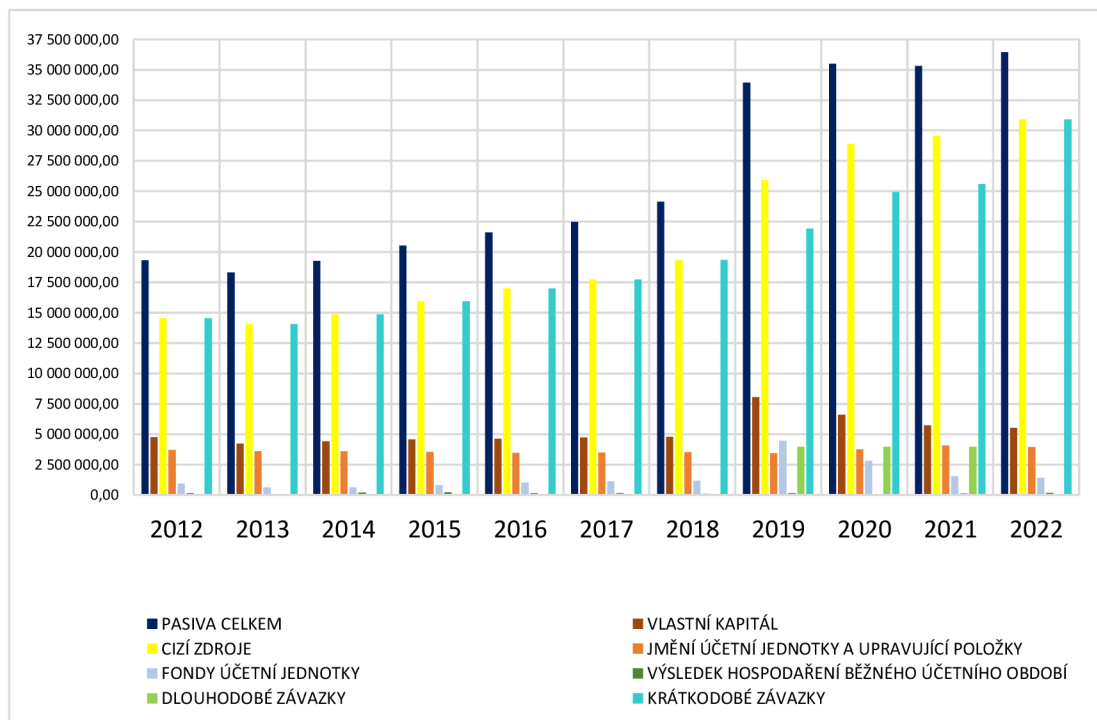
Tabulka 4 Finanční struktura (v Kč)

Finanční struktura	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
PASIVA CELKEM	19 305 440,84	18 309 772,65	19 266 900,66	20 530 566,59	21 618 151,45	22 474 372,68	24 131 678,43	33 943 802,37	35 492 666,25	35 295 443,99	36 438 115,17
VLASTNÍ KAPITÁL	4 766 845,22	4 228 475,65	4 403 639,94	4 572 841,14	4 616 673,53	4 735 885,69	4 777 614,40	8 048 582,31	6 596 711,84	5 730 960,90	5 524 415,01
JMĚNÍ ÚČETNÍ JEDNOTKY A UPRAVUJÍCÍ POLOŽKY	3 688 114,00	3 599 712,00	3 597 721,90	3 533 570,90	3 469 419,90	3 490 274,82	3 510 234,82	3 439 290,82	3 765 543,82	4 077 703,82	3 932 982,82
Jméni účetní jednotky	3 688 114,00	3 599 712,00	3 597 721,90	3 533 570,90	3 469 419,90	3 490 274,82	3 510 234,82	3 439 290,82	3 765 543,82	3 887 703,82	3 769 027,67
Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	190 000,00	163 955,15
FONDY ÚČETNÍ JEDNOTKY	944 933,59	617 968,95	618 149,03	813 452,50	1 012 296,18	1 108 682,69	1 164 131,31	4 477 032,66	2 815 504,09	1 540 777,56	1 407 428,74
Fond odměn	186 050	188 455,00	179 585,00	168 474,00	262 243,00	261 696,00	287 077,00	299 683,00	264 000,00	100 701,00	84 761,00
Fond kulturních a sociálních potřeb	86 051,14	101 928,24	110 386,76	137 317,25	144 338,96	185 723,22	143 822,66	208 181,90	294 748,44	324 429,41	343 492,92
Rezervní fond tvořený ze zlepšeného VH	422 073,13	138 353,09	126 678,55	214 447,56	283 891,00	362 593,67	419 521,85	402 551,55	308 613,42	324 277,35	347 457,87
Rezervní fond z ostatních titulů	0	0	10 276,00	37 839,97	2 298,50	0	35 000,00	3 020 162,41	1 542 941,43	307 329,00	29 000,00
Fond reprodukce majetku, investiční fond	250 759,32	189 232,62	191 222,72	255 373,72	319 524,72	298 669,80	278 709,80	546 453,80	405 200,80	484 040,80	602 716,95
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ BĚŽNÉHO ÚČETNÍHO OBDOBÍ	133 797,63	10 794,70	187 769,01	225 817,74	134 957,45	136 928,18	103 248,27	132 258,83	15 663,93	112 479,52	184 003,45
Výsledek hospodaření běžného ÚO	133 797,63	10 794,70	187 769,01	225 817,74	134 957,45	136 928,18	103 248,27	132 258,83	15 663,93	112 479,52	184 003,45
CIZÍ ZDROJE	14 538 595,62	14 081 297,00	14 863 260,72	15 957 725,45	17 001 477,92	17 738 486,99	19 354 064,03	25 895 220,06	28 895 954,41	29 564 483,09	30 913 700,16
DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY	0	0	0	0	0	0	0	3 968 640,00	3 968 640,00	3 968 640,00	0,00
Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	0	0	0	0	0	0	0	3 968 640,00	3 968 640,00	3 968 640,00	0,00
KRÁTKODOBÉ ZÁVAZKY	14 538 595,62	14 081 297,00	14 863 260,72	15 957 725,45	17 001 477,92	17 738 486,99	19 354 064,03	21 926 580,06	24 927 314,41	25 595 843,09	30 913 700,16
Dodavatelé	307 567,87	45 292,48	302 838,56	398 748,72	355519,35	364 270,86	447 252,83	612 491,06	1 387 228,91	350 868,95	1 574 147,06
Zaměstnanci	609 408,00	508 590,00	558 755,00	587 039,00	688 050,00	703 444,00	766 366,00	969 105,00	896 864,00	1 140 190,00	1 285 764,00
Jiné závazky vůči zaměstnancům	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 200,00
Zúčtování s institucemi SZ a Zp / Sociální zabezpečení	282 904,00	233 817,00	177 015,00	207 954,00	233 478,00	238 079,00	261 229,00	313 230,00	337 661,00	351 235,00	402 028,00
Zdravotní pojištění	0	0	74 812,00	90 748,00	98 440,00	102 022,00	113 417,00	136 452,00	145 672,00	151 956,00	175 420,00
Důchodové spoření	0	0	1 972,00	2 021,00	0	0	0	0	0,00	0	0
Jiné přímé daně/změna ú. ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	80 237,00	66 410,00	72 071,00	82 218,00	101 980,00	108 049,00	119 839,00	154 960,00	164 913,00	114 840,00	114 563,00
Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	9 611 000,00	9 099 000,00	9 449 955,00	10 163 268,00	10 924 616,00	11 535 856,10	12 860 981,00	15 012 729,85	15 557 263,00	17 489 451,00	20 068 751,90
Výdaje příštích období	0	0	0	0	0	0	9 545,87	0	0	910,00	0
Výnosy příštích období	2 637 583,75	2 949 625,02	3 224 837,91	3 447 076,23	3 658 634,57	3 804 521,68	3 837 113,33	3 815 512,52	4 349 157,50	4 360 847,84	5 143 428,20
Dohadné účty pasivní	1 007 248,00	1 161 712,50	990 933,25	965 592,50	931 030,00	876 094,35	922 847	899 609,63	883 329,00	887 909,00	1 578 341,00
Ostatní krátkodobé závazky	2 647,00	16 850,00	10 071,00	13 060,00	9 730,00	6 150,00	15 473,00	12 490,00	1 205 226,00	747 635,30	570 057,00

Zdroj: vlastní zpracování

Celková bilance pravé strany rozvahy je v průběhu let rostoucí. Hodnota pasiv celkem v roce 2022 oproti roku 2012 vzrostla o 17 132 674,33 Kč, tudíž z 19 305 440,84 Kč na 36 438 115,15 Kč. Nejvyšší nárůst hodnot organizace zaznamenala mezi lety 2018 a 2019, kdy došlo k navýšení bilance o necelých 10 milionů korun. Nevyšší propad hodnot proběhl mezi rokem 2012 a 2013, a to o necelý milion korun.

Graf 5 Zjednodušená finanční struktura (v Kč)

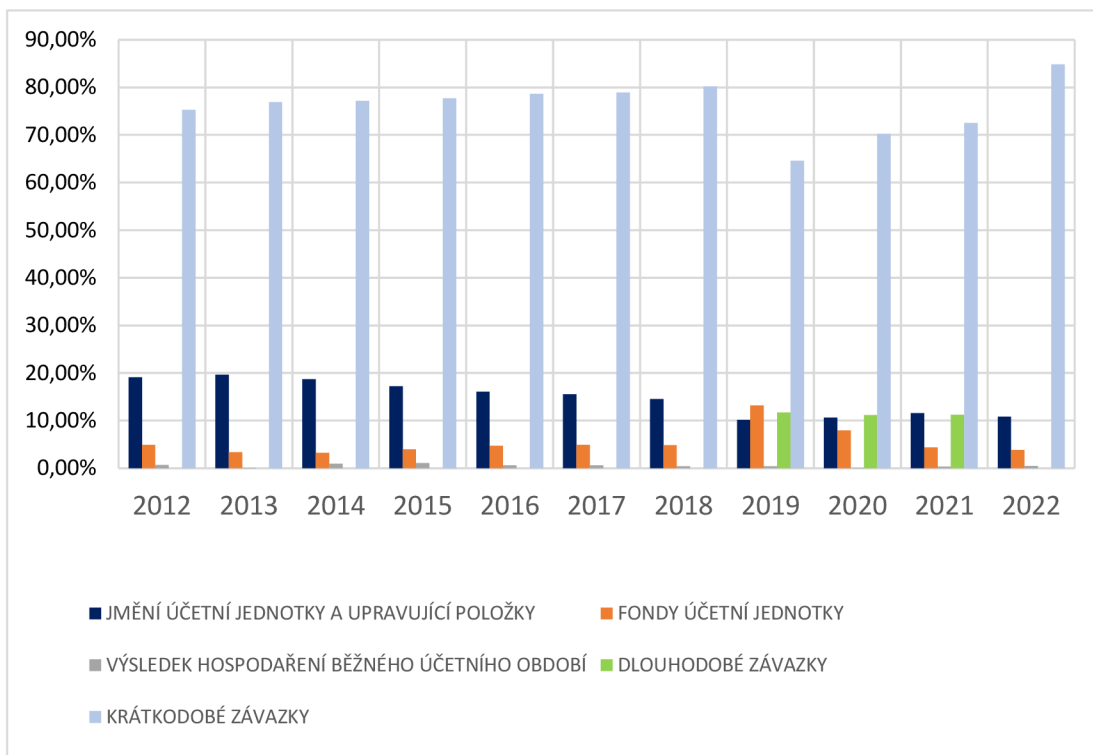

Zdroj: vlastní zpracování

4.2.5 Vertikální analýza pasiv

Na základě vertikální analýzy pasiv je možné vyhodnotit procentuální podíl jednotlivých položek pravé strany rozvahy. Z tabulky číslo 6 je zřetelné, že největší část pasiv tvoří, jak již bylo zmíněno, cizí zdroje. Mají stabilně rostoucí tendenci v rozmezí od 75,31 % do 84,84 %. Hlavními položkami, jež do roku 2019 tvoří tyto zdroje, jsou krátkodobé závazky, jmenovitě pak krátkodobé přijaté zálohy na transfery, které tento procentuální podíl zastupují v rozmezí od 49,05 % až do 55,08 % a také výnosy příštích období. V tomtéž roce je zaznamenán i propad krátkodobých závazků na 64,6 %, který byl zapříčiněn změnou položky ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžítá plnění spolu s poklesem hodnot výnosů příštích období. Bilanci cizích zdrojů od roku 2019 do roku 2021 vyrovnávají dlouhodobé přijaté zálohy na transfery.

Graf 6 Vertikální analýza pasiv (v %)

Zdroj: vlastní zpracování

Podíl vlastního kapitálu vybrané organizace v průběhu sledovaných let klesl z 24,69 % na 15,16 %, tedy o 9,53 %. Nejvyšší zastoupení mají hodnoty jmění účetní jednotky, které v průběhu 10 let taktéž klesly z 19,10 % na 10,34 %. Fondy účetní jednotky se na vlastním kapitálu výrazněji podílely v letech 2019 a 2020 díky čerpání z rezervních fondů ostatních titulů kvůli pandemii COVID-19.

Tabulka 5 Vertikální analýza pasiv (v %)

Vertikální analýza pasiv	2012	2013	2014	2015	2016	2017
PASIVA CELKEM	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
VLASTNÍ KAPITÁL	24,69%	23,09%	22,86%	22,27%	21,36%	21,07%
JMĚNÍ ÚČETNÍ JEDNOTKY A UPRAVUJÍCÍ POLOŽKY	19,10%	19,66%	18,67%	17,21%	16,05%	15,53%
Jmění účetní jednotky	19,10%	19,66%	18,67%	17,21%	16,05%	15,53%
Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
FONDY ÚČETNÍ JEDNOTKY	4,89%	3,38%	3,21%	3,96%	4,68%	4,93%
Fond odměn	0,96%	1,03%	0,93%	0,82%	1,21%	1,16%
Fond kulturních a sociálních potřeb	0,45%	0,56%	0,57%	0,67%	0,67%	0,83%
Rezervní fond tvořený ze zlepšeného VH	2,19%	0,76%	0,66%	1,04%	1,31%	1,61%
Rezervní fond z ostatních titulů	0,00%	0,00%	0,05%	0,18%	0,01%	0,00%
Fond reprodukce majetku, investiční fond	1,30%	1,03%	0,99%	1,24%	1,48%	1,33%
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ BĚŽNÉHO ÚČETNÍHO OBDOBÍ	0,69%	0,06%	0,97%	1,10%	0,62%	0,61%
Výsledek hospodaření běžného ÚO	0,69%	0,06%	0,97%	1,10%	0,62%	0,61%
CIZÍ ZDROJE	75,31%	76,91%	77,14%	77,73%	78,64%	78,93%
DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
KRÁTKODOBÉ ZÁVAZKY	75,31%	76,91%	77,14%	77,73%	78,64%	78,93%
Dodavatelé	1,59%	0,25%	1,57%	1,94%	1,64%	1,62%
Zaměstnanci	3,16%	2,78%	2,90%	2,86%	3,18%	3,13%
Jiné závazky vůči zaměstnancům	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Zúčtování s institucemi SZ a Zp/zm. Sociální zabezpečení	1,47%	1,28%	0,92%	1,01%	1,08%	1,06%
Zdravotní pojištění	0,00%	0,00%	0,39%	0,44%	0,46%	0,45%
Důchodové spoření	0,00%	0,00%	0,01%	0,01%	0,00%	0,00%
Jiné přímé daně/zm-Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžítá plnění	0,42%	0,36%	0,37%	0,40%	0,47%	0,48%
Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	49,78%	49,69%	49,05%	49,50%	50,53%	51,33%
Výdaje příštích období	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Výnosy příštích období	13,66%	16,11%	16,74%	16,79%	16,92%	16,93%
Dohadné účty pasivní	5,22%	6,34%	5,14%	4,70%	4,31%	3,90%
Ostatní krátkodobé závazky	0,01%	0,09%	0,05%	0,06%	0,05%	0,03%
Vertikální analýza pasiv	2018	2019	2020	2021	2022	
PASIVA CELKEM	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	
VLASTNÍ KAPITÁL	19,80%	23,71%	18,59%	16,24%	15,16%	
JMĚNÍ ÚČETNÍ JEDNOTKY A UPRAVUJÍCÍ POLOŽKY	14,55%	10,13%	10,61%	11,55%	10,79%	
Jmění účetní jednotky	14,55%	10,13%	10,61%	11,01%	10,34%	
Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	0,00%	0,00%	0,00%	0,54%	0,45%	
FONDY ÚČETNÍ JEDNOTKY	4,82%	13,19%	7,93%	4,37%	3,86%	
Fond odměn	1,19%	0,88%	0,74%	0,29%	0,23%	
Fond kulturních a sociálních potřeb	0,60%	0,61%	0,83%	0,92%	0,94%	
Rezervní fond tvořený ze zlepšeného VH	1,74%	1,19%	0,87%	0,92%	0,95%	
Rezervní fond z ostatních titulů	0,15%	8,90%	4,35%	0,87%	0,08%	
Fond reprodukce majetku, investiční fond	1,15%	1,61%	1,14%	1,37%	1,65%	
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ BĚŽNÉHO ÚČETNÍHO OBDOBÍ	0,43%	0,39%	0,04%	0,32%	0,50%	
Výsledek hospodaření běžného ÚO	0,43%	0,39%	0,04%	0,32%	0,50%	
CIZÍ ZDROJE	80,20%	76,29%	81,41%	83,76%	84,84%	
DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY	0,00%	11,69%	11,18%	11,24%	0,00%	
Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	0,00%	11,69%	11,18%	11,24%	0,00%	
KRÁTKODOBÉ ZÁVAZKY	80,20%	64,60%	70,23%	72,52%	84,84%	
Dodavatelé	1,85%	1,80%	3,91%	0,99%	4,32%	
Zaměstnanci	3,18%	2,86%	2,53%	3,23%	3,53%	
Jiné závazky vůči zaměstnancům	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
Zúčtování s institucemi SZ a Zp/zm. Sociální zabezpečení	1,08%	0,92%	0,95%	1,00%	1,10%	
Zdravotní pojištění	0,47%	0,40%	0,41%	0,43%	0,48%	
Důchodové spoření	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
Jiné přímé daně/zm-Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžítá plnění	0,50%	0,46%	0,46%	0,33%	0,31%	
Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	53,30%	44,23%	43,83%	49,55%	55,08%	
Výdaje příštích období	0,04%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
Výnosy příštích období	15,90%	11,24%	12,25%	12,36%	14,12%	
Dohadné účty pasivní	3,82%	2,65%	2,49%	2,52%	4,33%	
Ostatní krátkodobé závazky	0,06%	0,04%	3,40%	2,12%	1,56%	

Zdroj: vlastní zpracování

4.2.6 Horizontální analýza pasiv

Na základě této analýzy je zjištěn největší meziroční výkyv mezi lety 2018 a 2019, díky první vlně covidové pandemie, stejně jako tomu bylo u levé strany rozvahy. Tento rozdíl činí 9 812 123,94 Kč, tedy 40,66 % a je nejvíce ovlivněn dlouhodobými závazky, přesněji dlouhodobými přijatými zálohami na transfery. Na vlastní kapitál mají v tomto

období výrazný vliv fondy účetní jednotky, u kterých je zaznamenán nárůst o 284,58 %, díky navýšení rezervního fondů ostatních titulů o 2 985 162,41 Kč. Procentuální nárůst vlastního kapitálu příspěvkové organizace tudíž činil 68,46 %. Skrze graf číslo 4 je možné sledovat obecné snížení hodnot položek pravé strany rozvahy mezi lety 2012 a 2013, avšak v následujících obdobích jsou již hodnoty kladné a dochází k jejich postupnému růstu až do již zmíněného roku 2019.

Tabulka 6 Horizontální analýza pasiv – absolutní rozdíl (v Kč)

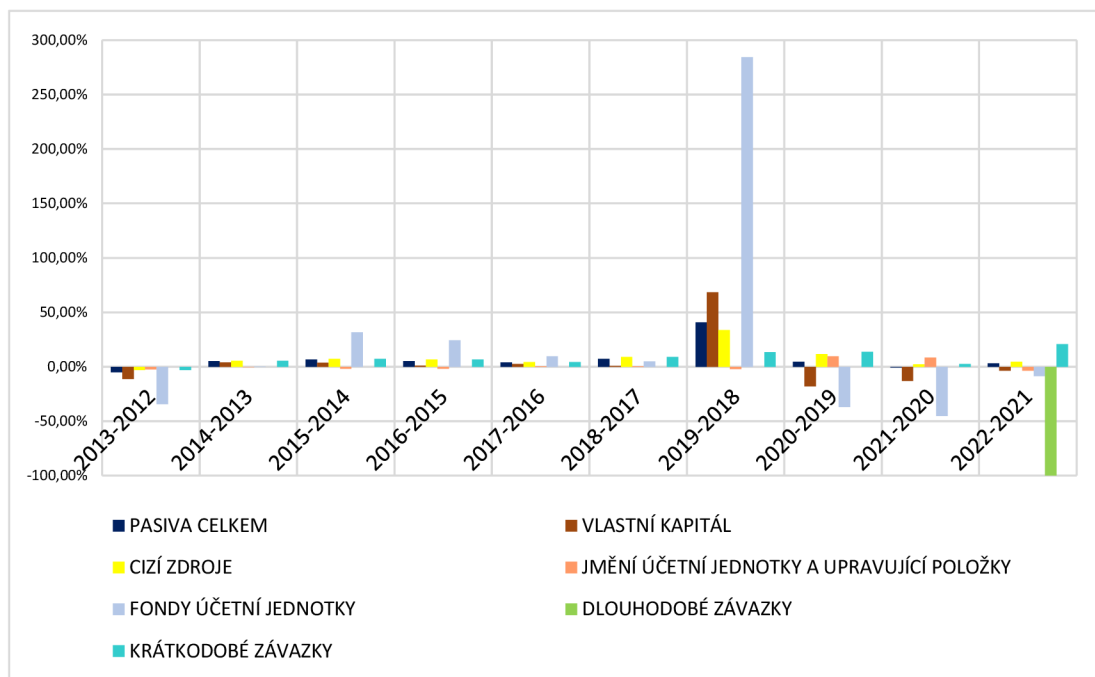
Horizontální analýza pasiv - absolutní rozdíl	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
PASIVA CELKEM	-995 668,19	957 128,01	1 263 665,93	1 087 584,86	856 221,23
VLASTNÍ KAPITÁL	-538 369,57	175 164,29	169 201,20	43 832,39	119 212,16
JMĚNÍ ÚČETNÍ JEDNOTKY A UPRAVUJÍCÍ POLOŽKY	-88 402,00	-1 990,10	-64 151,00	-64 151,00	20 854,92
Jméni účetní jednotky	-88 402,00	-1 990,10	-64 151,00	-64 151,00	20 854,92
Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	0	0	0	0	0
FONDY ÚČETNÍ JEDNOTKY	-326 964,64	180,08	195 303,47	198 843,68	96 386,51
Fond odměn	2 405	-8 870,00	-11 111,00	93 769,00	-547,00
Fond kulturních a sociálních potřeb	15 877,10	8 458,52	26 930,49	7 021,71	41 384,26
Rezervní fond tvořený ze zlepšeného VH	-283 720,04	-11 674,54	87 769,01	69 443,44	78 702,67
Rezervní fond z ostatních titulů	0	10276	27 563,97	-35 541,47	-2 298,50
Fond reprodukce majetku, investiční fond	-61 526,70	1 990,10	64 151,00	64 151,00	-20 854,92
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ BĚŽNÉHO ÚČETNÍHO OBDOBÍ	-123 002,93	176 974,31	38 048,73	-90 860,29	1 970,73
Výsledek hospodaření běžného ÚO	-123 002,93	176 974,31	38 048,73	-90 860,29	1 970,73
CIZÍ ZDROJE	-457 298,62	781 963,72	1 094 464,73	1 043 752,47	737 009,07
DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY	0	0	0	0	0
Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	0	0	0	0	0
KRÁTKODOBÉ ZÁVAZKY	-457 298,62	781 963,72	1 094 464,73	1 043 752,47	737 009,07
Dodavatelé	-262 275,39	257 546,08	95 910,16	-43 229,37	8751,51
Zaměstnanci	-100 818,00	50 165,00	28 284,00	101 011,00	15 394,00
Jiné závazky vůči zaměstnancům	0	0	0	0	0
Zúčtování s institucemi SZ a Zp/Sociální zabezpečení	-49 087,00	-56 802,00	30 939,00	25 524,00	4 601,00
Zdravotní pojištění	0	74812	15 936,00	7 692,00	3 582,00
Důchodové spoření	0	1972	49,00	-2 021,00	0
Jiné přímé daně/změna ú. ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	-13 827,00	5 661,00	10 147,00	19 762,00	6 069,00
Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	-512 000,00	350 955,00	713 313,00	761 348,00	611 240,10
Výdaje příštích období	0	0	0	0	0
Výnosy příštích období	312 041,27	275 212,89	222 238,32	211 558,34	145 887,11
Dohadné účty pasivní	154 464,50	-170 779,25	-25 340,75	-34 562,50	-54 935,65
Ostatní krátkodobé závazky	14 203,00	-6 779,00	2 989,00	-3 330,00	-3 580,00
Horizontální analýza pasiv - absolutní rozdíl	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
PASIVA CELKEM	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč
VLASTNÍ KAPITÁL	41 728,71 Kč	3 270 967,91 Kč	-1 451 870,47 Kč	-865 750,94 Kč	-206 545,89 Kč
JMĚNÍ ÚČETNÍ JEDNOTKY A UPRAVUJÍCÍ POLOŽKY	1 952 796,20 Kč	306 537,92 Kč	- 176 081,07 Kč	-231 363,63 Kč	-856 221,23 Kč
Jméni účetní jednotky	713 533,86 Kč	- 5 963,09 Kč	- 125 368,81 Kč	75 379,77 Kč	-119 212,16 Kč
Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	86 411,90 Kč	- 62 160,90 Kč	- Kč	85 005,92 Kč	- 20 854,92 Kč
FONDY ÚČETNÍ JEDNOTKY	86 411,90 Kč	- 62 160,90 Kč	- Kč	85 005,92 Kč	- 20 854,92 Kč
Fond odměn	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč
Fond kulturních a sociálních potřeb	327 144,72 Kč	195 123,39 Kč	3 540,21 Kč	-102 457,17 Kč	- 96 386,51 Kč
Rezervní fond tvořený ze zlepšeného VH	- 11 275,00 Kč	- 2 241,00 Kč	104 880,00 Kč	- 94 316,00 Kč	547,00 Kč
Rezervní fond z ostatních titulů	- 7 418,58 Kč	18 471,97 Kč	- 19 908,78 Kč	34 362,55 Kč	- 41 384,26 Kč
Fond reprodukce majetku, investiční fond	272 045,50 Kč	99 443,55 Kč	- 18 325,57 Kč	9 259,23 Kč	- 78 702,67 Kč
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ BĚŽNÉHO ÚČETNÍHO OBDOBÍ	10 276,00 Kč	17 287,97 Kč	- 63 105,44 Kč	33 242,97 Kč	2 298,50 Kč
Výsledek hospodaření běžného ÚO	63 516,80 Kč	62 160,90 Kč	- Kč	- 85 005,92 Kč	20 854,92 Kč
CIZÍ ZDROJE	299 977,24 Kč	- 138 925,58 Kč	- 128 909,02 Kč	92 831,02 Kč	- 1 970,73 Kč
DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY	299 977,24 Kč	- 138 925,58 Kč	- 128 909,02 Kč	92 831,02 Kč	- 1 970,73 Kč
Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	1 239 262,34 Kč	312 501,01 Kč	- 50 712,26 Kč	-306 743,40 Kč	-737 009,07 Kč
KRÁTKODOBÉ ZÁVAZKY	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč
Dodavatelé	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč
Zaměstnanci	1 239 262,34 Kč	312 501,01 Kč	- 50 712,26 Kč	-306 743,40 Kč	-737 009,07 Kč
Jiné závazky vůči zaměstnancům	519 821,47 Kč	- 161 635,92 Kč	- 139 139,53 Kč	51 980,88 Kč	- 8 751,51 Kč
Zúčtování s institucemi SZ a Zp/Sociální zabezpečení	150 983,00 Kč	- 21 881,00 Kč	72 727,00 Kč	- 85 617,00 Kč	- 15 394,00 Kč
Zdravotní pojištění	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč
Důchodové spoření	- 7 715,00 Kč	87 741,00 Kč	- 5 415,00 Kč	- 20 923,00 Kč	- 4 601,00 Kč
Jiné přímé daně/změna ú. ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	74 812,00 Kč	- 58 876,00 Kč	- 8 244,00 Kč	- 4 110,00 Kč	- 3 582,00 Kč
Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	1 972,00 Kč	- 1 923,00 Kč	- 2 070,00 Kč	2 021,00 Kč	- Kč
Výdaje příštích období	19 488,00 Kč	4 486,00 Kč	9 615,00 Kč	- 13 693,00 Kč	- 6 069,00 Kč
Výnosy příštích období	862 955,00 Kč	362 358,00 Kč	48 035,00 Kč	-150 107,90 Kč	-611 240,10 Kč
Dohadné účty pasivní	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč
Ostatní krátkodobé závazky	- 36 828,38 Kč	- 52 974,57 Kč	- 10 679,98 Kč	- 65 671,23 Kč	-145 887,11 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

V následujících letech dochází k postupnému snížení hodnot fondů účetní jednotky a tím pádem ke snížení vlastního kapitálu organizace. Markantnější rozdíly jsou patrné

u krátkodobých závazků v roce 2020 na základě navýšení hodnot položky dodavatelé o 126,49 %. Dvě nadcházející období u této položky nejsou stabilní, pozorujeme velký propad o 74,71 %, a následně rapidní nárůst hodnot této položky o 348,64 %. Mezi lety 2021 a 2022 dochází ke 100% splacení dlouhodobých závazků.

Graf 7 Horizontální analýza pasiv – relativní rozdíl (v %)

Zdroj: vlastní zpracování

4.2.7 Vertikální analýza nákladů hlavní činnosti běžného období

Na základě tabulky číslo 9 je možné posoudit procentuální podíl jednotlivých položek na celkovém objemu nákladů. Prakticky 100 % část v průběhu všech sledovaných let zaujímá položka náklady z činnosti, v období od roku 2014 do roku 2020 byla tato hodnota snížena o tisíce procenta daní z příjmů, jejíž hodnoty se během těchto let pohybovaly v řádech stovek korun.

Naproti tomu položky s nejvyššími hodnotami, mzdové náklady, zaujímaly v průměru 43,20 % z celkových nákladů. Maximální hodnoty 47,27 % dosahovaly v roce 2021. Minimální hodnoty mzdových nákladů byly zaznamenány v roce 2014, a to 40,71 %. Položka ostatní služby představovala v průměru 21,66 % z celkových nákladů, tedy o polovinu méně v porovnání se mzdovými náklady, i přesto se v komparaci s ostatními hodnotami jedná o vysoké procentuální zastoupení. Nejvyšších hodnot v podobě 24,97 % ostatní služby dosahovaly v roce 2013, nejmenší hodnoty 16,12 % je možné sledovat v roce

2021. Položka zákonné sociální pojištění se v tomtéž roce dostala na své maximální hodnoty 13,20 %, její průměrné hodnoty za analyzované období se pohybují na 11,11 %.

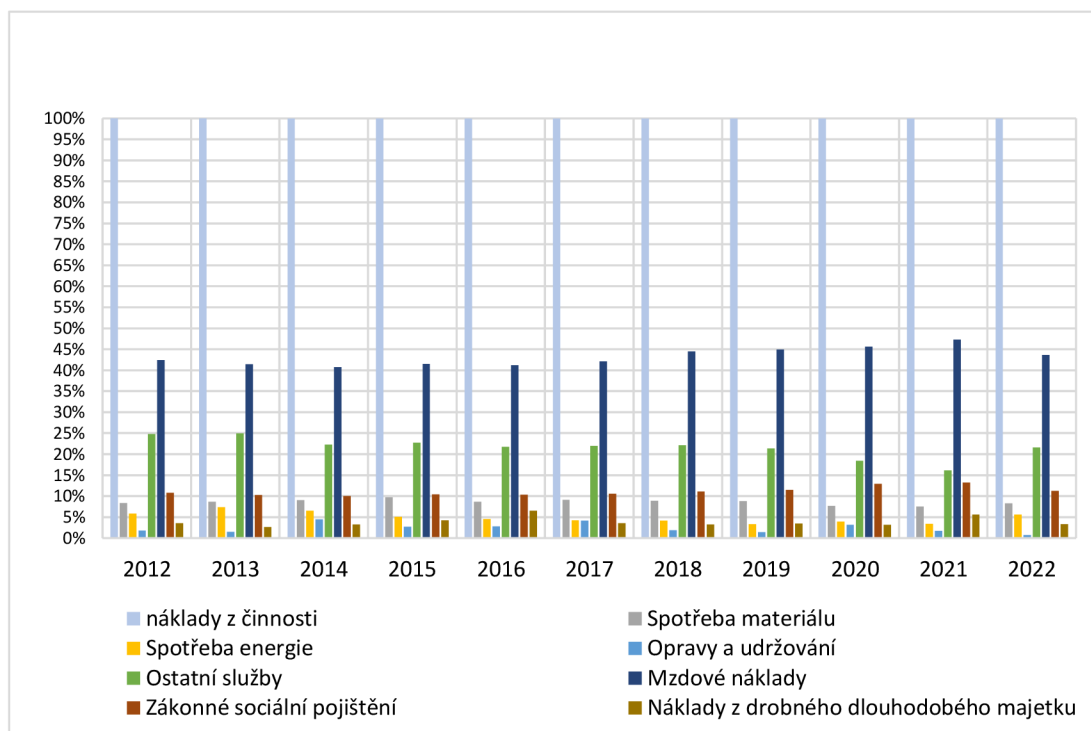
Tabulka 7 Vertikální analýza nákladů (v %)

Vertikální analýza nákladů	2012	2013	2014	2015	2016	2017
NÁKLADY CELKEM	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
NÁKLADY Z ČINNOSTI	100,00%	100,00%	99,996%	99,997%	99,997%	99,997%
Spotřeba materiálu	8,33%	8,64%	8,99%	9,73%	8,65%	9,11%
Spotřeba energie	5,82%	7,36%	6,50%	5,06%	4,53%	4,21%
Aktivace oběžného majetku	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	-0,006%	0,00%
Změna stavu zásob vlastní výroby	0,00%	0,01%	0,03%	0,01%	0,03%	0,01%
Opravy a udržování	1,75%	1,51%	4,44%	2,69%	2,75%	4,11%
Cestovné	0,98%	1,07%	0,91%	0,90%	1,15%	0,99%
Náklady na reprezentaci	0,06%	0,02%	0,18%	0,05%	0,03%	0,06%
Ostatní služby	24,84%	24,97%	22,29%	22,72%	21,78%	21,95%
Mzdové náklady	42,43%	41,40%	40,71%	41,51%	41,16%	42,11%
Zákonné sociální pojištění	10,81%	10,26%	9,98%	10,41%	10,35%	10,55%
Jiné sociální pojištění	0,13%	0,13%	0,12%	0,12%	0,13%	0,13%
Zákonné sociální náklady	0,31%	1,04%	0,96%	0,98%	1,07%	1,14%
Jiné sociální náklady	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Jiné daně a poplatky	0,012%	0,003%	0,00%	0,009%	0,008%	0,021%
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Manka a škody	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Jiné pokuty a penále	0,00%	0,04%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Odpisy dlouhodobého majetku	0,34%	0,42%	0,30%	0,27%	0,25%	0,23%
Náklady z vyřazených pohledávek	0,00%	0,05%	0,00%	0,00%	0,03%	0,00%
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	3,54%	2,65%	3,24%	4,21%	6,54%	3,54%
Ostatní náklady z činnosti	0,64%	0,44%	1,34%	1,32%	1,54%	1,83%
FINANČNÍ NÁKLADY	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Kurzové ztráty	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
DAŇ Z PŘÍJMŮ	0,00%	0,00%	0,004%	0,003%	0,003%	0,003%
Daň z příjmů	0,00%	0,00%	0,004%	0,003%	0,003%	0,003%
Vertikální analýza nákladů	2018	2019	2020	2021	2022	
NÁKLADY CELKEM	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	
NÁKLADY Z ČINNOSTI	99,997%	99,997%	99,997%	100,00%	100,00%	
Spotřeba materiálu	8,85%	8,83%	7,66%	7,47%	8,27%	
Spotřeba energie	4,16%	3,34%	3,93%	3,42%	5,58%	
Aktivace oběžného majetku	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
Změna stavu zásob vlastní výroby	0,00%	0,03%	0,00%	0,03%	0,01%	
Opravy a udržování	1,87%	1,42%	3,15%	1,73%	0,73%	
Cestovné	0,87%	1,03%	1,09%	0,83%	1,35%	
Náklady na reprezentaci	0,06%	0,26%	0,06%	0,09%	0,21%	
Ostatní služby	22,14%	21,40%	18,37%	16,12%	21,64%	
Mzdové náklady	44,44%	44,90%	45,65%	47,27%	43,62%	
Zákonné sociální pojištění	11,11%	11,43%	12,88%	13,20%	11,24%	
Jiné sociální pojištění	0,13%	0,13%	0,15%	0,17%	0,14%	
Zákonné sociální náklady	1,17%	1,17%	2,16%	2,32%	1,67%	
Jiné sociální náklady	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
Jiné daně a poplatky	0,018%	0,015%	0,017%	0,015%	0,011%	
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,005%	
Manka a škody	0,001%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
Jiné pokuty a penále	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
Odpisy dlouhodobého majetku	0,23%	0,21%	0,27%	0,34%	0,38%	
Náklady z vyřazených pohledávek	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	3,22%	3,45%	3,16%	5,60%	3,31%	
Ostatní náklady z činnosti	1,73%	2,38%	1,43%	1,41%	1,84%	
FINANČNÍ NÁKLADY	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
Kurzové ztráty	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
DAŇ Z PŘÍJMŮ	0,003%	0,003%	0,003%	0,00%	0,00%	
Daň z příjmů	0,003%	0,003%	0,003%	0,00%	0,00%	

Zdroj: vlastní zpracování

Spotřeba materiálu je poslední z položek, jež má vyšší podílové zastoupení na celkových nákladech, a to v průměru 8,59 %. Své horní hranice 9,73 % dosáhla v roce 2015, dolní hranice 7,47 % pak v roce 2021.

Graf 8 Vertikální analýza nákladů (v %)

Zdroj: vlastní zpracování

4.2.8 Horizontální analýza nákladů hlavní činnosti běžného období

Stejně jako u předchozích ukazatelů byla i u nákladů hlavní činnosti běžného období vybrané organizace provedena horizontální analýza absolutního i relativního rozdílu.

Tabulka 8 Horizontální analýza nákladů – absolutní rozdíl (v Kč)

Horizontální analýza nákladů - absolutní rozdíl	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
NÁKLADY CELKEM	26 408,68 Kč	1 310 293,05 Kč	1 019 895,34 Kč	2 049 382,48 Kč	1 949 462,17 Kč
NÁKLADY Z ČINNOSTI	26 408,68 Kč	1 309 489,71 Kč	1 020 010,42 Kč	2 049 175,65 Kč	1 949 513,07 Kč
Spotřeba materiálu	69 498,82 Kč	191 663,47 Kč	267 057,38 Kč	- 77 202,58 Kč	293 788,54 Kč
Spotřeba energie	328 877,72 Kč	- 96 448,30 Kč	- 274 353,90 Kč	- 33 054,91 Kč	1 121,53 Kč
Aktivace oběžného majetku	- Kč	- Kč	- Kč	- 1 450,00 Kč	1 450,00 Kč
Změna stavu zásob vlastní výroby	1 700,00 Kč	4 540,00 Kč	- 3 200,00 Kč	4 350,00 Kč	- 5 110,00 Kč
Opravy a udržování	- 50 896,15 Kč	682 101,49 Kč	- 367 377,04 Kč	69 099,37 Kč	429 874,55 Kč
Cestovné	18 581,00 Kč	- 20 228,00 Kč	5 215,00 Kč	83 248,00 Kč	- 21 626,00 Kč
Náklady na reprezentaci	- 8 199,00 Kč	35 283,00 Kč	- 28 695,29 Kč	- 3 125,71 Kč	9 727,00 Kč
Ostatní služby	33 058,62 Kč	- 276 490,35 Kč	327 422,36 Kč	225 243,63 Kč	472 675,59 Kč
Mzdové náklady	- 208 217,00 Kč	386 358,00 Kč	603 603,00 Kč	762 958,00 Kč	1 062 860,00 Kč
Zákonné sociální pojištění	- 113 901,25 Kč	70 778,20 Kč	202 145,46 Kč	199 278,79 Kč	254 767,16 Kč
Jiné sociální pojištění	266,51 Kč	- 1 212,69 Kč	2 587,69 Kč	2 682,47 Kč	3 135,66 Kč
Zákonné sociální náklady	154 651,82 Kč	- 3 763,20 Kč	14 545,22 Kč	42 656,14 Kč	41 202,09 Kč
Jiné sociální náklady	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč
Jiné daně a poplatky	- 1 983,53 Kč	- 600,00 Kč	2 100,00 Kč	- Kč	3 800,00 Kč
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč
Manka a škody	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč
Jiné pokuty a penále	8 305,00 Kč	- 8 820,00 Kč	- Kč	- Kč	- Kč
Odpisy dlouhodobého majetku	15 382,00 Kč	- 21 204,90 Kč	- 3 046,10 Kč	- Kč	483,00 Kč
Náklady z vyřazených pohledávek	10 754,00 Kč	- 11 370,00 Kč	- Kč	8 350,00 Kč	- 8 350,00 Kč
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	- 188 425,88 Kč	168 036,45 Kč	263 544,92 Kč	683 635,71 Kč	- 700 776,74 Kč
Ostatní náklady z činnosti	- 43 044,00 Kč	210 866,54 Kč	8 461,72 Kč	82 506,74 Kč	110 490,69 Kč
FINANČNÍ NÁKLADY	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč
Kurzové ztráty	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč
DAŇ Z PŘÍJMŮ	- Kč	803,34 Kč	- 115,08 Kč	206,83 Kč	- 50,90 Kč
Daň z příjmů	- Kč	803,34 Kč	- 115,08 Kč	206,83 Kč	- 50,90 Kč
Horizontální analýza nákladů - absolutní rozdíl	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
NÁKLADY CELKEM	2 735 708,30 Kč	3 891 754,69 Kč	-1 341 495,71 Kč	1 219 474,89 Kč	9 359 887,47 Kč
NÁKLADY Z ČINNOSTI	2 735 624,26 Kč	3 891 716,12 Kč	-1 341 395,10 Kč	1 220 181,98 Kč	9 359 902,12 Kč
Spotřeba materiálu	169 797,98 Kč	338 880,31 Kč	- 504 295,30 Kč	30 607,05 Kč	1 044 018,42 Kč
Spotřeba energie	99 176,65 Kč	- 118 159,34 Kč	150 683,32 Kč	- 128 490,25 Kč	1 259 623,93 Kč
Aktivace oběžného majetku	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč
Změna stavu zásob vlastní výroby	- 3 280,00 Kč	10 895,00 Kč	- 9 695,00 Kč	8 885,00 Kč	- 5 645,00 Kč
Opravy a udržování	- 567 897,17 Kč	- 82 014,90 Kč	550 278,64 Kč	- 446 637,66 Kč	- 270 099,22 Kč
Cestovné	- 8 503,00 Kč	88 287,00 Kč	6 964,00 Kč	- 77 917,00 Kč	304 874,02 Kč
Náklady na reprezentaci	1 784,00 Kč	69 436,00 Kč	- 68 742,00 Kč	11 293,00 Kč	60 326,94 Kč
Ostatní služby	657 287,24 Kč	610 066,75 Kč	-1 284 486,48 Kč	- 543 397,51 Kč	3 907 132,53 Kč
Mzdové náklady	1 860 268,00 Kč	1 884 545,00 Kč	- 355 014,00 Kč	1 108 133,00 Kč	2 837 963,00 Kč
Zákonné sociální pojištění	459 633,48 Kč	542 382,33 Kč	323 801,08 Kč	264 772,84 Kč	384 142,02 Kč
Jiné sociální pojištění	4 854,26 Kč	6 006,38 Kč	3 952,03 Kč	6 634,96 Kč	3 061,77 Kč
Zákonné sociální náklady	38 536,04 Kč	46 578,18 Kč	310 250,01 Kč	81 364,67 Kč	- 66 010,11 Kč
Jiné sociální náklady	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč
Jiné daně a poplatky	- 380,00 Kč	- 272,00 Kč	412,00 Kč	- 560,00 Kč	- 254,80 Kč
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	2 000,00 Kč
Manka a škody	300,00 Kč	- 300,00 Kč	- Kč	- Kč	- Kč
Jiné pokuty a penále	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč
Odpisy dlouhodobého majetku	4 640,00 Kč	1 670,00 Kč	18 737,00 Kč	26 059,00 Kč	48 981,00 Kč
Náklady z vyřazených pohledávek	1 000,00 Kč	- 1 000,00 Kč	- Kč	- Kč	- Kč
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	- 696,82 Kč	205 297,64 Kč	- 141 256,27 Kč	867 607,87 Kč	- 467 579,80 Kč
Ostatní náklady z činnosti	19 103,60 Kč	289 417,77 Kč	- 342 984,13 Kč	11 827,01 Kč	317 367,42 Kč
FINANČNÍ NÁKLADY	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	0,85 Kč
Kurzové ztráty	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	0,85 Kč
DAŇ Z PŘÍJMŮ	84,04 Kč	38,57 Kč	- 100,61 Kč	- 707,09 Kč	- 15,50 Kč
Daň z příjmů	84,04 Kč	38,57 Kč	- 100,61 Kč	- 707,09 Kč	- 15,50 Kč

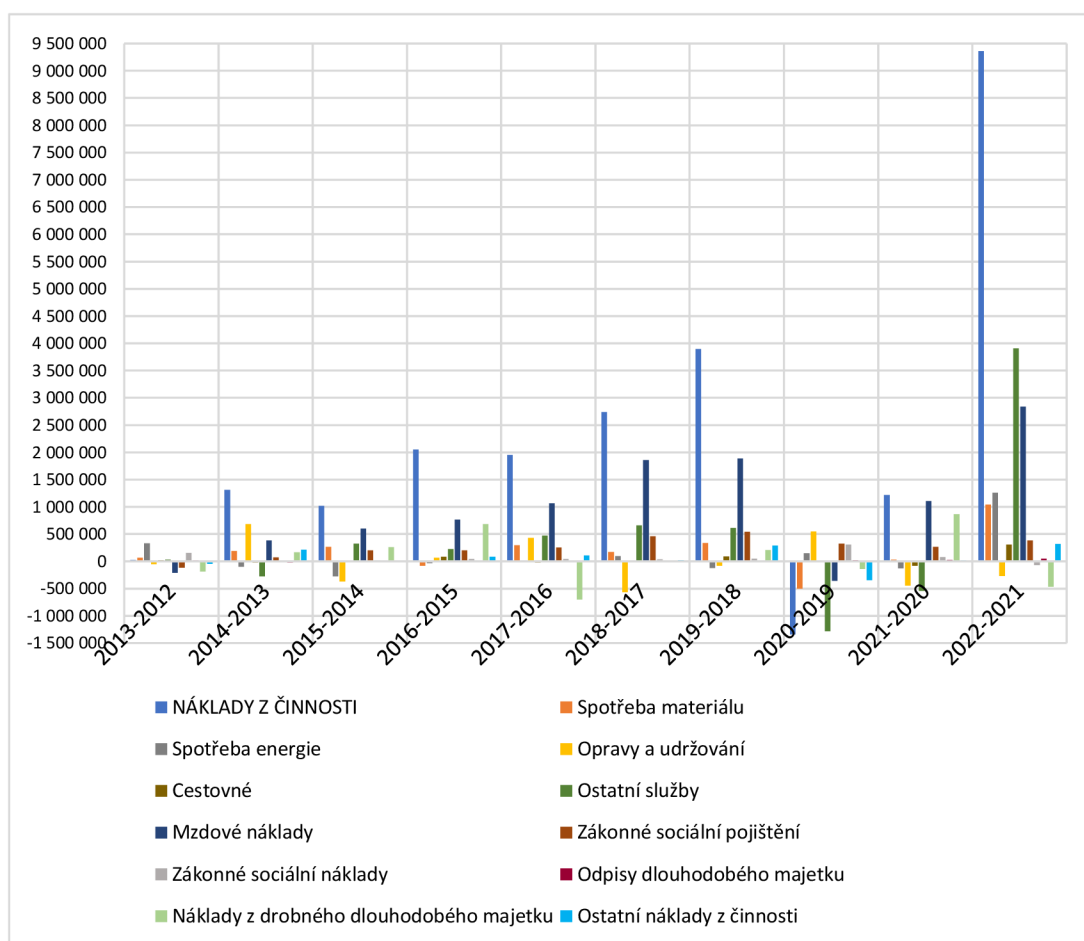
Zdroj: vlastní zpracování

Rozdíl hodnot mezi lety 2012 a 2013 je v porovnání s rozdíly mezi ostatními sledovanými obdobími, primárně s obdobím mezi lety 2021 a 2022, kdy byl meziroční rozdíl rekordních 9 359 902,12 Kč, téměř zanedbatelný, neboť tvoří pouhých 26 408,68 Kč. Položky spotřeba materiálu, energie, cestovné, náklady na reprezentaci, ostatní služby, odpisy dlouhodobého majetku a ostatní náklady z činnosti měly na základě tabulky číslo

11 nejvyšší procentuální podíl na této rekordní hodnotě. Avšak při bližším pohledu na graf číslo 8 je zřejmé, že je tato hodnota primárně závislá na ostatních službách a mzdových nákladech.

Hodnoty jednotlivých nákladových položek mají v průběhu let 2013 až 2019 stabilní rostoucí tendenci. Mírný propad sledujeme pouze u nákladů z drobného dlouhodobého majetku v roce 2017 o 41,77 %.

Graf 9 Horizontální analýza nákladů – absolutní rozdíl (v Kč)

Zdroj: vlastní zpracování

Výrazný propad je možné pozorovat v období mezi roky 2019 a 2020, kdy celkové náklady klesly o 1 341 495,71 Kč, tudíž o 3,92 %. Jedná se tedy o jediné období představující záporné hodnoty celkových nákladů, a to díky protiepidemickým opatřením, jež se týkaly vybrané příspěvkové organizace na základě jejího charakteru. Mezi lety 2020 a 2021 se hodnoty opět navrátili do kladných čísel, výjimku tvořily náklady na opravy a udržování spolu s ostatními službami, jejichž meziroční rozdíl však nebyl tak výrazný v porovnání s obdobím předcházejícím.

4.2.9 Vertikální analýza výnosů hlavní činnosti běžného období

Skrze vertikální analýzu výnosů hlavní činnosti vybrané příspěvkové společnosti je zřetelné, že položka výnosy z transferů se na celkových výnosech podílí v průběhu sledovaného období z více než 60 %. Nejvyšších hodnot dosahovala v roce 2021, a to 75,87 %. Výnosy z transferů měly tedy podíl přesahující tři čtvrtiny z celkových výnosů. Z nejmenší části se na výnosech podílely v roce 2013, a to z 61,90 %.

Výnosy z činnosti tvořily v rozsahu od 24,13 do 38,07 %. Z největší části se na těchto hodnotách podílela položka výnosy z prodeje služeb. V průměru dosahovala 32,76 %. Horní hranice této položky 37,17 % je pozorována v roce 2015, dolní hranice 21,83 % byla analýzou vyhodnocena na rok 2021.

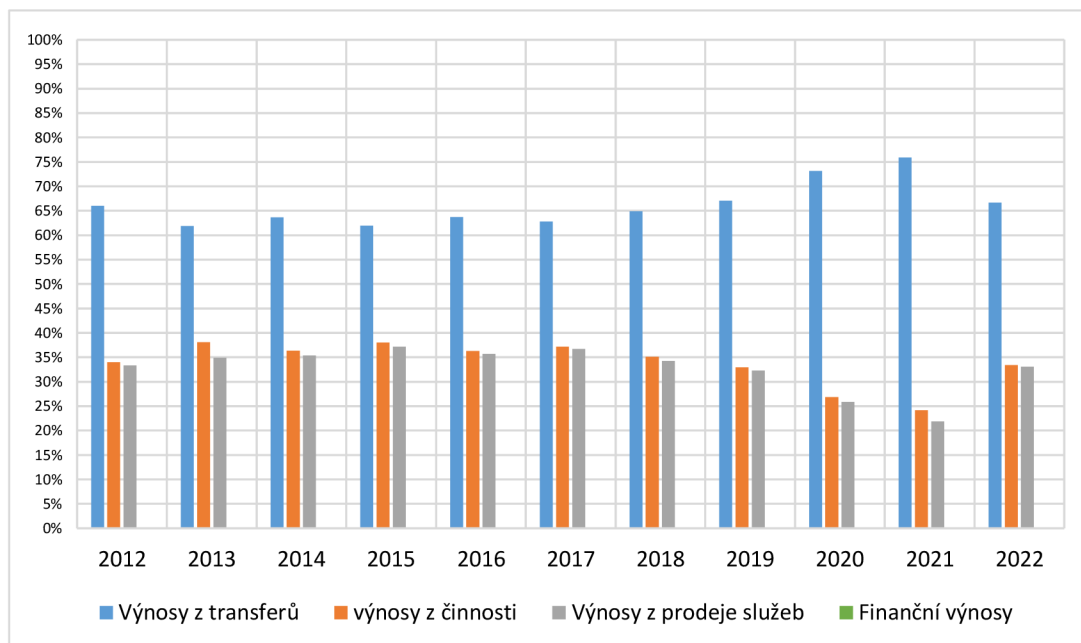
Tabulka 9 Vertikální analýza výnosů (v %)

Vertikální analýza výnosů	2012	2013	2014	2015	2016	2017
VÝNOSY CELKEM	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
VÝNOSY Z ČINNOSTI	33,99%	38,07%	36,33%	38,07%	36,26%	37,21%
Výnosy z prodeje služeb	33,33%	34,89%	35,34%	37,17%	35,67%	36,73%
Výnosy z pronájmu	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Jiné výnosy z vlastních výkonů	0,01%	0,00%	0,00%	0,02%	0,00%	0,00%
Čerpání fondů	0,55%	2,68%	0,40%	0,61%	0,38%	0,21%
Ostatní výnosy z činnosti	0,10%	0,50%	0,58%	0,28%	0,21%	0,27%
FINANČNÍ VÝNOSY	0,02%	0,02%	0,02%	0,02%	0,02%	0,02%
Úroky	0,02%	0,02%	0,02%	0,02%	0,02%	0,02%
VÝNOSY Z TRANSFERŮ	65,99%	61,90%	63,65%	61,91%	63,72%	62,78%
Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	65,99%	61,90%	63,65%	61,91%	63,72%	62,78%
Vertikální analýza výnosů	2018	2019	2020	2021	2022	
VÝNOSY CELKEM	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	
VÝNOSY Z ČINNOSTI	35,07%	32,94%	26,84%	24,13%	33,36%	
Výnosy z prodeje služeb	34,26%	32,27%	25,84%	21,83%	33,06%	
Výnosy z pronájmu	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
Jiné výnosy z vlastních výkonů	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	
Čerpání fondů	0,41%	0,42%	0,83%	0,99%	0,24%	
Ostatní výnosy z činnosti	0,40%	0,25%	0,17%	1,30%	0,06%	
FINANČNÍ VÝNOSY	0,02%	0,01%	0,01%	0,00%	0,00%	
Úroky	0,02%	0,01%	0,01%	0,00%	0,00%	
VÝNOSY Z TRANSFERŮ	64,91%	67,05%	73,15%	75,87%	66,64%	
Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	64,91%	67,05%	73,15%	75,87%	66,64%	

Zdroj: vlastní zpracování

Veškeré položky výnosů se skrze sledované období od roku 2012 do roku 2022 pohybují v kladných číslech a vykazují velice stabilní hodnoty, což je možné vyčíst z grafu číslo 9.

Graf 10 Vertikální analýza výnosů (v %)

Zdroj: vlastní zpracování

4.2.10 Horizontální analýza výnosů hlavní činnosti běžného období

Skrze tuto analýzu pozorujeme vývoj hodnot výnosů hlavní činnosti příspěvkové organizace zvolené pro výzkum. Nejvyšší výkyvy hodnot byly zaznamenány v posledním analyzovaném období, kdy hodnota celkových aktiv vzrostla o mimořádných 9 360 387,82 Kč, primárně díky nárůstu výnosů z prodeje služeb o 76,23 %. Mezi lety 2018 a 2019 došlo k nárůstu výnosů z transferů o 16,54 %, jednalo se o nejsignifikantnější změnu tohoto ukazatele. Na základě vertikální analýzy výnosů jsou zřejmé nulové výnosy z pronájmu a z tohoto důvodu byly z dalších pozorování odstraněny.

V nadcházejícím období došlo k výraznému poklesu hodnot výnosů z prodeje služeb, jež v konečném výsledku ovlivnily celkové výnosy, které poprvé od období mezi rokem 2012 a 2013 dosáhli záporných hodnot. Tento propad je způsoben omezením provozu organizace z důvodu pandemických opatření.

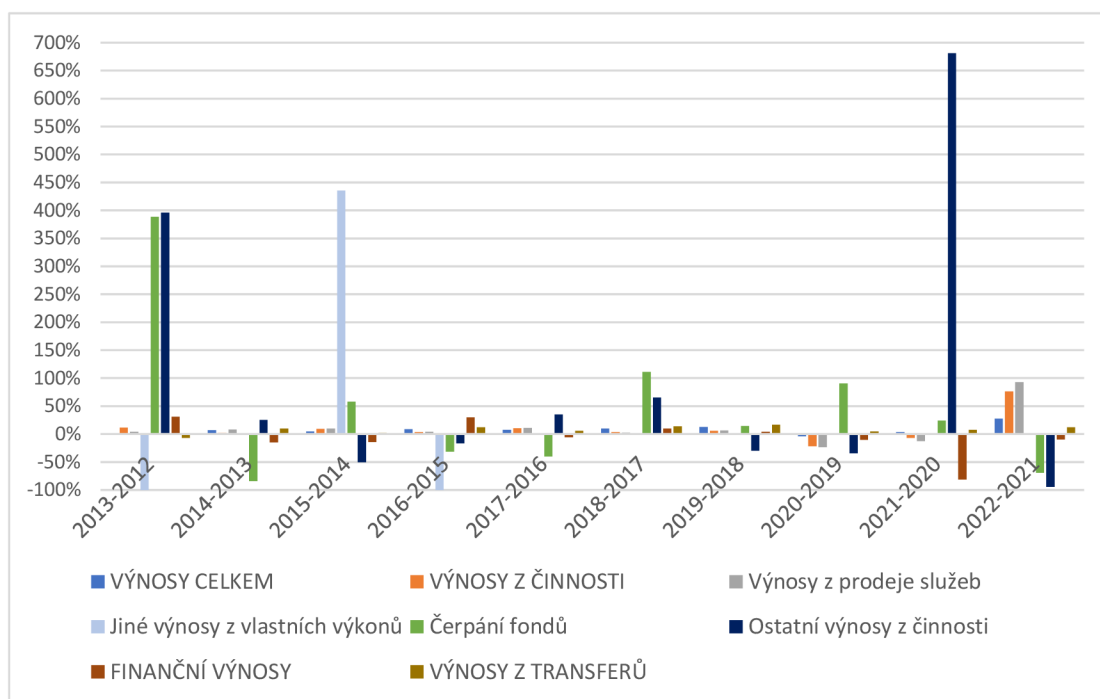
Tabulka 10 Horizontální analýza výnosů – absolutní rozdíl

Horizontální analýza výnosů- absolutní rozdíl	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
VÝNOSY CELKEM	- 111 590,51 Kč	1 448 952,24 Kč	1 019 458,38 Kč	2 049 819,44 Kč	1 949 462,17 Kč
VÝNOSY Z ČINNOSTI	823 893,34 Kč	158 628,39 Kč	780 664,58 Kč	317 678,64 Kč	967 161,68 Kč
Výnosy z prodeje služeb	291 917,50 Kč	607 039,38 Kč	790 797,57 Kč	378 224,98 Kč	987 000,23 Kč
Jiné výnosy z vlastních výkonů	- 2 615,00 Kč	810,00 Kč	3 530,00 Kč	- 4 340,00 Kč	- Kč
Čerpání fondů	450 946,37 Kč	- 475 978,13 Kč	52 483,79 Kč	- 45 400,26 Kč	- 39 046,49 Kč
Ostatní výnosy z činnosti	83 644,47 Kč	26 757,14 Kč	- 66 146,78 Kč	- 10 806,08 Kč	19 207,94 Kč
FINANČNÍ VÝNOSY	1 180,15 Kč	- 731,15 Kč	- 619,20 Kč	1 092,80 Kč	- 273,08 Kč
Úroky	1 180,15 Kč	- 731,15 Kč	- 619,20 Kč	1 092,80 Kč	- 273,08 Kč
VÝNOSY Z TRANSFERŮ	- 936 664,00 Kč	1 291 055,00 Kč	239 413,00 Kč	1 731 048,00 Kč	982 573,57 Kč
Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	- 936 664,00 Kč	1 291 055,00 Kč	239 413,00 Kč	1 731 048,00 Kč	982 573,57 Kč
Horizontální analýza výnosů- absolutní rozdíl	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
VÝNOSY CELKEM	2 735 682,59 Kč	3 891 780,40 Kč	-1 341 495,71 Kč	1 218 974,54 Kč	9 360 387,82 Kč
VÝNOSY Z ČINNOSTI	369 327,72 Kč	635 576,22 Kč	-2 447 110,58 Kč	- 597 223,96 Kč	6 270 393,59 Kč
Výnosy z prodeje služeb	255 633,46 Kč	653 506,46 Kč	-2 547 160,79 Kč	-1 050 665,11 Kč	6 921 785,73 Kč
Jiné výnosy z vlastních výkonů	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč	- Kč
Čerpání fondů	65 518,72 Kč	17 993,57 Kč	129 267,39 Kč	66 439,04 Kč	- 233 080,00 Kč
Ostatní výnosy z činnosti	48 175,54 Kč	- 35 923,81 Kč	- 29 217,18 Kč	387 002,11 Kč	- 418 312,14 Kč
FINANČNÍ VÝNOSY	438,34 Kč	208,54 Kč	- 519,57 Kč	- 3 741,75 Kč	- 81,78 Kč
Úroky	438,34 Kč	208,54 Kč	- 519,57 Kč	- 3 741,75 Kč	- 81,78 Kč
VÝNOSY Z TRANSFERŮ	2 365 916,53 Kč	3 255 995,64 Kč	1 106 134,44 Kč	1 819 940,25 Kč	3 090 076,01 Kč
Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	2 365 916,53 Kč	3 255 995,64 Kč	1 106 134,44 Kč	1 819 940,25 Kč	3 090 076,01 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Při bližším pohledu na graf číslo 11 je zřejmé, že jednotlivé výnosové položky vybrané příspěvkové organizace mají mezi sledovanými obdobími kolísavý charakter. Největší odchylky pozorujeme u položek čerpání fondů, jiné výnosy z vlastních výkonů a ostatní výnosy z činnosti. Druhá ze zmíněných položek vykazuje extrémní hodnoty v případě relativního rozdílu, ovšem při bližším zkoumání tabulky číslo 12 je zřejmé, že tato položka výrazněji neovlivňuje průběžné hodnoty celkových výnosů mezi pozorovanými lety.

Graf 11 Horizontální analýza – relativní rozdíl (v %)

Zdroj: vlastní zpracování

4.3 Poměrové ukazatele

4.3.1 Ukazatele Likvidity

Průměrná hodnota okamžité likvidity vybrané příspěvkové organizace činí 0,34, tedy vyšší hodnota než obecně stanovená norma 0,2, avšak v případě příspěvkových organizací jsou vyšší hodnoty žádané. Organizace je finančně stabilní a schopna dostát svým závazkům. Nejvyšší nárůst nastal opět v letech 2019 a 2020, kdy okamžitá likvidita dosahovala i více jak dvojnásobek ideální hodnoty.

Tabulka 11 Okamžitá likvidita

Okamžitá likvidita	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Krátkodobý finanční majetek	3 935 597,04	3 975 529,53	4 465 647,60	5 129 894,79	5 764 982,08	6 075 289,27
Krátkodobé závazky	14 538 595,62	14 081 297,00	14 863 260,72	15 957 725,45	17 001 477,92	17 738 486,99
Likvidita	0,27	0,28	0,30	0,32	0,34	0,34
Okamžitá likvidita	2018	2019	2020	2021	2022	
Krátkodobý finanční majetek	6 277 589,16	10 181 789,83	9 893 678,23	7 491 860,84	10 981 043,95	
Krátkodobé závazky	19 354 064,03	21 926 580,06	24 927 314,41	25 595 843,09	30 913 700,16	
Likvidita	0,32	0,46	0,40	0,29	0,36	

Zdroj: vlastní zpracování

Pohotová likvidita vybrané organizace se stejně jako běžná likvidita pohybuje ve stanovených ideálních hodnotách 1–1,5. Nejvýše se hodnoty pohybovaly mezi roky 2019 až 2021, kdy pohotová likvidita vystoupala do rozmezí od 1,39 do 1,22, v posledním sledovaném roce se opět vrátila blíže k 1.

Tabulka 12 Pohotová likvidita

Pohotová likvidita	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Oběžná aktiva	15 617 326,84	14 710 060,65	15 669 178,76	16 996 995,69	18 148 731,55	18 984 097,86
Zásoby	62 944,40	92 860,65	18 315,00	21 665,00	26 783,00	33 838,38
Krátkodobé závazky	14 538 595,62	14 081 297,00	14 863 260,72	15 957 725,45	17 001 477,92	17 738 486,99
Likvidita	1,07	1,04	1,05	1,06	1,07	1,07
Pohotová likvidita	2018	2019	2020	2021	2022	
Oběžná aktiva	20 621 443,61	30 497 011,55	31 721 122,43	31 211 740,17	32 502 132,35	
Zásoby	41 783,38	38 460,50	43 883,00	41 640,00	43 810,00	
Krátkodobé závazky	19 354 064,03	21 926 580,06	24 927 314,41	25 595 843,09	30 913 700,16	
Likvidita	1,06	1,39	1,27	1,22	1,05	

Zdroj: vlastní zpracování

Hodnoty běžné likvidity se pohybují po většinu analyzovaného období silně pod doporučenou normou 1,5–2,5. Těmito hodnotám se organizace nejvíce blížila v roce 2019. Následoval postupný pokles na hodnotu 1,05.

Tabulka 13 Běžná likvidita

Běžná likvidita	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Oběžná aktiva	15 617 326,84	14 710 060,65	15 669 178,76	16 996 995,69	18 148 731,55	18 984 097,86
Krátkodobé závazky	14 538 595,62	14 081 297,00	14 863 260,72	15 957 725,45	17 001 477,92	17 738 486,99
Likvidita	1,07	1,04	1,05	1,07	1,07	1,07
Běžná likvidita	2018	2019	2020	2021	2022	
Oběžná aktiva	20 621 443,61	30 497 011,55	31 721 122,43	31 211 740,17	32 502 132,35	
Krátkodobé závazky	19 354 064,03	21 926 580,06	24 927 314,41	25 595 843,09	30 913 700,16	
Likvidita	1,07	1,39	1,27	1,22	1,05	

Zdroj: vlastní zpracování

4.3.2 Ukazatele autarkie

Autarkie hlavní činnosti na bázi výnosů a nákladů vykazuje s výjimkou roku 2013, kdy dosahovala 99,35 %, hodnoty 100 % a organizace tedy byla schopna z většiny zaštitit výdaje v průběhu analyzovaného období pomocí svých příjmů. V roce 2013 musela organizace zbývajících 0,65 %, tedy 138 000 Kč, pokrýt pomocí rezervního fondu neboli ze zisku z doplňkové činnosti.

Tabulka 14 Ukazatel autarkie (v %)

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
100,00%	99,35%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Zdroj: vlastní zpracování

4.3.3 Ukazatele rentability

S ohledem na neziskový charakter příspěvkové organizace je tento ukazatel zkoumán pouze v rovině doplňkové činnosti, neboť primárním účelem hlavní činnosti není zisk.

Tabulka 15 Ukazatel rentability (v %)

Ukazatel rentability	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Výsledek hospodaření DČ	133 793,63	149 453,89	187 749,01	226 000,00	135 000,00	137 000,00
Náklady na doplňkovou činnost	279 000,00	216 930,00	208 000,00	250 000,00	264 000,00	272 000,00
Rentabilita nákladů DČ	47,95%	68,89%	90,26%	90,40%	51,14%	50,37%
Ukazatel rentability	2018	2019	2020	2021	2022	
Výsledek hospodaření DČ	103 300,00	132 300,00	15 700,00	113 000,00	184 000,00	
Náklady na doplňkovou činnost	173 700,00	198 600,00	73 200,00	54 000,00	105 000,00	
Rentabilita nákladů DČ	59,47%	66,62%	21,45%	209,26%	175,24%	

Zdroj: vlastní zpracování

U rentability nákladů doplňkové činnosti byly v průběhu analyzovaného období sledovány nestálé, avšak pro organizaci příznivě kladné hodnoty. V roce 2020 jsou pozorovány nejnižší hodnoty 21,45 %, neboť zdrojem této činnosti je v souladu se zřizovací listinou organizace pronájem nebytových prostor, který z důvodu pandemie nebyl v plné

míře možný. Doplnková činnost je mimo jiné užívána k minimalizaci provozních nákladů a nákladů na energie, vybavení i provoz budov. Nejvyšší hodnoty jsou pozorovány v roce následujícím, kdy došlo k uvolnění protiepidemických opatření, a to nadprůměrných 209,26 %. Průměrně rentabilita nákladů doplnkové činnosti dosahuje 84,64 %. Vyšší hodnoty jsou žádané, jelikož činnost doplnková přispívá k činnosti hlavní.

4.3.4 Ukazatele zadluženosti

Celková zadluženost se v průběhu sledovaného období pohybuje nad 75 %. Je tedy zřejmé, že cizí zdroje tvoří většinový podíl z celkových finančních obnosů vybrané organizace. V případě vybrané příspěvkové organizace zřizované a podporované hlavním městem Praha, jež čerpá provozní a jiné dotace a granty je tento výsledek očekávaný.

Doplnkový ukazatel vlastnické riziko v průběhu let klesá. Je tedy zřejmé, že organizace stále více využívá cizích zdrojů k financování svých aktiv. Součet koeficientu samofinancování spolu s celkovou zadlužeností by měl tvořit hodnotu 1, což vybraná organizace splňuje.

Tabulka 16 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Celková zadluženost	0,75	0,77	0,77	0,78	0,79	0,79	0,80	0,76	0,81	0,84	0,85
Vlastnické riziko	0,25	0,23	0,23	0,22	0,21	0,21	0,20	0,24	0,19	0,16	0,15

Zdroj: vlastní zpracování

4.3.5 Ukazatele aktivity

Tito ukazatele slouží k vyhodnocení schopnosti organizace využívat svých prostředků.

Tabulka 17 Ukazatele aktivity

Aktivita	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Obrat kapitálu	1,10	1,15	1,17	1,15	1,19	1,23	1,26	1,01	0,93	0,97	1,19
Doba obratu pohledávek (dny)	265,18	266,58	249,47	238,69	219,60	204,09	185,67	164,56	171,27	165,15	129,57
Rychlost obratu zásob	501,23	501,85	532,78	556,86	605,24	651,25	715,83	807,70	776,04	804,82	1025,77

Zdroj: vlastní zpracování

Ukazatel obratu kapitálu se po většinu let drží v ideálních hodnotách ≥ 1 . Výjimku tvoří roky 2020 a 2021, kdy došlo k poklesu obratu aktiv o pouhé setiny procenta pod hodnotu 1. Nejvyšší hodnoty ukazatele pozorujeme v roce 2018. Organizace efektivně využívá dostupných prostředků v průběhu celého zkoumaného období.

Doba obratu pohledávek reprezentuje, jak dlouho trvalo organizaci splatit své pohledávky. Obecně platí, že čím nižší počet dní, tím lépe. Doba obratu pohledávek se v případě vybrané organizace v průměru pohybuje na 205 dnech. Nejdéle trvalo pohledávky splatit v roce 2013, avšak v průběhu sledovaných let hodnoty postupně klesají. V posledním zkoumaném roce klesl počet potřebných dní na pouhých 129,57, tedy o 137,01 dní méně v porovnání s rokem 2013.

Rychlost obratu zásob má rostoucí tendenci a splňuje podmínku maximalizace ukazatele. K menšímu propadu došlo pouze v roce 2020. Hodnoty se skrze sledované období vyšplhaly z 501,23 na 1 025,77. Důvodem je malý podíl položky zásob na celkových finančních zdrojích organizace.

4.3.6 Ukazatele produktivity

V případě vybrané příspěvkové organizace byl ukazatel produktivity práce z přidané hodnoty počítán na základě dostupných údajů z hodnotících zpráv. Avšak s ohledem na chybějící informace o počtu externích zaměstnanců byl proveden odborný odhad počtu pracovníků v souladu s informacemi o počtu zaměstnaných na plný pracovní úvazek z hodnotící zprávy a na základě osobních zkušeností jakožto externího zaměstnance. Odhad byl stanoven na pětinasobek hodnot stálých zaměstnanců, tato hodnota byla ustanovena v souladu s průměrným počtem zaměstnanců za celé sledované období. Každé oddělení vybrané organizace má v rozmezí od přibližně 18 do 50 externích zaměstnanců.

Tento ukazatel udává objem finančních jednotek, jež připadají na jednoho zaměstnance vybrané organizace. Cílem ukazatele produktivity práce je maximalizace hodnot. Produktivita má v průběhu let primárně rostoucí tendenci. K poklesu hodnot docházelo úměrně k nárůstu počtu zaměstnanců v poměru k přidané hodnotě v letech 2014 a 2018, avšak v období přímo následujících je sledován opětovný nárůst produktivity práce. Poměrně výrazné snížení hodnot tohoto ukazatele bylo zaznamenáno v letech 2020 a 2021 porovnáme-li je s rokem 2018, a to z důvodu již zmíněné pandemie COVID-19, kdy došlo k výraznému poklesu výnosů z prodeje výrobků a služeb. Poslední analyzované období vykazuje bezmála dvojnásobný nárůst hodnot ukazatele produktivity, a to na 122 406,89 Kč na jednoho pracovníka, jejichž počet byl na základě odborného odhadu 145 jedinců.

Tabulka 18 Ukazatel produktivity (v Kč)

Ukazatel produktivity	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Přidaná hodnota v Kč	9 351 252,25	9 273 536,83	9 505 140,69	10 637 387,14	11 343 873,24	12 512 298,99
Počet stálých pracovníků	33	26	29	28	28	25
Odborný odhad	165	130	145	140	140	125
Produktivita práce	56 674,26	71 334,90	65 552,69	75 981,34	81 027,67	100 098,39
Ukazatel produktivity	2018	2019	2020	2021	2022	
Přidaná hodnota v Kč	13 159 525,06	14 191 482,30	10 723 142,01	9 218 077,59	17 748 998,50	
Počet stálých pracovníků	31	28	27	26	29	
Odborný odhad	155	140	135	130	145	
Produktivita práce	84 900,16	101 367,73	79 430,68	70 908,29	122 406,89	

Zdroj: vlastní zpracování

5 Výsledky a diskuse

Finanční analýza vybrané příspěvkové organizace byla provedena za období mezi lety 2012 a 2022. Pro její zhotovení byly použity účetní výkazy a hodnotící zprávy spolu s poznatky nabytými skrze literární rešerši. Výsledky byly následující.

Ukazatele likvidity vykazovaly výborné výsledky v případě likvidity okamžité, která dosáhla v průměru na hodnotu přesahující optimální minimum 0,2, a to 0,34. U příspěvkových organizací jsou vyšší hodnoty tohoto ukazatele žádoucí. Pohotová likvidita se držela napříč celým sledovaným obdobím mezi optimální hodnotou 1–1,5. Tyto hodnoty tedy vykazují finanční zdraví podniku. K narušení výsledků dochází u likvidity běžné, která ani v jednom roce nedosáhla na hraniční hodnotu 1,5.

Ukazatel autarkie dosahuje s výjimkou roku 2013, kdy došlo k pokrytí výdajů organizace skrze rezervní fond, hodnot 100 % v každém ze sledovaných let. Jedná se o výtečné výsledky značící výtečnou schopnost vybrané organizace hospodařit se svými prostředky.

Rentabilita nákladů doplňkové činnosti vykazovala v průběhu let velice kolísavé výsledky. Na jejich hodnoty měla vysoký vliv protiepidemická opatření v roce 2020, kdy došlo k propadu ukazatele na 21,45 %. Tento výsledek byl vykompenzován v následujícím období rekordními 209,26 %, kdy došlo k uvolnění předešlých vládních opatření. V průměru se rentabilita z doplňkové činnosti pohybuje na velice příznivých 84,64 %. Maximalizace těchto hodnot je žádoucí, neboť činnost doplňková napomáhá snížení nákladů provozních, zároveň pak pokrývá část nákladů na provoz budov, energie a vybavení.

Analýza ukazatelů zadluženosti vyhodnocuje celkovou zadluženost vybrané organizace v průběhu zkoumaných let na průměrných 79 %. Hodnoty tohoto ukazatele ani jednou neklesly pod 75 %, naopak se jejich hodnota v průběhu let zvyšuje. Svého maxima, 85 %, dosáhla v roce 2022. Tyto hodnoty na první pohled nejsou ideální, avšak zamyslíme-li se nad charakterem organizace a vezmeme v potaz, že tyto organizace byly zřízeny tak, aby ziskovost nebyla jejich cílem, je z cela logické, že náklady budou pokryty skrze cizí zdroje a transfery. Vlastnické riziko vykazuje zcela opačných hodnot a dorovnáva rozdíl do 100 %, čímž je splněna podmínka součtu těchto ukazatelů.

Ukazatel aktivity, obrat kapitálu, dosahuje optimálních hodnot, a je tedy možné stanovit efektivní využívání dostupných prostředků. Doba obratu pohledávek vykazuje hodnoty poněkud horší, avšak v průběhu let dochází ke zlepšení situace a organizace

na splacení svých závazků v posledním roce potřebovala o 137,01 dní méně než v roce 2013, kdy tento ukazatel dosahoval hodnot 266,58 dní. Rychlost obratu zásob vykazuje nejlepší hodnoty z ukazatelů aktivity. Cílem tohoto ukazatele je maximalizace, ke které bezesporu v průběhu sledovaných let dochází. Hodnoty rychlosti obratu zásob vystoupali z 501,23 na 1025,77 v roce 2022 a s výjimkou roku 2020 vykazovaly stabilní rostoucí tendenci. V průměru se tento ukazatel pohybuje na 679,94. Je tomu tak díky malému podílu položky zásoby na celkových finančních zdrojích organizace.

Produktivita práce z přidané hodnoty vybrané příspěvkové organizace vykazuje v přepočtu na jednoho zaměstnance velice kladných hodnot, které úměrně korelují s fluktuací zaměstnanců. Nejvyšších hodnot ukazatel dosáhl v roce 2022, a to 122 406,89 Kč na zaměstnance, kterých v tomto roce bylo odhadem 145. Nejnižší hodnoty v přepočtu na zaměstnance byly naměřeny v prvním sledovaném roce, a to pouhých 56 674,26 Kč na jednoho zaměstnance při počtu 165 zaměstnanců. V průměru produktivita práce dosahovala 82 698,45 Kč na zaměstnance při jejich průměrné přepočtu na 141 osob.

Finanční analýza účetních výkazů vybrané příspěvkové organizace prokázala její finanční stabilitu a zdraví. Tento výsledek se odvíjí od konečných hodnot jednotlivých ukazatelů, které lze z většiny vyhodnotit jako optimální.

Finanční analýza účetních výkazů vybrané příspěvkové organizace prokázala její finanční stabilitu a finanční zdraví. Tento výsledek se odvíjí od konečných hodnot jednotlivých ukazatelů, které lze z většiny vyhodnotit jako optimální. Lze předpokládat, že si organizace udrží tyto výsledky i do budoucích let, pokud budou nadále dodrženy optimální hodnoty jednotlivých ukazatelů.

6 Závěr

Příspěvkové organizace mají v rámci svého zařazení do neziskového sektoru svá specifika. Tyto charakteristiky a problematika příspěvkových organizací zřizovaných primárně územně samosprávnými celky, ale i státem byly podrobně popsány v kapitolách literární rešerše, stejně jako teoretická východiska pro praktickou část práce.

Vývoj financování vybrané příspěvkové organizace byl sledován v období od roku 2012 do roku 2022 s využitím vybraných postupů, ukazatelů a metod finanční analýzy. Proměny finanční situace vybrané organizace v čase byly sledovány za pomoci kvantitativních a poměrových ukazatelů, souhrnných tabulek a grafických znázornění.

Na základě provázání teoretických poznatků s výsledky praktických ukazatelů určujeme, jak si organizace vede z pohledu majetkového a finančního hospodaření.

Finančně zdravý podnik je ten, který se pohybuje v ideálních hodnotách ukazatelů finanční analýzy. V případě vybrané příspěvkové organizace valná většina ukazatelů tuto podmínku splňuje, a to včetně zadluženosti, aktivity a produktivity. Nadmíru uspokojivých výsledků dosahují ukazatele rentability, autarkie a okamžité likvidity. V případě pohotové likvidity organizace jsou normy taktéž splněny, ovšem u likvidity běžné, která ilustruje schopnost organizace plnit své závazky vůči věřiteli, pozorujeme hodnoty, které se ideálním neblíží. Solventnost organizace je tedy možné označit jakožto jediný slabý článek vycházející z výsledků finanční analýzy, ale s ohledem na příspěvkový charakter organizace neohrožuje její fungování. Vybraná příspěvková organizace vykazuje finanční stabilitu a je jí možné považovat za finančně zdravou.

Organizace je primárně závislá na příjmech z transferů a na cizích zdrojích. Podíly těchto dvou položek každým rokem vzrůstají. Organizaci tedy hrozí, že v případě výpadku finančních prostředků poskytovaných státem by neměla dostatek zdrojů na pokrytí všech svých výdajů. Pro tento případ by bylo vhodné navýšit rezervní fond skrze rozšíření doplňkové činnosti.

7 Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

CIVITILLO, Renato, 2021. *Management in the Non-Profit Sector: A Necessary Balance between Values, Responsibility and Accountability*. New York: Routledge. ISBN 978-1-032-02238-3.

DVOŘÁKOVÁ, Dana, 2021. *Základy účetnictví*. 3., aktualizované vydání. Účetnictví (Wolters Kluwer). Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7676-158-2.

GRUBER, Jonathan, 2016. *Public Finance and Public Policy*. 5th Edition. New York: Worth Publishers. ISBN 978-1464143335.

HEJDUKOVÁ, Pavlína, 2015. *Veřejné finance: teorie a praxe*. Beckovy ekonomické učebnice. Praha: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-298-4.

KNÁPKOVÁ, Adriana; PAVELKOVÁ, Drahomíra; REMEŠ, Daniel a ŠTEKER, Karel, 2017. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3., kompletně aktualizované vydání. Prosperita firmy. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-0563-2.

KRAFTOVÁ, Ivana, 2002. *Finanční analýza municipální firmy*. C.H. Beck pro praxi. Praha: C.H. Beck. ISBN 80-7179-778-2.

KRÁLOVÁ, Magdalena, 2020. *Zákon o účetnictví s komentářem: s účinností od 1.1.2022*. Účetnictví a daně (Grada). Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-1047-6.

KRECHOVSKÁ, Michaela; HEJDUKOVÁ, Pavlína a HOMMEROVÁ, Dita, 2018. *Řízení neziskových organizací: klíčové oblasti pro jejich udržitelnost*. Expert (Grada). Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-3075-2.

MÁČE, Miroslav, 2006. *Finanční analýza obchodních a státních organizací: praktické příklady a použití*. Finanční řízení. Praha: Grada. ISBN 80-247-1558-9.

MÁČE, Miroslav, 2012. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu: aplikace v příkladech*. Účetnictví a daně (Grada). Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3637-2.

MÁČE, Miroslav, 2018. *Finanční účetnictví veřejného sektoru. Účetnictví a daně* (Grada). Praha: Grada. ISBN 978-80-271-2002-4.

NOVOTNÝ, Pavel, 2019. *Účetnictví pro úplné začátečníky 2019*. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-2251-6.

OTRUSINOVÁ, Milana a KUBÍČKOVÁ, Dana, 2011. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. C.H. Beck pro praxi. Praha: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-342-4.

PEKOVÁ, Jitka; PILNÝ, Jaroslav a JETMAR, Marek, 2012. *Veřejný sektor – řízení a financování*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 978-80-7357-936-4.

PEVNÁ, Jana, 2021. *Vybrané kapitoly z finančního řízení firmy*. 2. přepracované a rozšířené vydání. Praha: Oeconomica, nakladatelství VŠE. ISBN 978-80-245-2419-1.

REKTOŘÍK, Jaroslav, 2010. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress. ISBN 978-80-86929-54-5.

RŮČKOVÁ, Petra, 2021. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 7. aktualizované vydání. Finance (Grada). Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-3124-2.

RYLKOVÁ, Žaneta, 2019. *Řízení provozu příspěvkových organizací*. Karviná: Slezská univerzita, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné. ISBN 978-80-7510-367-3.

SKÁLOVÁ, Jana a SUKOVÁ, Anna, 2022. *Podvojný účetnictví 2022*. Praha: Grada. ISBN 978-80-271-3595-0.

SVOBODOVÁ, Jaroslava, 2021. *Hospodaření a vedení účetnictví příspěvkových organizací v ukázkách a příkladech*. Účetnictví. Olomouc: Anag. ISBN 978-80-7554-313-4.

VÍT, Petr, 2015. *Praktický právní průvodce pro neziskové organizace*. Manažer. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-5477-2.

VODÁKOVÁ, Jana, 2013. *Nástroje ekonomického řízení ve veřejném sektoru*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 978-80-7478-324-1.

Legislativní zdroje

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví. In: Wolters Kluwer/System ASPI. ISSN 2336-517X. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/39611/1/2>. [cit. 2023-11-28].

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Online. In: Wolters Kluwer/System ASPI. ISSN 2336-517X. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/40374/1/2/zakon-c-586-1992-sb-o-danich-z-prijmu?vtextu=586/1992%20Sb#lema0>. [cit. 2023-10-29].

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). In: Wolters Kluwer/System ASPI. ISSN 2336-517X. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/49296/1/2>. [cit. 2023-11-05].

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení). In: Wolters Kluwer/System ASPI. ISSN 2336-517X. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/49297/1/2>. [cit. 2023-11-05].

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla). In: Wolters Kluwer/System ASPI. ISSN 2336-517X. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/49515/1/2>. [cit. 2023-10-30].

Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích. In: Wolters Kluwer/System ASPI. ISSN 2336-517X. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/49516/1/2>. [cit. 2023-11-05].

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: Wolters Kluwer/System ASPI. ISSN 2336-517X. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/49567/1/2>. [cit. 2023-10-30].

Zákon č. 26/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. In: Wolters Kluwer/System ASPI. ISSN 2336-517X. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/66515/1/2>. [cit. 2023-11-05].

Internetové zdroje

Dokumenty. Online. DDM – Dům dětí a mládeže Praha 2. Dostupné z: <https://www.ddm-ph2.cz/dokumenty>. [cit. 2023-11-30].

Dům dětí a mládeže Praha 2: Výpis z rejstříku škol v ARES, 2023. Online. Ministerstvo financí ČR. Dostupné z: https://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/ares/darv_sko.cgi?ico=45245924&jazyk=cz&xml=1. [cit. 2023-11-17].

Dům dětí a mládeže Praha 2, 2023. Online. Gov.cz: Digitální a informační agentura. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/organy-verejne-moci/dum-deti-a-mladeze-praha-2-61843>. [cit. 2023-11-18].

O nás, n.d. Online. DDM – Dům dětí a mládeže Praha 2. Dostupné z: <https://www.ddm-ph2.cz/o-nas>. [cit. 2023-11-15].

8 Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk

Seznam tabulek

Tabulka 1	Majetková struktura (v Kč).....	39
Tabulka 2	Vertikální analýza aktiv (v %).....	41
Tabulka 3	Horizontální analýza aktiv – absolutní rozdíl (v Kč).....	43
Tabulka 4	Finanční struktura (v Kč).....	46
Tabulka 5	Vertikální analýza pasiv (v %).....	49
Tabulka 6	Horizontální analýza pasiv – absolutní rozdíl (v Kč).....	50
Tabulka 7	Vertikální analýza nákladů (v %).....	52
Tabulka 8	Horizontální analýza nákladů – absolutní rozdíl (v Kč).....	54
Tabulka 9	Vertikální analýza výnosů (v %).....	56
Tabulka 10	Horizontální analýza výnosů – absolutní rozdíl.....	58
Tabulka 11	Okamžitá likvidita.....	59
Tabulka 12	Pohotová likvidita.....	59
Tabulka 13	Běžná likvidita.....	60
Tabulka 14	Ukazatel autarkie (v %).....	60
Tabulka 15	Ukazatel rentability (v %).....	60
Tabulka 16	Ukazatele zadluženosti.....	61
Tabulka 17	Ukazatele aktivity.....	61
Tabulka 18	Ukazatel produktivity (v Kč).....	63
Tabulka 19	Horizontální analýza aktiv – relativní rozdíl (v %).....	73
Tabulka 20	Horizontální analýza výnosů.....	75
Tabulka 21	Horizontální analýza nákladů – relativní rozdíl (v %).....	76

Seznam grafů

Graf 1	Zjednodušená majetková struktura.....	40
Graf 2	Vertikální analýza aktiv (v %).....	42
Graf 3	Horizontální analýza aktiv – absolutní rozdíl (v Kč).....	44
Graf 4	Horizontální analýza aktiv – relativní rozdíl (v %).....	45
Graf 5	Zjednodušená finanční struktura (v Kč).....	47
Graf 6	Vertikální analýza pasiv (v %).....	48
Graf 7	Horizontální analýza pasiv – relativní rozdíl (v %).....	51

Graf 8	Vertikální analýza nákladů (v %)	53
Graf 9	Horizontální analýza nákladů – absolutní rozdíl (v Kč)	55
Graf 10	Vertikální analýza výnosů (v %)	57
Graf 11	Horizontální analýza – relativní rozdíl (v %)	58
Graf 12	Horizontální analýzy pasiv – absolutní rozdíl (v Kč)	74
Graf 13	Horizontální analýza pasiv – relativní rozdíl (v %)	74
Graf 14	Horizontální analýza výnosů (v Kč)	75

Seznam schémat

Schéma 1	Obecná struktura rozvahy	32
Schéma 2	Výkaz zisku a ztráty – základní obecný výkaz a obsahové vymezení položek	34
Schéma 3	Struktura výkazu o tvorbě a použití peněžních prostředků	36

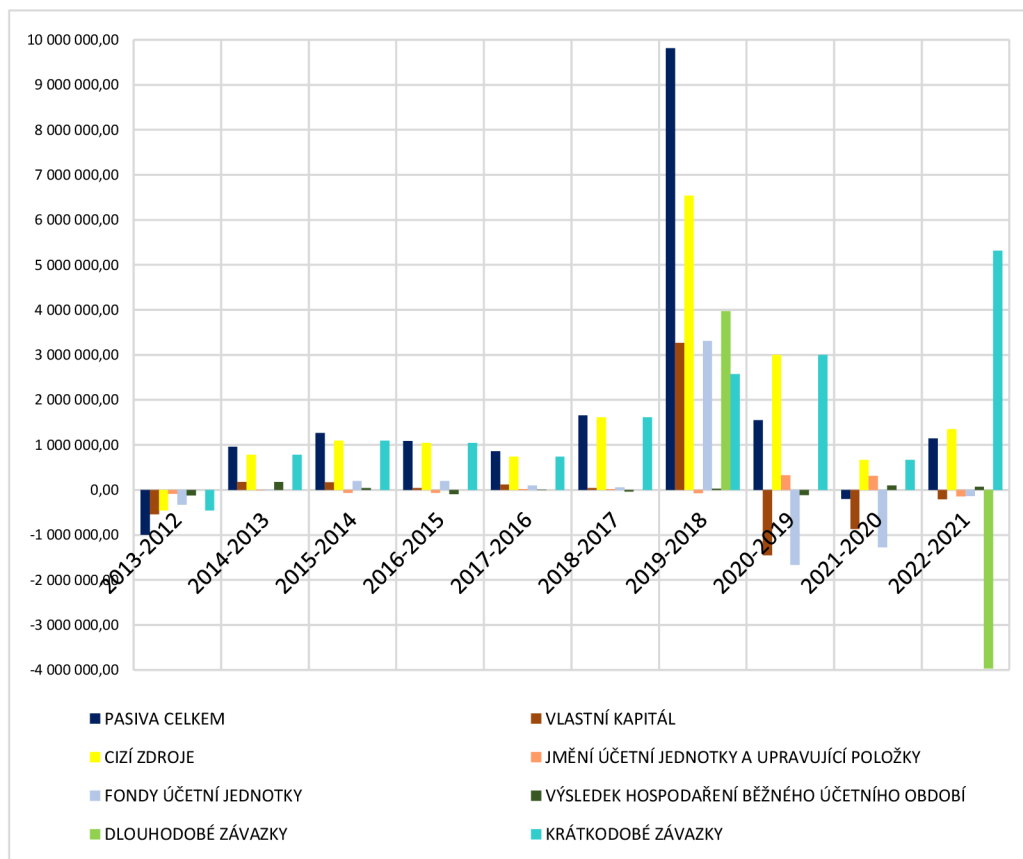
9 Přílohy

Odkazovaný seznam příloh

Tabulka 19 Horizontální analýza aktiv – relativní rozdíl (v %)

Horizontální analýza aktiv - relativní rozdíl	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
AKTIVA CELKEM	-5,16%	5,23%	6,56%	5,30%	3,96%
STÁLÁ AKTIVA	-2,40%	-0,06%	-1,78%	-1,82%	0,60%
DLOUHODOBÝ HMTNÝ MAJETEK	-2,40%	-0,06%	-1,78%	-1,82%	0,60%
Pozemky	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Stavby	-1,86%	-1,80%	-1,84%	-1,87%	-1,91%
Samost. Mov. věci a soubory mov. věci	-55,92%	199,13%	-14,45%	-16,89%	135,44%
Poskytnuté zálohy na DHM	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
DLOUHODOBÉ POHLEDÁVKY	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Dlouhodobé poskytnuté zálohy	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
OBĚŽNÁ AKTIVA	-5,81%	6,52%	8,47%	6,78%	4,60%
ZÁSoby	47,53%	-80,28%	18,29%	23,62%	26,34%
Materiál na skladě	52,74%	-100,00%	0,00%	0,00%	283,97%
Ostatní zásoby	32,92%	-16,77%	18,29%	21,65%	22,16%
KRÁTKODOBÉ POHLEDÁVKY	8,41%	5,11%	5,90%	4,32%	4,19%
Odběratelé	96,96%	2801,06%	-69,98%	163,59%	-73,13%
Krátkodobé poskytnuté zálohy	-25,87%	11,96%	-3,99%	-7,37%	-5,04%
Jiné pohledávky z hlavní činnosti	-9,93%	23,50%	-11,45%	-19,59%	-1,72%
Pohledávky za zaměstnanci	0,00%	-94,59%	-100,00%	0,00%	0,00%
Náklady příštích období	-66,79%	308,17%	-34,53%	44,22%	-13,45%
Příjmy příštích období	-100,00%	0,00%	0,00%	-100,00%	0,00%
Dohadné účty aktivní	4,21%	1,96%	8,22%	6,95%	5,13%
Ostatní krátkodobé pohledávky	51,82%	-100,00%	0,00%	-87,87%	2645,41%
KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK	1,01%	12,33%	14,87%	12,38%	5,38%
Běžný účet	1,95%	12,27%	14,52%	12,63%	4,30%
Běžný účet FKSP	3,28%	22,27%	29,62%	3,92%	25,09%
Ceniny	-49,10%	-4,12%	21,47%	-27,27%	418,25%
Pokladna	-65,01%	-19,53%	4,26%	54,59%	-47,74%
Horizontální analýza aktiv - relativní rozdíl	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
AKTIVA CELKEM	7,37%	40,66%	4,56%	0,56%	3,24%
STÁLÁ AKTIVA	0,57%	-1,81%	9,42%	8,28%	-3,62%
DLOUHODOBÝ HMTNÝ MAJETEK	0,57%	-2,02%	9,49%	8,29%	-3,55%
Pozemky	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Stavby	1,28%	-2,03%	-2,07%	-2,12%	-2,16%
Samost. Mov. věci a soubory mov. věci	-11,54%	-13,04%	387,03%	5,88%	49,35%
Poskytnuté zálohy na DHM	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	-100,00%
DLOUHODOBÉ POHLEDÁVKY	0,00%	0,00%	-20,00%	0,00%	-50,00%
Dlouhodobé poskytnuté zálohy	0,00%	0,00%	20,00%	0,00%	50,00%
OBĚŽNÁ AKTIVA	8,62%	47,89%	4,01%	-1,61%	4,13%
ZÁSoby	23,48%	-7,95%	14,10%	-5,11%	5,21%
Materiál na skladě	0,00%	55,20%	-17,94%	110,65%	19,96%
Ostatní zásoby	24,68%	-10,54%	16,37%	-10,91%	3,46%
KRÁTKODOBÉ POHLEDÁVKY	11,08%	41,77%	7,43%	8,70%	-9,30%
Odběratelé	361,85%	12,66%	9,04%	-18,93%	72,54%
Krátkodobé poskytnuté zálohy	1,65%	3,15%	7,01%	46,78%	54,26%
Jiné pohledávky z hlavní činnosti	-4,66%	-28,69%	367,12%	-44,88%	-9,68%
Pohledávky za zaměstnanci	0,00%	-100,00%	0,00%	2419,51%	-38,71%
Náklady příštích období	-0,32%	13,13%	13,99%	-17,47%	-3,25%
Příjmy příštích období	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Dohadné účty aktivní	12,58%	47,39%	1,97%	10,69%	-13,34%
Ostatní krátkodobé pohledávky	-100,00%	0,00%	0,00%	-100,00%	0,00%
KRÁTKODOBÝ FINANČNÍ MAJETEK	3,33%	62,19%	-2,83%	24,28%	46,57%
Běžný účet	4,55%	63,30%	-4,21%	-24,14%	47,30%
Běžný účet FKSP	-71,11%	41,10%	59,53%	-25,75%	19,14%
Ceniny	-88,66%	108,58%	-100,00%	0,00%	0,00%
Pokladna	229,63%	-68,93%	249,95%	-47,85%	122,04%

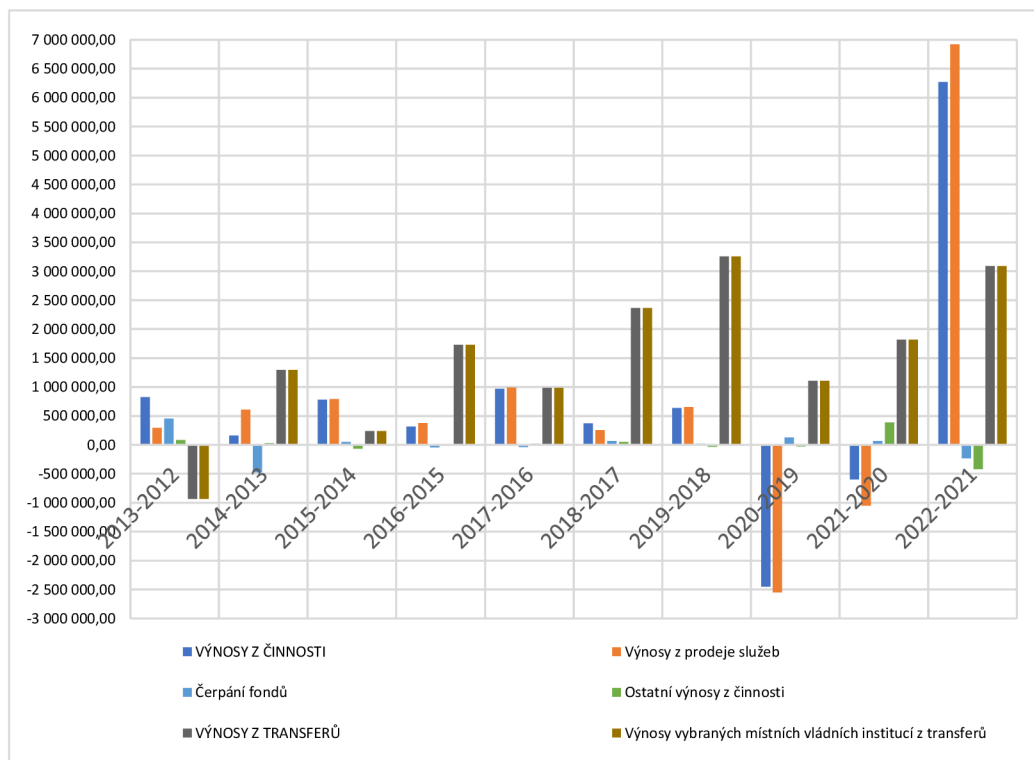
Graf 12 Horizontální analýzy pasiv – absolutní rozdíl (v Kč)

Graf 13 Horizontální analýza pasiv – relativní rozdíl (v %)

Horizontální analýza pasiv - relativní rozdíl	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
PASIVA CELKEM	-5,16%	5,23%	6,56%	5,30%	3,96%	7,37%	40,66%	4,56%	-0,56%	3,24%
VLASTNÍ KAPITÁL	-11,29%	4,14%	3,84%	0,96%	2,58%	0,88%	68,46%	-18,04%	-13,12%	-3,60%
JMĚNÍ ÚČETNÍ JEDNOTKY A UPRAVUJÍCÍ POLOŽKY	-2,40%	-0,06%	-1,78%	-1,82%	0,60%	0,57%	-2,02%	9,49%	8,29%	-3,55%
Jmění účetní jednotky	-2,40%	-0,06%	-1,78%	-1,82%	0,60%	0,57%	-2,02%	9,49%	3,24%	-3,05%
Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	-13,71%
FONDY ÚČETNÍ JEDNOTKY	-34,60%	0,03%	31,59%	24,44%	9,52%	5,00%	284,58%	-37,11%	-45,28%	-8,65%
Fond odměn	1,29%	-4,71%	-6,19%	55,66%	-0,21%	9,70%	4,39%	-11,91%	-61,86%	-15,83%
Fond kulturních a sociálních potřeb	18,45%	8,30%	24,40%	5,11%	28,67%	-22,56%	44,75%	41,58%	10,07%	5,88%
Rezervní fond tvořený ze zlepšeného VH	-67,22%	-8,44%	69,28%	32,38%	27,72%	15,70%	-4,05%	-23,34%	5,08%	7,15%
Rezervní fond z ostatních titulů	0,00%	0,00%	268,24%	-93,93%	-100,00%	0,00%	8529,04%	-48,91%	-80,08%	-90,56%
Fond reprodukce majetku, investiční fond	-24,54%	1,05%	33,55%	25,12%	-6,53%	-6,68%	96,07%	-25,85%	19,46%	24,52%
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ BĚŽNÉHO ÚČETNÍHO OBDOBÍ	-91,93%	1639,46%	20,26%	-40,24%	1,46%	-24,60%	28,10%	-88,16%	618,08%	63,59%
Výsledek hospodaření běžného úo	-91,93%	1639,46%	20,26%	-40,24%	1,46%	-24,60%	28,10%	-88,16%	618,08%	63,59%
CZÍ ZDROJE	-3,15%	5,55%	7,36%	6,54%	4,33%	9,11%	33,80%	11,59%	2,31%	4,56%
DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	-100,00%
Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	0,00%	-100,00%
KRÁTKODOBÉ ZÁVAZKY	-3,15%	5,55%	7,36%	6,54%	4,33%	9,11%	33,29%	13,69%	2,68%	20,78%
Dodavatelé	-85,27%	568,63%	31,67%	-10,84%	2,46%	22,78%	36,95%	126,49%	-74,71%	348,64%
Zaměstnanci	-16,54%	9,86%	5,06%	17,21%	2,24%	8,94%	26,45%	-7,45%	27,13%	12,77%
Jiné závazky vůči zaměstnancům	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Zúčtování s institucemi SZ a Zp/Sociální zabezpečení	-17,35%	-24,29%	17,48%	12,27%	1,97%	9,72%	19,91%	7,80%	4,02%	14,46%
Zdravotní pojištění	0,00%	0,00%	21,30%	8,48%	3,64%	11,17%	20,31%	6,76%	4,31%	15,44%
Důchodové spoření	0,00%	0,00%	2,48%	-100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Jiné přímé daně/změna ú. ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžítá plnění	-17,23%	8,52%	14,08%	24,04%	5,95%	10,91%	29,31%	6,42%	-30,36%	-0,24%
Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	-5,33%	3,86%	7,55%	7,49%	5,60%	11,49%	16,73%	3,63%	12,42%	14,75%
Výdaje příštích období	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	-100,00%	0,00%	0,00%	-100,00%
Výnosy příštích období	11,83%	9,33%	6,89%	6,14%	3,99%	0,86%	-0,56%	13,99%	0,27%	17,95%
Dohadné účty pasivní	15,34%	-14,70%	-2,56%	-3,58%	-5,90%	5,34%	-2,52%	-1,81%	0,52%	77,76%
Ostatní krátkodobé závazky	536,57%	-40,23%	29,68%	-25,50%	-36,79%	151,59%	-19,28%	9549,53%	-37,97%	-23,75%

Graf 14 Horizontální analýza výnosů (v Kč)

Tabulka 20 Horizontální analýza výnosů

Horizontální analýza výnosů - relativní rozdíl	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
VÝNOSY CELKEM	-0,53%	6,86%	4,52%	8,69%	7,60%
VÝNOSY Z ČINNOSTI	11,42%	1,97%	9,52%	3,54%	10,40%
Výnosy z prodeje služeb	4,12%	8,24%	9,91%	4,31%	10,79%
Jiné výnosy z vlastních výkonů	-100,00%	0,00%	435,80%	-100,00%	0,00%
Čerpání fondů	388,43%	-83,94%	57,63%	-31,63%	-39,78%
Ostatní výnosy z činnosti	395,93%	25,54%	-50,29%	-16,53%	35,20%
FINANČNÍ VÝNOSY	30,81%	-14,59%	-14,47%	29,86%	-5,75%
Úroky	30,81%	-14,59%	-14,47%	29,86%	-5,75%
VÝNOSY Z TRANSFERŮ	-6,68%	9,87%	1,67%	11,85%	6,01%
Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	-6,68%	9,87%	1,67%	11,85%	6,01%
Horizontální analýza výnosů - relativní rozdíl	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
VÝNOSY CELKEM	9,92%	12,83%	-3,92%	3,71%	27,46%
VÝNOSY Z ČINNOSTI	3,60%	5,98%	-21,71%	-6,77%	76,23%
Výnosy z prodeje služeb	2,52%	6,29%	-23,07%	-12,37%	92,99%
Jiné výnosy z vlastních výkonů	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Čerpání fondů	110,86%	14,44%	90,64%	24,44%	-68,89%
Ostatní výnosy z činnosti	65,29%	-29,46%	-33,96%	681,14%	-94,25%
FINANČNÍ VÝNOSY	9,78%	4,24%	-10,13%	-81,22%	-9,45%
Úroky	9,78%	4,24%	-10,13%	-81,22%	-9,45%
VÝNOSY Z TRANSFERŮ	13,66%	16,54%	4,82%	7,57%	11,95%
Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	13,66%	16,54%	4,82%	7,57%	11,95%

Tabulka 21 Horizontální analýza nákladů – relativní rozdíl (v %)

Horizontální analýza nákladů - relativní rozdíl	2013-2012	2014-2013	2015-2014	2016-2015	2017-2016
NÁKLADY CELKEM	0,12%	6,16%	4,52%	8,69%	7,60%
NÁKLADY Z ČINNOSTI	0,12%	6,16%	4,52%	8,69%	7,60%
Spotřeba materiálu	3,93%	10,43%	13,16%	-3,36%	13,24%
Spotřeba energie	26,63%	-6,17%	-18,69%	-2,77%	0,10%
Aktivace oběžného majetku	0%	0,00%	0,00%	0,00%	-100,00%
Změna stavu zásob vlastní výroby	0,00%	267,06%	-51,28%	143,09%	-69,15%
Opravy a udržování	-13,69%	212,49%	-36,62%	10,87%	60,99%
Cestovné	8,94%	-8,93%	2,53%	39,37%	-7,34%
Náklady na reprezentaci	-65,56%	819,20%	-72,48%	-28,69%	125,20%
Ostatní služby	0,63%	-5,21%	6,51%	4,20%	8,47%
Mzdové náklady	-2,31%	4,39%	6,57%	7,79%	10,07%
Zákonné sociální pojištění	-4,96%	3,24%	8,97%	8,12%	9,60%
Jiné sociální pojištění	0,96%	-4,32%	9,64%	9,11%	9,76%
Zákonné sociální náklady	232,79%	-1,70%	6,69%	18,40%	15,01%
Jiné sociální náklady	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Jiné daně a poplatky	-76,78%	-100,00%	0,00%	0,00%	180,95%
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Manka a škody	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Jiné pokuty a penále	1612,62%	-100,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Odpisy dlouhodobého majetku	21,07%	-23,99%	-4,53%	0,00%	0,75%
Náklady z vyřazených pohledávek	1745,78%	-100,00%	0,00%	0,00%	-100,00%
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	-25,09%	29,87%	36,08%	68,77%	-41,77%
Ostatní náklady z činnosti	-31,71%	227,49%	2,79%	26,44%	28,01%
FINANČNÍ NÁKLADY	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Kurzové ztráty	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
DAŇ Z PŘÍJMŮ	0,00%	0,00%	-14,33%	30,05%	-5,69%
Daň z příjmů	0,00%	0,00%	-14,33%	30,05%	-5,69%
Horizontální analýza nákladů - relativní rozdíl	2018-2017	2019-2018	2020-2019	2021-2020	2022-2021
NÁKLADY CELKEM	9,92%	12,83%	-3,92%	3,71%	27,45%
NÁKLADY Z ČINNOSTI	9,92%	12,83%	-3,92%	3,71%	27,45%
Spotřeba materiálu	6,76%	12,63%	-16,69%	1,22%	40,98%
Spotřeba energie	8,54%	-9,37%	13,19%	-9,94%	108,16%
Aktivace oběžného majetku	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Změna stavu zásob vlastní výroby	-143,86%	-1089,50%	-97,98%	4442,50%	-62,14%
Opravy a udržování	-50,05%	-14,47%	113,51%	-43,15%	-45,90%
Cestovné	-3,11%	33,37%	1,97%	-21,66%	108,16%
Náklady na reprezentaci	10,20%	360,15%	-77,49%	56,54%	192,94%
Ostatní služby	10,85%	9,09%	-17,54%	-9,00%	71,09%
Mzdové náklady	16,01%	13,98%	-2,31%	7,38%	17,61%
Zákonné sociální pojištění	15,80%	16,10%	8,28%	6,25%	8,54%
Jiné sociální pojištění	13,77%	14,97%	8,57%	13,25%	5,40%
Zákonné sociální náklady	12,21%	13,15%	77,40%	11,44%	-8,33%
Jiné sociální náklady	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Jiné daně a poplatky	-6,44%	-4,93%	7,85%	-9,89%	-5,00%
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Manka a škody	0,00%	-100,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Jiné pokuty a penále	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Odpisy dlouhodobého majetku	7,18%	2,41%	26,41%	29,06%	42,32%
Náklady z vyřazených pohledávek	0,00%	-100,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	-0,07%	21,03%	-11,96%	83,40%	-24,51%
Ostatní náklady z činnosti	3,78%	55,22%	-42,16%	2,51%	65,79%
FINANČNÍ NÁKLADY	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Kurzové ztráty	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
DAŇ Z PŘÍJMŮ	9,96%	4,16%	-10,41%	-81,63%	-9,74%
Daň z příjmů	9,96%	4,16%	-10,41%	-81,63%	-9,74%